Na iTukuni ena Veiyalayalati Vou

Na iTukuni ena Veiyalayalati Vou

Tabaka na
Na Lotu i Jisu Karisito ni Yalododonu Edaidai
Salt Lake City, Utah

Waqana e liu: *Na Sucu i Karisito,* mai vei Paul Mann. © IRI
Waqana e muri: *O Meri ena iBulubulu,* mai vei Paul Mann. © IRI

© 2008 mai na Intellectual Reserve, Inc.
Dodonu kece e taqomaki
iKarua ni kena tabaki
Vakavoui 2008
Tabaki e Amerika

Vakadonui me Vakavalagi: 6/08. Vakadonui me vakadewa: 6/08.
iVakadewa ni *New Testament Stories*.

Fijian 36618 858

Lewena

Wase	iUlutaga	Tabana:
	iVakamacala Taumada: Na iTuvatuva nei Tamada Vakalomalagi	1
1	Ilisapeci kei Sakaraia	6
2	Meri kei na Agilosi	8
3	Sucu o Joni na Dauveipapitaiso	10
4	O Josefa kei na Agilosi	12
5	Sa Sucu o Jisu Karisito	13
6	Na Veivakacabori ena Valetabu	16
7	O Iratou na Tamata Vuku	18
8	O Eroti Na Tui Ca	19
9	Na Gonetagane o Jisu	21
10	Na Papitaiso nei Jisu	26
11	Sa Temaki o Jisu	30
12	Na Vakamau e Kena	32
13	O Jisu kei na Nona Vale na Tamana Vakalomalagi	34
14	Nikotimo	36
15	Na Yalewa ena iKeli-wai	38
16	Na Luve ni iLiuliu	40
17	O Ira era Cudru e Nasareci	42
18	Digitaki Ira na Nona iApositolo o Jisu	44
19	Na Vunau ena Ulunivanua	48
20	Veituberi ena Masu o Jisu	51
21	Vakarota o Jisu na Cagi kei na Ua	53
22	Na Tamata Yalo Velavela	54
23	Na Tamata Ka Sega ni Lako Rawa Tu	57
24	Sa Vakabulai mai na Mate na Luvei Jairo Yalewa	59
25	Tara na Bele ni iSulu nei Jisu E Dua na Yalewa	62
26	Veivosoti Vua e Dua na Yalewa o Jisu	64
27	Vakayacora Tiko na Cakacaka nei Tamana e Vuravura	67
28	Vakania o Jisu na Lima na Udolu	69
29	Lako e Dela ni Wai o Jisu	71

30 Na Madrai ni Bula 73
31 Vakabula na Didivara o Jisu 75
32 Sa Vakadinadinataki Karisito o Pita 76
33 Sa Rairai Mai ena Lagilagi: Na Veivakamataliataki 78
34 Na Gonetagane Yalo Velavela 80
35 Na Kai Samaraia Dauloloma 82
36 Tukuna o Jisu e Tolu na Vosa Vakatautauvata 85
Na Sipi ka a Yali 86
Na iLavo ka a Yali 88
Na Gone Cidroi 90
37 Na Lewe Tini Tauvi Vukavuka 95
38 Na Farisi kei Koya na Daukumuni iVakacavacava 97
39 Vakabula e Dua na Mataboko o Jisu 100
40 Na iVakatawa Vinaka 102
41 Sa Vosa Vakalougatataki Ira na Gone o Jisu 104
42 Na Cauravou Vutuniyau 105
43 Vakabulai Lasarusa Mai na Mate o Jisu 107
44 Sa Lako na iVakabula ki Jerusalemi 110
45 Na Nona iLavo na Yada 113
46 Na iKarua ni Lesumai 115
47 Goneyalewa e Lewe Tini 118
48 Na Taledi 121
49 Na iMatai ni Sakaramede 124
50 iVakavuvuli Tale Eso ni Kana Vata 127
51 Vosota na Rarawa o Jisu ena Were o Kecisemani 129
52 Na Veilewai nei Jisu 133
53 Vakoti ki na Kauveilatai o Jisu 136
54 Sa Tucake Tale o Jisu 139
55 Liutaka na Lotu o Iratou na iApositolo 145
56 Vakabula e Dua na Tamata o Pita 148
57 Vakamatei Sitiveni O Ira na Tamata Ca 150
58 O Saimoni kei na Matabete 152
59 Vulica o Saula na Veika Baleti Jisu 154
60 Sa Vakabulai Tapaica Mai na Mate o Pita 156
61 O Paula kei Sailasa e Valeniveivesu 158
62 Talairawarawa o Paula ki Vua na Yalo Tabu 161
63 Vakaotia o Paula na Nona Kaulotu 162

Ni Oti na Veiyalayalati Vou 167
Vosa Me Kilai 171
Vanua me Kilai 176
Tamata me Kilai 179
iTaba ni Vanua Tabu 180
Na Veitaravi ni Gauna ni Veiyalayalati Vou 184

iVurevure

Eso na itukutuku era tiko ena ivola oqo era kau mai na nodra vosa na tamata era volai toka e ra.

Na Bible Dictionary ena iVolatabu Levu ni Yalododonu Edaidai (KJV) ni (1979)

James E. Talmage, *Jisu na Karisito,* iKatolu ni Tabaki (1916)

iVakavuvuli ni Parofita o Josefa Simici, digia o Joseph Fielding Smith [1976], 365).

Kivua e Wilika

Na iTukuni ena Veiyalayalati Vou a volai vakatabakidua sara ga baleti iko. Na italanoa kece oqo era kau mai na dua na ivola e vakalou. Ni o wilika na italanoa kece oqo, mo kila tiko ni sa tukuni ira dina tiko na tamata era a bula ena dua na gauna makawa

Wilika vakawasoma na italanoa kece oqo me yacova ni sa matata vinaka vei iko. O na vinakata mo wilika mai ena iVolatabu. Ena ruku ni iyaloyalo, o na raica kina na tikinivola ka na wiliki kina na italanoa oqo mai na iVolatabu se na ivola tale eso. Me veivuke vei iko o tamamu, tinamu, qasenivuli, se dua na nomu itokani mo raica rawa na italanoa ena ivolanikalou.

Kevaka o sega ni kila e dua na vosa, mo qai raica ena "Vosa me Kilai"ena daku ni ivola oqo. Kevaka o gadreva mo kila vakavinaka e dua na vanua, raica ena wase "Vanua me Kilai" Kevaka o sega ni kila e dua na tamata, raica ena wase "Tamata me Kilai." E tiko talega ena ivola oqo e dua na wase era tiko kina na iyaloyalo ni Vanua Tabu kei na veitaravi ni gauna ni Veiyalayalati Vou.

Kivei Ira na iTubutubu kei na Qasenivuli

Na ivola oqo ena vukei iko mo vakavulica vakavinaka na ivolanikalou. Vakayagataka na wase "Vosa me Kilai," "Vanua me Kilai," kei na "Tamata me Kilai" me vukei ira na gone me ra kila vakavinaka na vosa, tamata, kei na veivanua ena ivola oqo. Na veivuke tale eso ena ivola oqo o ya na mape, itaba, kei na veitaravi ni gauna.

Ni o veivakavulici, mo wasea na nomu ivakadinadina baleta na iVolatabu. Vakayaloqaqataki ira o vakavulica me ra masulaka ka vakasaqara vagumatua na nodra ivakadinadina ni ivolanikalou kei na iVakabula, o Jisu Karisito. Ena tubu vakalevu sara na nodra kila vakavinaka o ira o vakavulica ni ko wilika vei ira na nodra italanoa talei mai na iVolatabu sara ga.

IVAKAMACALA TAUMADA

Na iTuvatuva nei Tamada Vakalomalagi

Eda a tiko vata mai kei na Tamada Vakalomalagi ni se bera ni da lako mai ki vuravura. Eda luvena vakayalo ka da taukena tu na yago vakayalo. Eda lomani Koya, ka lomani keda o Koya.

iVakavuvuli ni Parofita o Josefa Simici, *354*

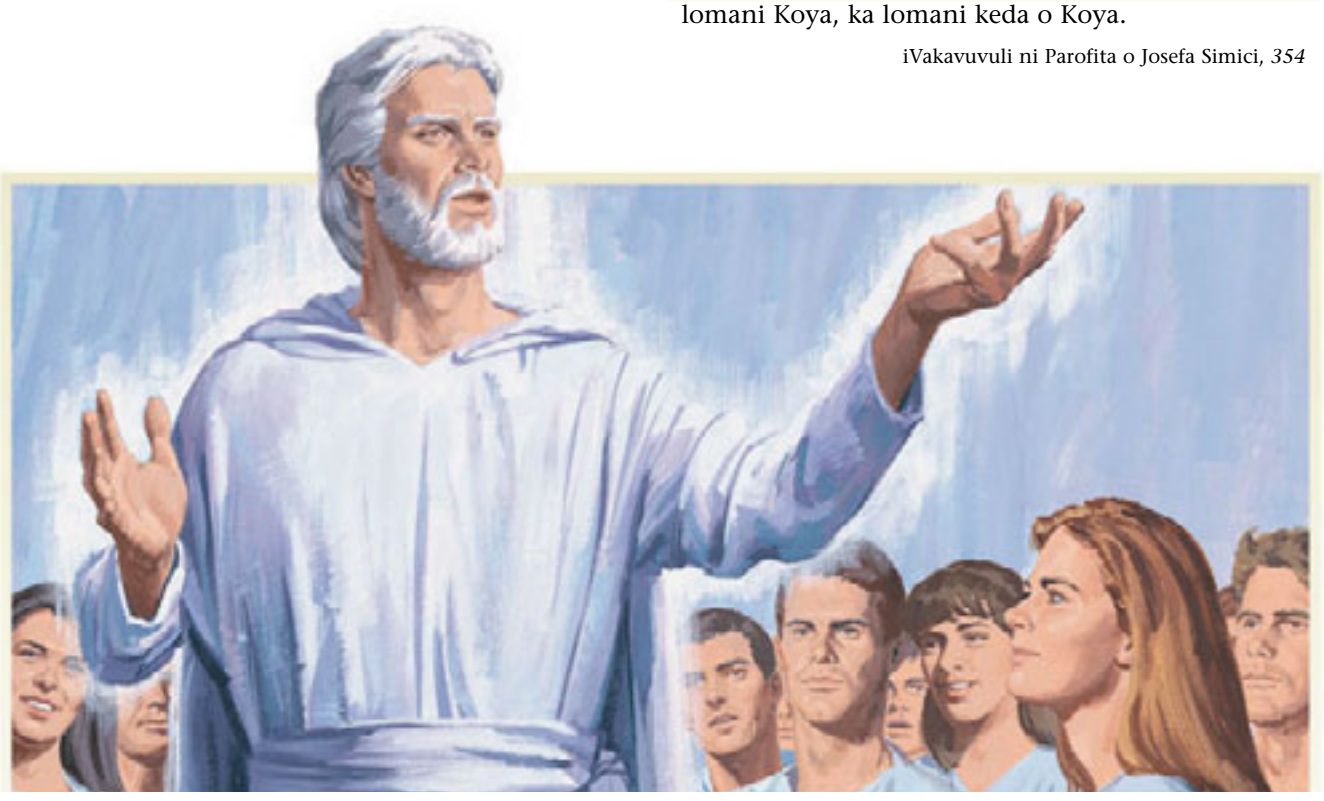

A vakavulica vei keda o Tamada Vakalomalagi na Nona ituvatuva me baleti keda. E vakatokai na yavu ni veivakabulai. Kevaka me da vakamuria na Nona ituvatuva, ena rawa me da na vakataki Tamada Vakalomalagi. Na ituvatuva o ya me da na lako mai ki vuravura ka taukena na yago e vakalewe kei na dra. Eda na vakatovolei me da na vakaraitaka kina ni da na muria na ivakaro ni Kalou.

Eparaama 3: 24–25

Na yavu ni veivakabulai e vakarautaka na sala vei keda me da na laki bula vata tale kei Tamada Vakalomalagi. Ena gadrevi kina me da muria na ivakaro. Ia eda na gadreva me da vukei. Ena gadrevi me bokoci na noda ivalavala ca, ka gadrevi na yago me tucaketale. Ena vuku ga ni sega ni rawa me da bokoca laivi na noda dui ivalavala ca se vakatucaketaki keda ga vakai keda, sa gadrevi kina e dua na iVakabula me vakayacora ena vukuda.

2 Nifai 2:5–9

Sa digitaki Jisu Karisito na Tamada Vakalomalagi me noda iVakabula. O Jisu e lomana na Tamada Vakalomalagi. E lomani keda talega o Jisu. A vakadonuya o Koya me lako mai i vuravura me vakaraitaka vei keda na sala ni ivalavala dodonu. Ena mai vakarautaka o Koya na sala kivei keda kece me da vakabulai kina. A vakadonuya o Koya me mai vakararawataki ena vuku ni noda ivalavala ca. Ena mai mate talega o Koya ka tucaketale me rawa ni da tucake talega.

2 Nifai 2:8–9; Mosese 4:1–2

A gadreva talega o Setani me mai noda ivakabula. Ia o Setani e sega ni lomana na Tamada Vakalomalagi. E sega ni lomani keda o koya. A vinakata o koya me veisautaka na ituvatuva nei Tamada Vakalomalagi me rawa ni taura kina na kaukawa kei na lagilagi nei Tamada Vakalomalagi.

Mosese 4:1–2

Eso na luvena vakayalo na Tamada Vakalomalagi era a digitaka me ra muri Setani. Oqo a vakavuna me rarawa sara na Tamada Vakalomalagi. A qai cemuri Setani kei ira na nona ilawalawa mai lomalagi. O Setani na tevoro. O koya kei ira na yalo era muri koya era vinakata me da ivalavala ca.

Mosese 4:3–4

A qai tukuna na Tamada Vakalomalagi vei Jisu me bulia e dua na vuravura me noda. A cakava o Jisu. A bulia o Koya na siga, na vula, kei na veikalokalo. A qai biuti ira na veivunikau kei na manumanu e vuravura. Sa qai caka oti e dua na vuravura me da lako mai kina ka me da na vakayago se vakalewe kei na dra.

Iperiu 1:2 ; Mosaia 3:8; Eparaama 4

E vuqa na tamata era sa mai bula e vuravura oqo. Eso vei ira era a digitaka me ra na mai vakamuria na ivakaro ni Kalou; eso era sega. Era vakavulica na parofita ni gauna makawa vei ira na tamata na veika e baleta na ituvatuva nei Tamada Vakalomalagi kei Jisu Karisito.

2 Nifai 2: 19–21; Jekope 7:10–11; Mosese 5:13–15

Era a kaya na parofita ni na tamai Jisu o Tamada Vakalomalagi. Ena tinana e dua na marama vinaka duadua na yacana o Meri. Ni na sucu o Koya e Peceliema

Aisea 7: 14; Maika 5:2; 1 Nifai 11:18 –21; Alama 7:10

Era kaya na parofita ni vuqa na tamata era na sega ni vakabauta ni o Jisu na iVakabula. Na kena rairai ena vaka ga e dua na tamata ka na sega ni vutuniyau. E vuqa na tamata era na cati Koya.

Aisea 53:2–3

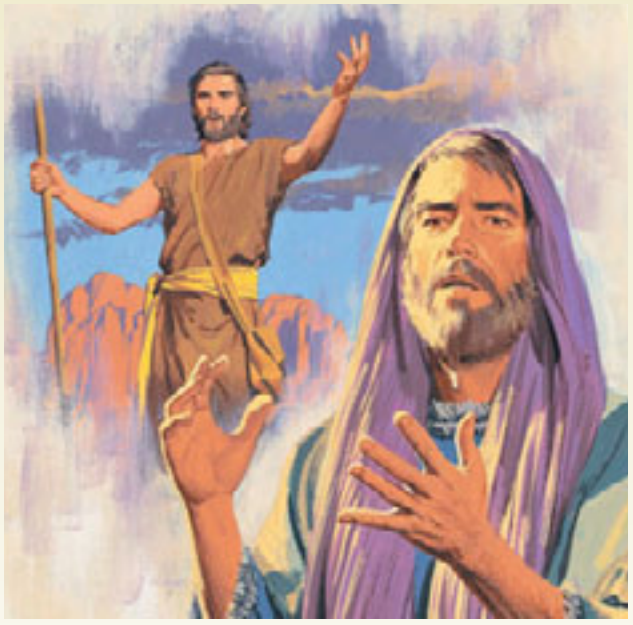

Era tukuni Joni na Dauveipapitaiso talega o ira na parofita. Ena yaco mai liu ni bera o Jisu me mai tukuna vei ira na tamata na veika e baleti Koya. O Joni ena papitaisotaki Jisu.

Aisea 40:3; Maciu 3:1–3; 1 Nifai 10:7–10 ; 11:27

Era kaya na parofita ni sa dauloloma o Jisu ka na cakava e vuqa na cakamana. Ni bera ni mate o Koya, ena vakararawataki mada o Jisu ena vuku ni nodra ivalavala ca na tamata kecega me ra kakua kina ni vakararawataki kevaka era na veivutuni.

Mosaia 3: 5–8; Vunau kei na Veiyalayalati 19:16–18

E vuqa na parofita era kila tu ni o Jisu Karisito, na noda iVakabula, ena mate ena kauveilatai. Ena lauvako o Koya ena dua na kauveilatai me solia na Nona bula ena vukuda.

Joni 3: 14–15; Mosaia 15:7–9

Ni na oti e tolu na siga, ena tucaketale. Ni na lesu tale mai na Yalona ki na Yagona. Ena vuku ga ni na mate ka tucaketale o Jisu, ena yaco talega me da na tucake tale.

Aisea 25: 8; 1 Korinica 15:22; 2 Nifai 2:8; Alama 33:21–22

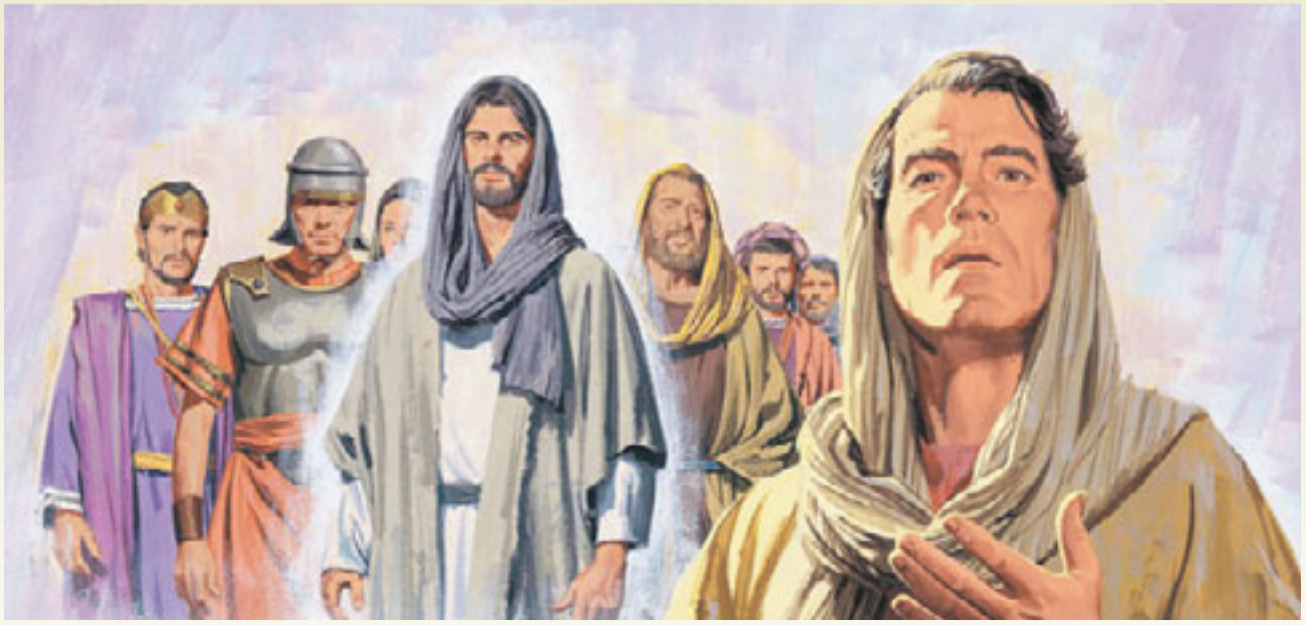

E vakaraitaka na Veiyalayalati Vou ni sa dina sara na nodra vosa na parofita. Sai koya na italanoa i Jisu Karisito kei ira na Nona parofita. Era a bula voli ena Vanua Tabu. E vuqa vei ira na tamata era a bula voli e kea era vakatokai me Jiu. Era a vesuka na Vanua Tabu o ira na kai Roma, ka ra lewai ira kina na Jiu.

WASE 1

Ilisapeci kei Sakaraia

Erau kai Jiu o Sakaraia kei Ilisapeci na watina, ka rau vakaitikotiko e Jerusalemi. Rau a vakamuria na ivakaro ni Kalou. E vuqa na yabaki na nodrau a masulaka tu mai me dua na luvedrau. Ni rau sa qase sara, e se bera ga ni rau vakaluveni.

Luke 1: 5–7, 13

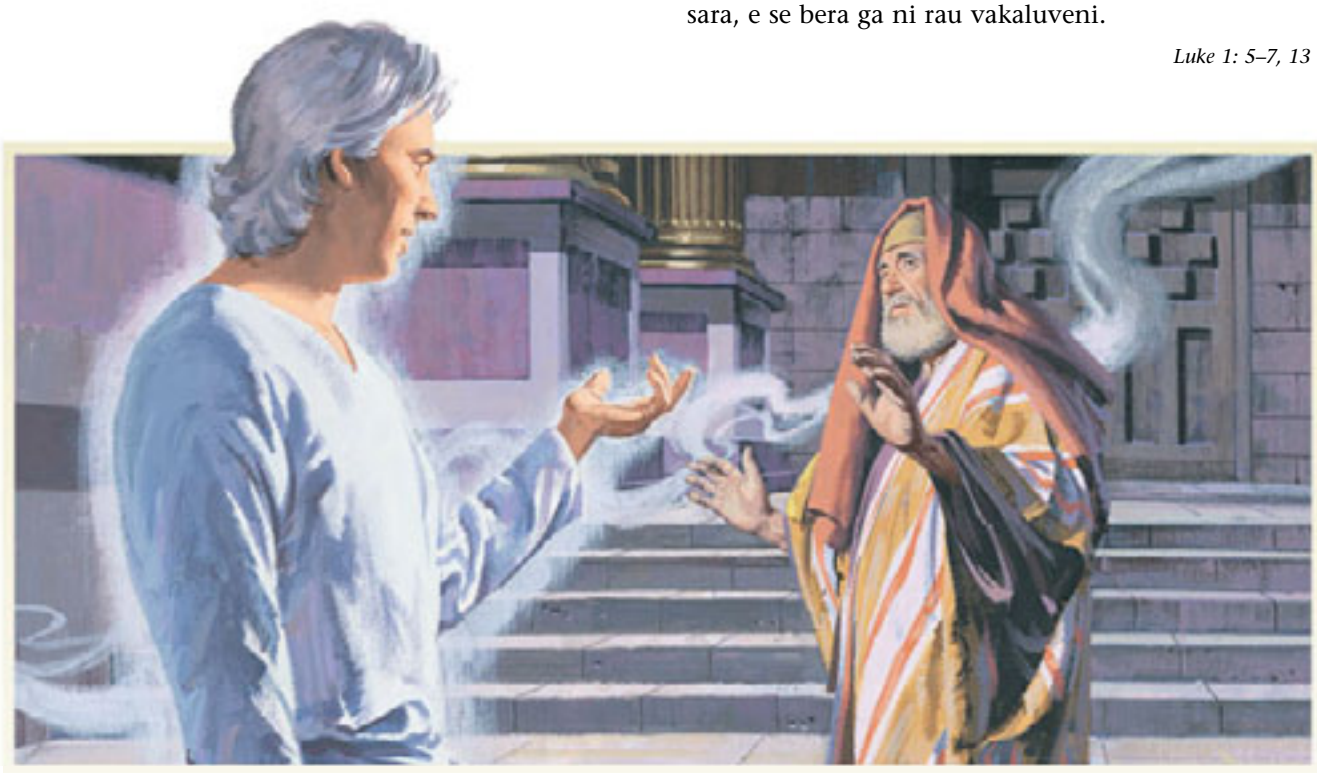

O Sakaraia e dua na bete ni valetabu. Ena dua na siga a rairai mai vua e dua na agilosi na yacana o Keperieli. A kaya kina o Keperieli ni sa na sauma na Kalou na nodrau masu o Sakaraia kei Ilisapeci. Sa na yaco me dua na luvedrau. A kaya o Keperieli me rau na vakayacani koya ko Joni.

Luke 1: 8–13, 19

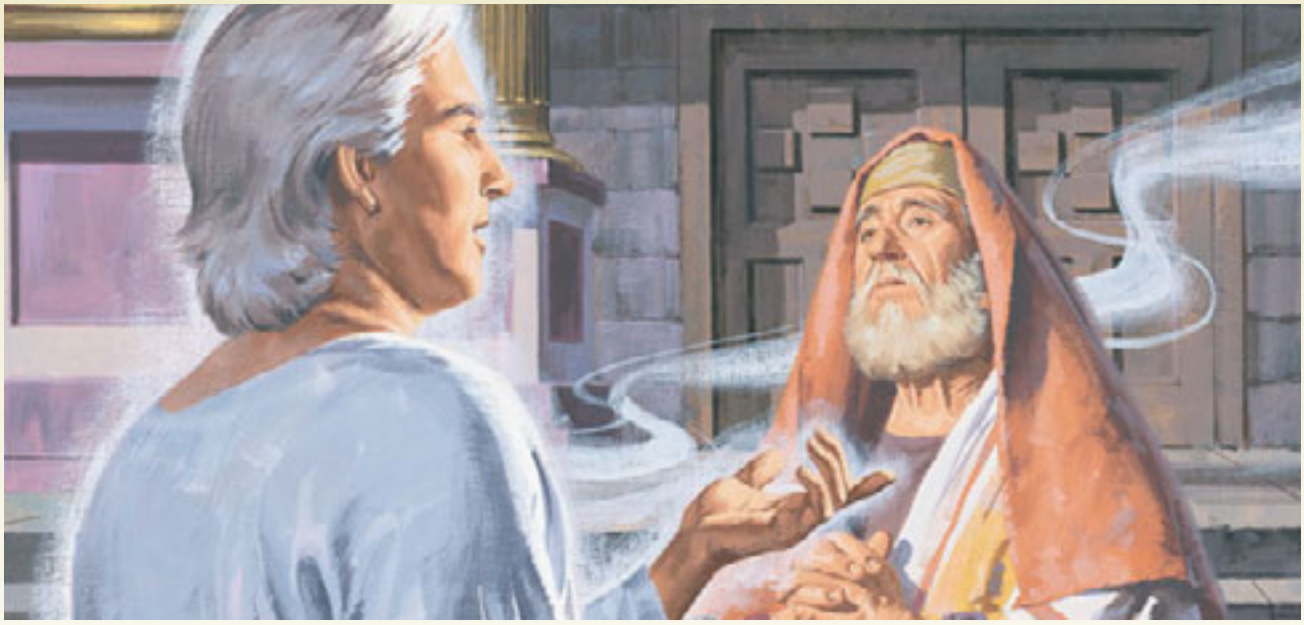

A kaya o Keperieli ni na yaco o Joni me dua na parofita ivalavala dodonu ni Kalou. Ena vakavulici ira na tamata me baleti Jisu Karisito.

Luke 1: 15–17

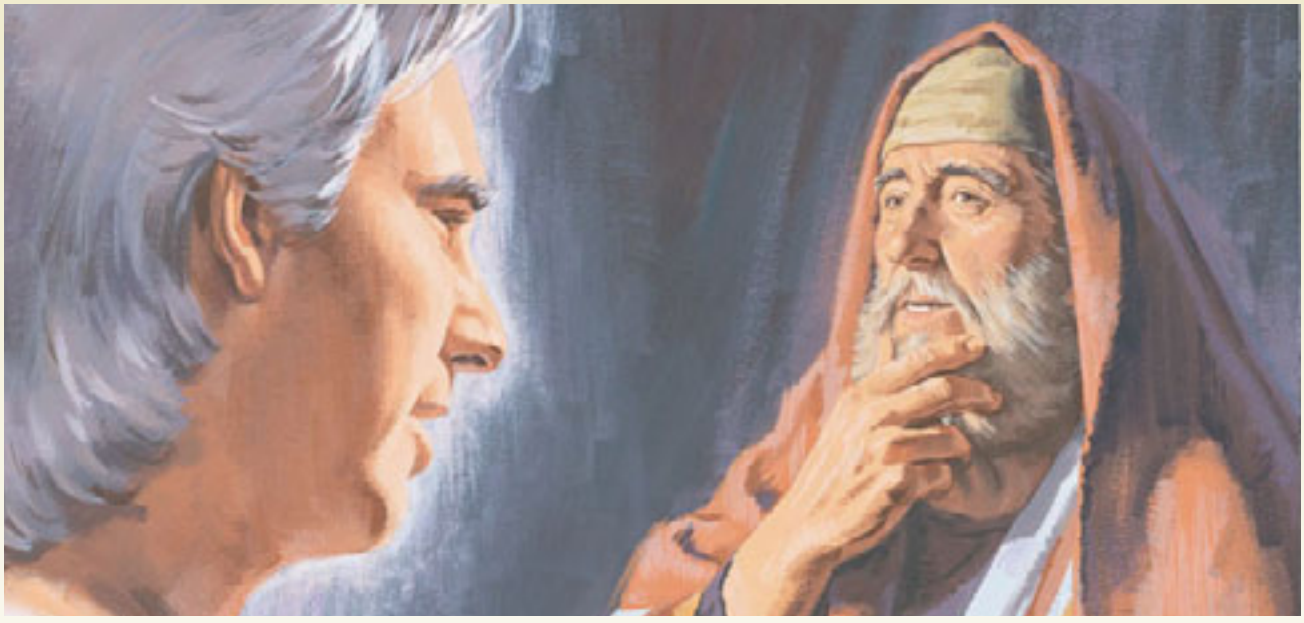

E sega ni vakabauta na agilosi o Sakaraia. Sa qase sara o Ilisapeci ka sa sega ni rawa me vakaluveni. A kaya kina o Keperieli ni baleta ga ni sa sega ni vakabauta o Sakaraia na ka sa yalataka na Kalou, ena galu tiko o Sakaraia me yacova ni sa sucu o Joni.

Luke 1: 18–20

WASE 2

Meri kei na Agilosi

Erau vakaitikotiko o Meri kei Josefa e Nasareci. Erau tamata vinaka. Erau veilomani sara ka rau sa na vakarau vakamau.

Luke 1: 26–27

Ena dua na siga a rairai mai vei Meri na agilosi o Keperieli. A tukuna vei Meri ni na vakalougatataki koya na Kalou.

Luke 1: 26, 28–30

A kaya o Keperieli vei Meri ni na yaco me tinana na Luve ni Kalou. Ena vakatokai na yacana ko Jisu, ka sa na nodra Tui na tamata ivalavala dodonu kecega.

Luke 1: 31–33

A kaya kina o Meri ni na vakamuria na vosa ni Tamada Vakalomalagi ka me sa tinai Jisu.

Luke 1: 34–35, 38; 1 Nifai 11: 18–21

WASE 3

Sucu o Joni na Dauveipapitaiso

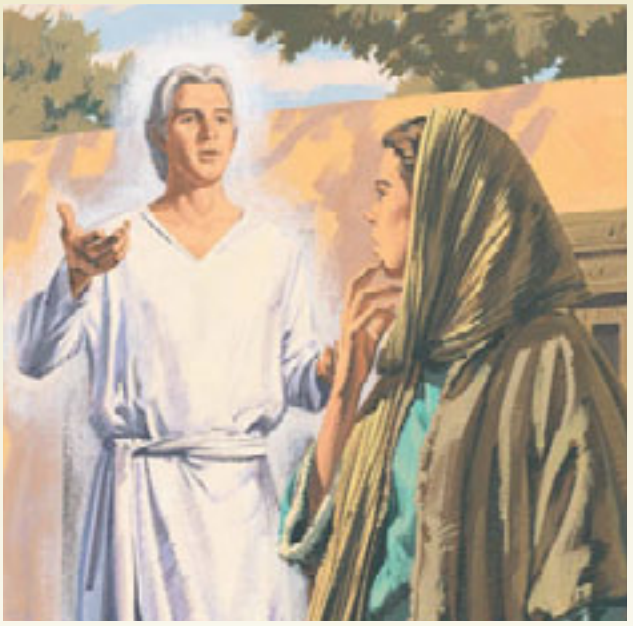

A kaya o Keperieli na agilosi vei Meri ni na vakasucuma tale tikoga o Ilisapeci e dua na gonetagane. Erau veiwekani o Meri kei Ilisapeci.

Luke 1: 36–37

A qai gole o Meri ka laki sikovi Ilisapeci. A kaya kina na Yalo Tabu vei Ilisapeci ni o Meri sa na tinai Jisu Karisito. Rau sa vakavinavinakataka kina na Kalou o Meri kei Ilisapeci ni sa vakalougatataki rau. A laki tiko o Meri vei Ilisapeci me tolu na vula. Sa qai lesu o Meri ki Nasareci na nona itikotiko.

Luke 1: 39–56

Sa sucu na luvei Ilisapeci gonetagane. Era a marau vakalevu na nona itokani kei na nona matavuvale. Era a nanuma tiko me sa vakayacani ga na gone vei tamana, o Sakaraia. Ia a qai tukuna o Ilisapeci me vakatokai na yacana ko Joni. Era a kurabui kece kina.

Luke 1: 57–61

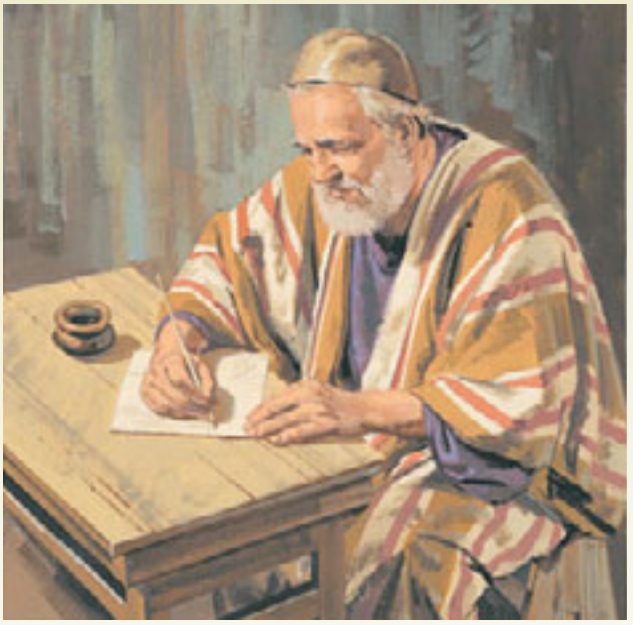

Era a tarogi Sakaraia na tamata na yaca cava me vakatokai kina na gone, a se galu tu ga o Sakaraia, ka a qai vola, “A yacana ko Joni.”

Luke 1:62–63

Sa qai vosa rawa tale o Sakaraia. A vakasinaiti o koya ena Yalo Tabu. A kaya vei ira na tamata ni sa na vakarau sucu o Jisu Karisito ka na vakarautaki ira na tamata o Joni me baleti Koya.

Luke 1: 64, 67–69, 76

A tubu cake sara o Joni me dua na parofita cecere. A vakavulici ira na tamata me baleti Jisu Karisito.

Luke 1: 67,76–80

WASE 4

O Josefa kei na Agilosi

E dua na turaga vinaka ka dauloloma o Josefa. Ka sa na vakarau vakamau vata kei Meri. Ena gauna sa kila kina ni na vakasucuma o Meri e dua na gone, sa sega ni kila na ka me cakava. Me baleta ga ni gone o ya e sega ni luvena, sa nanuma o koya me sa kakua ni vakamautaki Meri.

Maciu 1: 18–19

Ena dua na bogi a rairai mai e dua na agilosi vei Josefa ena tadra ka tukuna vua ni luvei Meri sa Luvena na Kalou. A kaya na agilosi vei Josefa me vakamautaki Meri ka vakatoka na gone me yacana o Jisu. Ni o Jisu sai koya na iVakabula kei vuravura.

Maciu 1: 20–21

A qai vakamuria o Josefa na vosa ni agilosi ka vakamautaki Meri.

Maciu 1: 24–25

WASE 5

Sa Sucu o Jisu Karisito

Sa bulia na tui mai Roma e dua na lawa me ra sa saumi ivakacavacava na tamata kecega. Erau vakaitikotiko e Nasareci o Josefa kei Meri. Rau sa na lakova e 65 na maile (105 na kilomita) me yaco i Peceliema me laki saumi kina na nodrau ivakacavacava.

Luke 2: 1–5

A sega ni rawarawa vei Meri me lako i Peceliema. Ni sa vakarau sucu mai na luvena.

Luke 2: 4–5

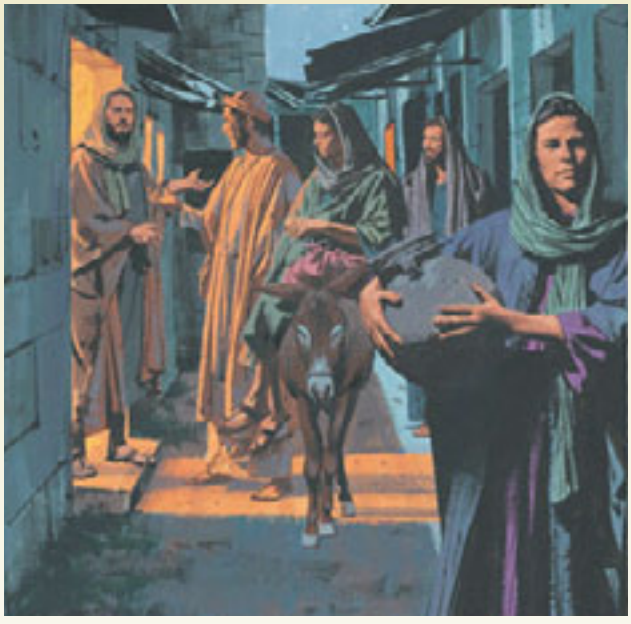

Ni rau sa yaco yani ki Peceliema o Josefa kei Meri, sa ra sinai kece tu na rumu ena tamata. Rau sa mani laki vakaicili toka o Meri kei Josefa ena dua na vale ni manumanu. Na vale ni manumanu sai koya na vanua era dau moce ka maroroi kina na manumanu.

Luke 2: 6–7

E kea a qai sucu kina na gone. Sa qai solegi Koya o Meri ena dua na isulu ka vakadavori Koya ena dua na vale ni manumanu. Rau a qai vakatoka na gone o Josefa kei Meri ko Jisu.

Luke 2: 7, 21

Ena bogi a sucu kina o Jisu, era a vakatawani ira tiko na sipi o ira na kedra ivakatawa ena dua na were volekati Peceliema. A rairai mai vei ira e dua na agilosi. E ra sa rere na ivakatawa ni sipi.

Luke 2: 8–9

A kaya na agilosi me ra kakua ni rere. Ni sa tiko vua e dua na itukutuku talei: Ni sa qai sucu e Peceliema na iVakabula, o ya o Jisu Karisito. Era na kunei Koya ni sa davo koto ena vale ni manumanu.

Luke 2: 10–12

Era a qai gole ki Peceliema na ivakatawa ni sipi, ka raica na gonelailai o Jisu.

Luke 2: 15–16

Era a marau na ivakatawa ni sipi ni ra sa raica na iVakabula. Era a laki tukuna vei ira tale eso na veika era a rogoca ka raica.

Luke 2: 17, 20

WASE 6

Na Veivakacabori ena Valetabu

Ena gauna se qai macawa vica toka ga kina o Jisu, rau a kauti Koya yani na Nona itubutubu ki Jerusalemi me laki vakacabori ena valetabu.

Luke 2:22

E a tiko ena valetabu o Simioni, e dua na turaga yalododonu e Jerusalemi. A kaya vua na Yalo Tabu ni na raica o koya na Karisito ni bera ni mate.

Luke 2: 25–26

A qai raica o Simioni ena valetabu na gonelailai o Jisu. A roqoti Koya e ligana ka vakacaucautaka na Kalou.

Luke 2: 27–29

A kaya o Simioni ni na kauta mai na gone oqo na veivakabulai vei ira na tamata kecega. Rau a kurabui sara o Josefa kei Meri ena ka a tukuna o koya.

Luke 2: 30–33

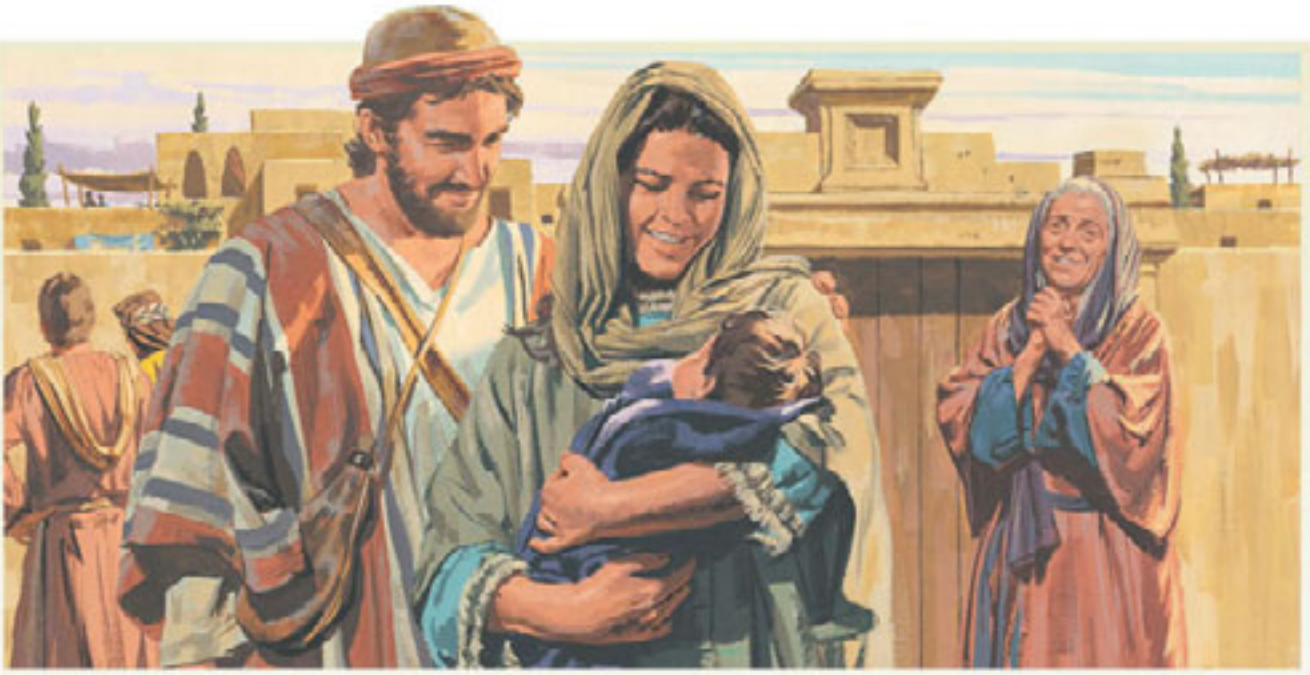

E dua talega na yada o Ana a raici Jisu ka kilai Koya. A vakavinavinaka o koya ka tukuna vei ira e vuqa na tamata me baleti Jisu.

Luke 2: 36–38

WASE 7

O Iratou na Tamata Vuku

Eso na tamata vuku era tiko ena dua tale na vanua. Era sa kila tu na veika era a tukuna na parofita baleta na sucu i Jisu. Ena gauna era a raica kina na kalokalo e lomalagi, era sa kila ni sa sucu e dua na tui vou.

Maciu 2:1–2

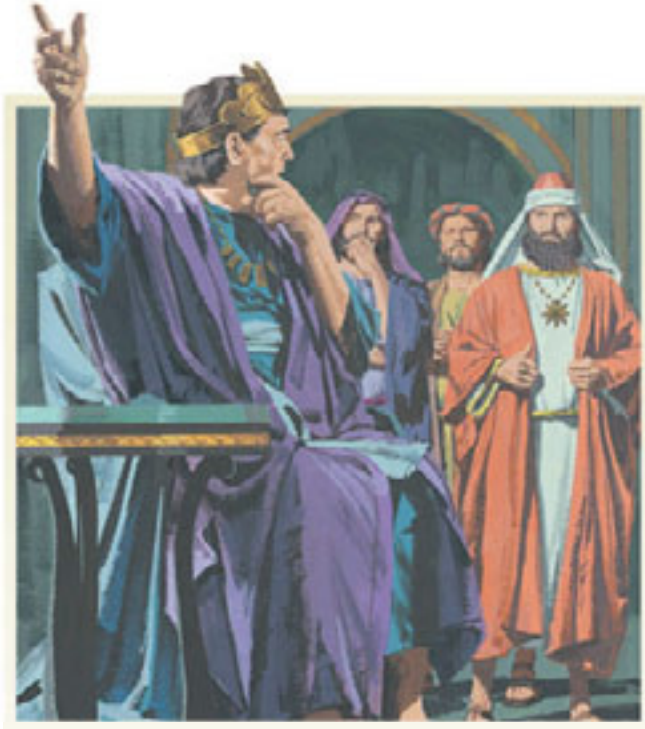

Eratou sa lako na tamata vuku me laki raici Eroti, na nodra tui na kai Jiu, e Jerusalemi. Eratou a taroga vua na vanua e tiko kina na tui vou. A kaya vei iratou o Eroti me ratou laki vakasaqaqara e Peceliema. Kevaka eratou sa raica na gonelailai me ratou na lesu ka tukuna vei Eroti.

Maciu 2: 1–2, 8

Eratou a gole na tamata vuku ki Peceliema ka kunei Jisu kina. Eratou a sokalou Vua ka solia Vua na iloloma talei. A qai tukuni vei iratou ena dua na tadra me ratou kakua ni lesu tale i Jerusalemi ka tukuna vei Eroti ni ratou sa raica na gonelailai. Eratou a sega ni cakava.

Maciu 2: 11–12

WASE 8

O Eroti Na Tui Ca

Eratou a kaya na Tamata Vuku vei Eroti ni sa na Tui o Jisu. A vinakata o Eroti me tui duadua ga o koya. A qai kaya vei ira na nona sotia me ra vakamatea na gone kecega sa qai sucu e Peceliema kei na veivanua volekata.

Maciu 2: 3, 13, 16

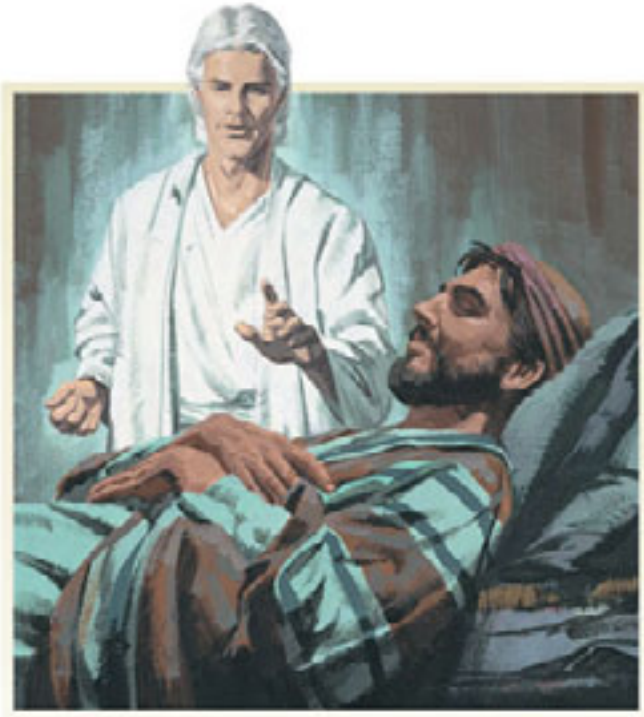

A kaya e dua na agilosi vei Josefa me kauti Meri kei Jisu ki Ijipita, a dua na matanitu e yawa mai Peceliema. Ena sega ni laki vakasaqarai Jisu e kea o Eroti.

Maciu 2: 13

A vakamuria o Josefa. A tiko o koya vata kei Meri kei Jisu e Ijipita ena gauna era a vakamatei ira kina na gonelalai e Peceliema o ira na sotia i Eroti.

Maciu 2: 14, 16

Ni sa mate o Eroti na Tui, sa qai tukuna na agilosi vei Josefa me kauti Jisu kei Meri ki na nodratou vanua. A tu o Josefa ka kauti iratou ki Nasareci, na vanua ka laki taqomaki kina o Jisu.

Maciu 2: 19–21, 23

WASE 9

Na Gonetagane o Jisu

A tubu cake o Jisu ena korolevu o Nasareci. A vulica sara o Koya e levu na veika ka sa "yalomatua mai. . . a sa tu vei Koya na loloma ni Kalou."

Luke 2: 39–40

Ena gauna sa yabaki 12 kina o Jisu, a gole vata kei Josefa kei Meri kei na so na tamata ki na dua na soqo ni marau e Jerusalemi. Me ratou na tiko mada vakalailai mai kea.

Luke 2:41–43

Ena gauna eratou sa lesu tale tiko kina ki vale o Josefa kei Meri, erau nanuma ga ni sa liu o Jisu i Nasareci vata kei ira na Nona itokani. Ia a tikoga e Jerusalemi o Jisu.

Luke 2: 43–44

Ena gauna rau sa vakasaqarai Jisu kina o Josefa kei Meri, rau a sega ni kunei Koya. E sega ni dua vei ira era lako vata tiko e raici Koya. Rau a qai lesu tale ki Jerusalemi o Josefa kei Meri. E tolu na siga na nodrau vakasaqarai Jisu. Rau sa rarawa sara vakalevu.

Luke 2: 44–46

E muri rau sa qai kunei Jisu ena loma ni valetabu, ni a veivosaki tiko kei ira eso na qasenivuli. A sauma tiko o Koya na nodra vakatataro. Era kurabui sara vakalevu na qasenivuli ena veika e kila tu o Jisu.

Luke 2: 46–47 (raica na ivakamacala e botona 46c)

A kaya o Meri vei Jisu ni o koya kei Josefa rau sa lomaleqataki Koya sara ga vakalevu. A kaya lesu mai o Jisu ni sa cakava tiko o Koya na cakacaka nei Tamana—na cakacaka ni Kalou. Rau a sega ni kila rawa o Josefa kei Meri na ka e tukuna.

Luke 2: 48–50

Sa talairawarawa o Jisu vei Josefa kei Meri ka lesu vata tale ki Nasareci.

Luke 2:51

Sa levu tikoga na ka e kila o Jisu me baleta na cakacaka nei Tamana Vakalomalagi.

Luke 2:52

E tubu balavu ka kaukauwa na kena ituvaki.

Luke 2:52

Era taleitaki Koya na tamata. E vakayacora na veika e gadreva na Kalou me cakava.

Luke 2: 52

E lomani Koya na Kalou.

Luke 2:52

WASE 10

Na Papitaiso nei Jisu

E vuqa na yabaki a bula voli o Joni ena vanua dravuisiga. E vakaisulu ena isulu e caka mai na vuti ni kameli, ka kena kakana na oni kei na vodre Era gole mai na tamata mai na veikoro lelevu me ra rogoca na nona veivakavulici. E kilai o koya me, ko Joni na Dauveipapitaiso.

Maciu 3:1–5

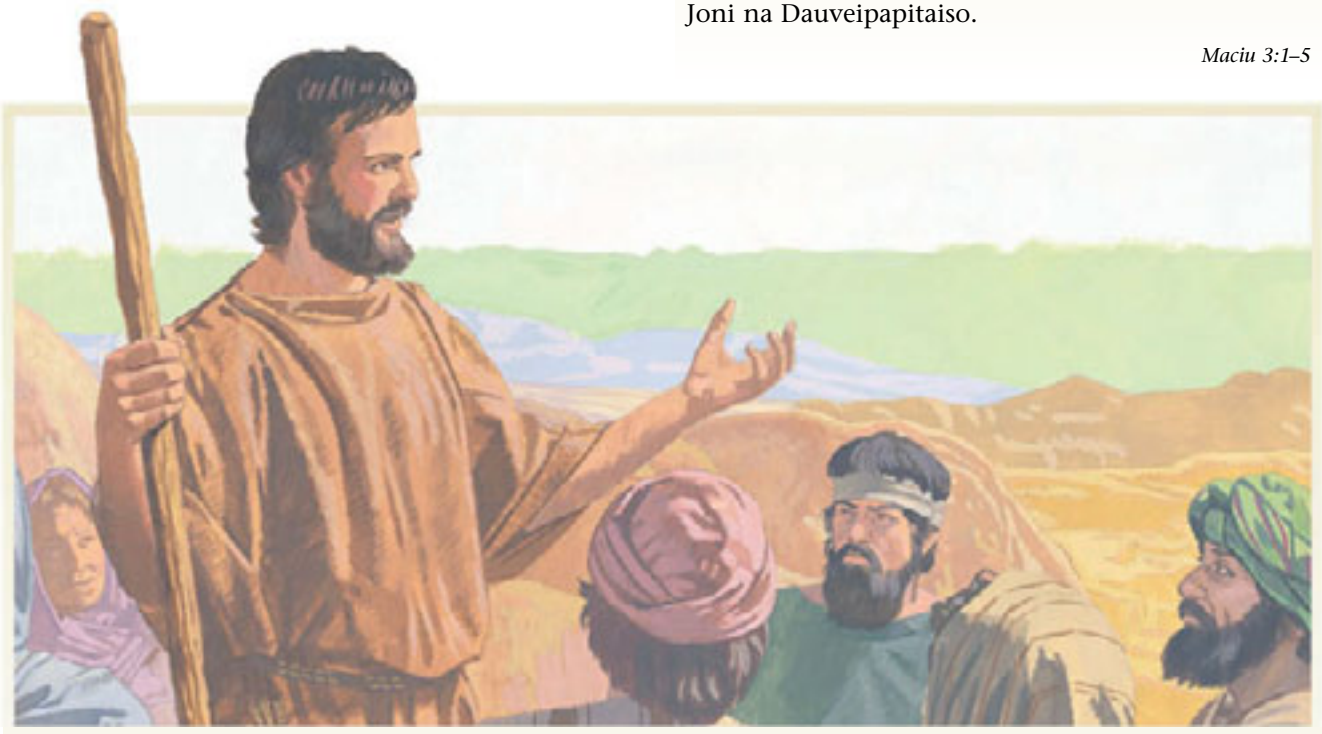

E tukuna o Joni na Dauveipapitaiso vei ira na tamata na veika e baleti Jisu Karisito. E tukuna vei ira me ra veivutunitaka na nodra ivalavala ca ka me ra papitaiso. Sa papitaisotaki ira era sa veivutunitaka na nodra ivalavala ca o Joni.

Maciu 3:2 –3, 5–6

Era sa tarogi Joni na Dauveipapitaiso na tamata ena sala me ra bula uasivi kina. A tukuna me ra dau lomani ira na dravudravua, tukuna na ka dina, ka caka vinaka vei ira na tani. A tukuna ni sa voleka ni lako mai o Jisu Karisito. Ena mai solia o Jisu vei ira na isolisoli ni Yalo Tabu.

Maciu 3: 2, 11–12; Luke 3: 10–14

Ena dua na siga ni a papitaisotaki ira tiko na tamata o Joni na Dauveipapitaiso ena Uciwai na Joritani, sa lako mai vua o Jisu Karisito. A kerei Joni me papitaisotaki Koya. Sa kila tu o Joni ni sa talairawarawa o Jisu ki na ivakaro ni Kalou ka sega ni gadrevi me veivutuni. E nanuma o Joni ni sega ni gadrevi vei Jisu me papitaiso.

Maciu 3:13 –15; 2 Nifai 31: 5–7

Ia sa vakarota na Kalou me ra papitaiso na tamata kecega, sa kaya kina o Jisu vei Joni me papitaisotaki Koya. Sa ivakaraitaki kina o Jisu kivei keda me da talairawarawa ki na ivakaro ni Kalou ka papitaiso.

Maciu 3:16; 2 Nifai 31: 7–9

Ni sa lamata cake mai wai o Jisu, sa sobuti Koya na Yalo Tabu. Sa vosa mai lomalagi na Kalou, ka kaya, "O koya oqo na noqu Gone ni toko, au sa dau vinakata vakalevu." A vakadinadinataka talega o Joni na Dauveipapitaiso ni ko Jisu na Luve ni Kalou.

Maciu 3:16–17; Joni 1:33–36; Jisu na Karisito *150*

WASE 11

Sa Temaki o Jisu

Ea lako o Jisu ki na lekutu me laki tiko vata kei na Kalou. Sa veivosaki na iVakabula vata kei na Kalou. Sa sega ni kania e dua na ka me 40 na siga baleta ni a lolo tiko o Koya.

*Maciu 4: 1–2 (raica na ivakamacala e botona 1*b *kei na 2*c*);*
*Luke 4: 1–2 (raica na ivakamacala e botona 2*a*)*

Sa qai lako mai na tevoro ka temaki Jisu me vakadinadinataka kina o Jisu ni sa Luve ni Kalou. iMatai, a kaya vei Jisu me vukica na vatu me madrai. Sa viakana o Jisu, ia sa kila tu o Koya me na vakayagataka ga na Nona kaukauwa me vukei ira kina na tamata. Sa sega ni vakamuria na ka e kaya na tevoro.

Maciu 4:2 –4; Jisu na Karisito *128–29*

E tarava na nona sa kauti Jisu na Yalo Tabu ki na dua na vanua cecere ena valetabu. Sa temaki Jisu na tevoro ena ikarua ni gauna, o ya me lade o Jisu mai na dela ni valetabu. E kaya na tevoro kevaka sa Luve ni Kalou o Jisu, era na taqomaki Koya na agilosi. A sega ni lade o Jisu. E kila o Koya ni sa ka cala me vakayagataka na Nona kaukauwa vakalou ena sala oqo.

Maciu 4: 5–7 (raica na ivakamacala e botona 5a kei na 6a)

Sa qai kauti Jisu na Yalo Tabu ki na dela ni ulunivanua. Sa qai vakaraitaka vei Jisu na veimatanitu kecega kei na iyau ni vuravura. Sa qai tukuna na tevoro vei Jisu ni sa rawa me nona na veika kecega oqo kevaka me na vakarorogo vua. Sa kaya o Jisu ni na talairawarawa ga vua na Tamana Vakalomalagi. A qai tukuna vua na tevoro me lako tani. A sa lako na tevoro. A ra sa lako mai na agilosi ka vosa vakalougatataki Jisu. Sa vakarau o Jisu me tekivutaka na Nona cakacaka.

Maciu 4: 8–11 (raica na ivakamacala e botona 8a kei na 9a)

WASE 12

Na Vakamau e Kena

Sa tiko talega o Jisu kei ira na Nona tisaipeli ena dua na kana ni vakamau e Kena. A tiko talega kina o Meri, na tinai Jisu. A tukuna vei Jisu ni sa oti na medra waini na vulagi era a sureti.

Joni 2: 1–3

E dokai tinana o Jisu ka lomani koya. A taroga vei tinana se cava e vinakata Vua me cakava.

Joni 2:4 (raica na ivakamacala e botona 4a)

Sa tukuna o Meri vei ira na dauveiqaravi me ra cakava ga na ka e kaya o Jisu.

Joni 2:5

Sa kaya o Jisu vei ira na dauveiqaravi me ra tawana e ono na saqa lelevu ena wai. Na saqa yadua oqo e rawa ni tawa kina e 18 ki na 27 na qaloni (68 ki na 102 na lita) Sa qai vukica o Koya na wai me waini.

Joni 2: 6–7

Sa qai tukuna o Koya vei ira na dauveiqaravi me ra takiva mai na waini mai na saqa ka solia vei iliuliu ni soqo.

Joni 2:8

Sa kurabui sara o iliuliu ni soqo ena gauna sa gunuva kina na waini. Na waini gunu vinaka duadua e dau soli ga ena itekivu ni soqo. Ia ena gauna oqo, a soli sara e muri na waini gunu vinaka duadua.

Joni 2: 9–10

Oqo na imatai ni caka mana i Jisu a vakayacora o Koya ena Nona bula ena vuravura oqo. A vakayacora o Koya na ka oqo me vukei tinana kina. E a vukea talega na kena vaqaqacotaki na nodratou vakabauta na Nona tisaipeli.

Joni 2:11

WASE 13

O Jisu kei na Nona Vale na Tamana Vakalomalagi

Sa lako o Jisu ki na valetabu e Jerusalemi. Era sa tu e kea e vuqa na tamata me ra vakacabo isoro ena nodra vakamatea e dua na manumanu ka vakama ena icabocabo ni isoro. Na vakacabo isoro oqo e vukea na nodra nanuma na tamata baleta na iVakabula, ni na solia na Nona bula me vakararawataki ka mate ena vukudra.

Na Vunau ni Soro1:3–9; Joni 12:13; Mosese 5:5–7

Eso vei ira na tamata e sega na nodra manumanu me ra vakacabora. E a volitaki na manumanu vei ira oqo ena loma ni valetabu. Era sa kocova na volivolitaki me levu na nodra ilavo. Era sa sega ni nanuma na Kalou

Joni 12:14

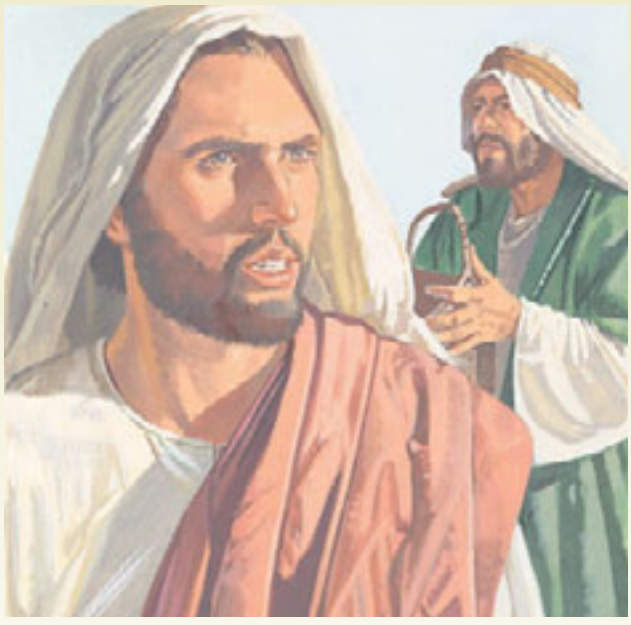

Sa raici ira na tamata o Jisu ni ra sa volitaki manumanu ena valetabu. E kaya o Koya ni valetabu sa Nona vale na Tamada Vakalomalagi, e vanua tabu. E kaya o Koya ni sa ka tabu me caka na veivoli e kea.

Joni 12: 16

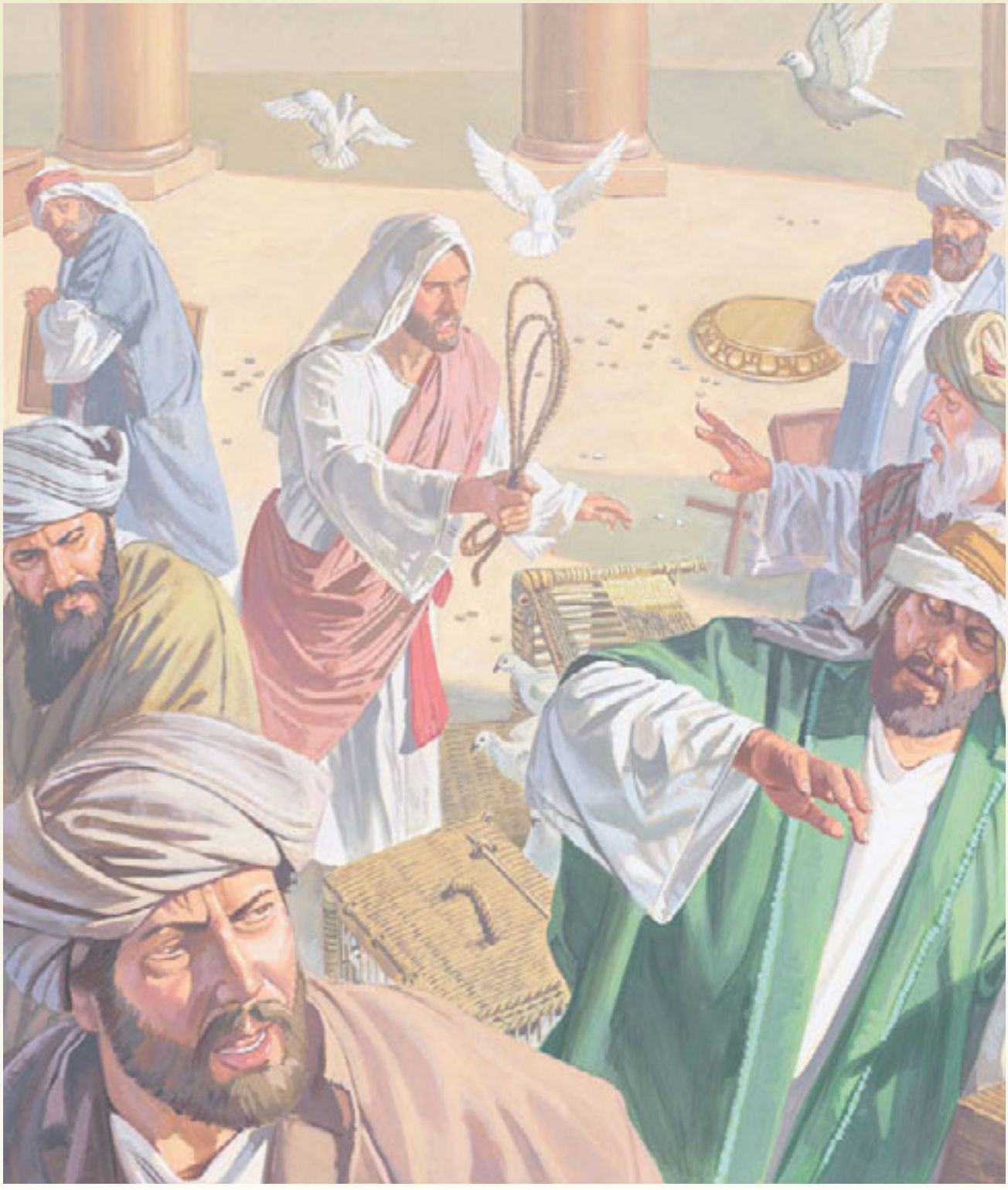

A cakava o Jisu e dua na kuita, vakatoboicutaka na nodra teveli, ceburaka na nodra ilavo ena vuloa, ka vakatalai ira tani na dauvolivolitaki. E sega ni vinakata o Koya me ra cakava na veika ca ena vale nei Tamana Vakalomalagi.

Joni 2:15 –16

WASE 14

Nikotimo

O Nikotimo e dua vei ira na ilawalawa Jiu e yacadra na Farisi. O koya talega e dua na iliuliu vei ira na Jiu. E vuqa na Farisi era sega ni vakabauta ni sa talai mai vua na Kalou o Jisu Karisito. Ia a vakabauta ga o Nikotimo baleta na caka mana a vakayacora o Jisu.

Joni 3: 1–2

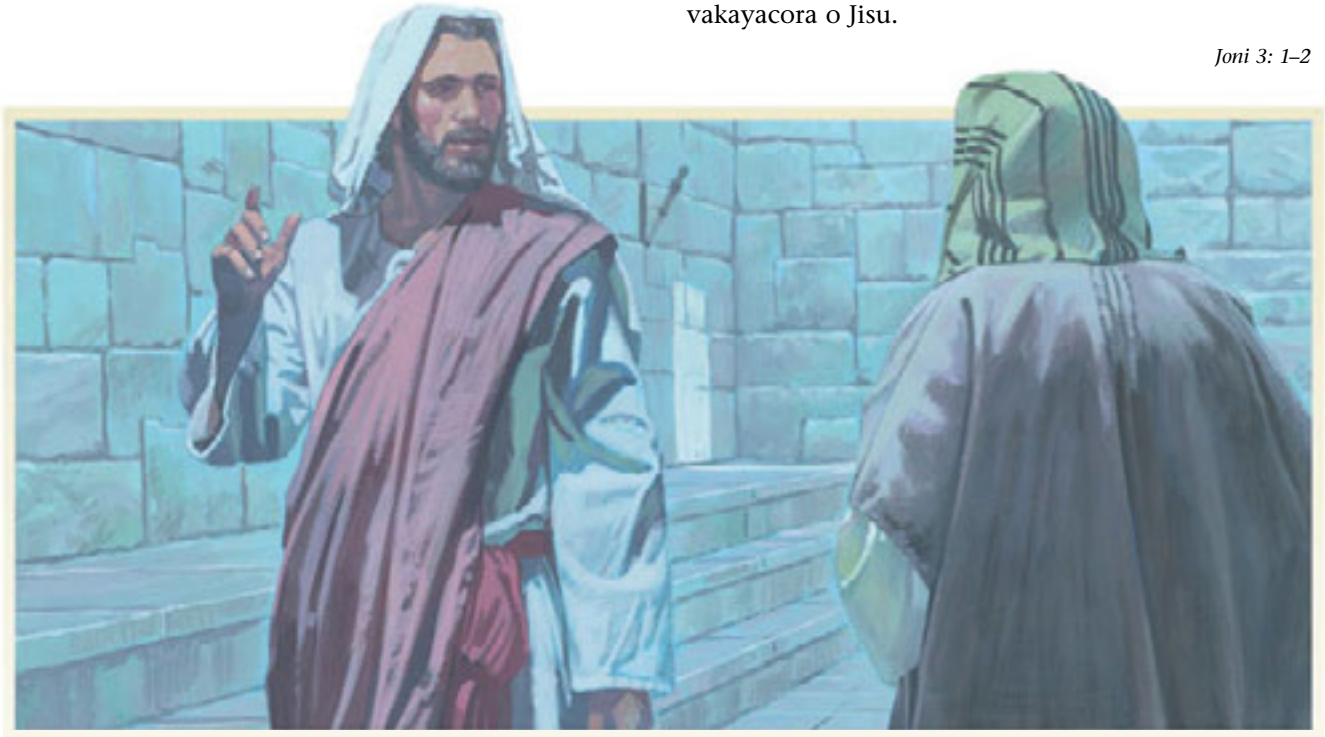

Ena dua na bogi a lako mai o Nikotimo me mai veivosaki kei na iVakabula. A kaya vua o Jisu ni sega ni rawa vua e dua me curuma na matanitu ni Kalou ke sega ni sucu tale.

Joni 3: 2–3

E sega ni kila o Nikotimo na ka o ya. Ena sucu tale vakacava e dua na tamata? Sa vakamacalataka na iVakabula ni tukuna tiko na veika vakayalo.

Ni dua me sucu vou, sa na gadrevi vua me papitaiso ena wai ka ciqoma na isolisoli ni Yalo Tabu.

Joni 3: 4–7

Sa vakamacalataka o Jisu ni a talai mai ki vuravura me mai vukei keda me da lesu kece vua na Tamada Vakalomalagi. E kaya o Koya ni sa na vakararawataki baleta na noda ivalavala ca ka mate ena kauveilatai me rawa kina ni da bula tawamudu.

Joni 3: 12–17

E kaya o Koya ni sa gadrevi me da vakabauti Koya ka digitaka na dodonu. Kevaka eda cakava na ka dodonu, eda na bula tawamudu ena matanitu ni Kalou.

Joni 3:18–21

WASE 15

Na Yalewa ena iKeli -wai

Sa biuti Jerusalemi mai o Jisu me lako i Kalili. E a lako takosovi Samaria yani ka yaco ena dua na ikeli-wai.

Joni 4: 3–6

Sa wale o Jisu, ka laki vakacegu sara ena bati ni ikeli-wai. A lako mai e dua na yalewa ni Samaria me mai taki wai. A mani kerea vua o Jisu me solia e dua na mena wai.

Joni 4: 6–7

Me vaka ni ra sega ni dau veivosaki na Jiu kei ira na kai Samaria, sa kurabui sara kina na yalewa oqo.

Joni 4:9

A kaya o Jisu vua na yalewa ni sa rawa me solia vua e dua na wai me gunuva me kakua ni viagunu tale. A tukuna o Jisu ni sai Koya na iVakabula. Na wai me na solia vua o ya na "wai bula" ni bula tawamudu.

Joni 4:10, 13–15, 25–26

Sa qai lako na yalewa ki na korolevu ka laki tukuni Jisu vei ira na lewevuqa. Era sa qai lako mai ki na ikeli-wai ka rogoci Jisu kina. E vuqa vei ira era sa vakabauta na Nona vosa.

Joni 4: 28–30, 39–42

WASE 16

Na Luve ni iLiuliu

Edua na turaga iliuliu kai Jiu sa tauvimate bibi na luvena tagane. Era nanuma kece na tamata ni sa na mate na luvena tagane.

Joni 4: 46–47

Sa biuta mai vale na luvena na iliuliu oqo ka lako yani vakayawa ki na korolevu o Kena. Sa kunei Jisu mai kea.

Joni 4: 47

Sa kerea vua na iVakabula na turaga oqo me gole yani me laki vakabulai luvena tagane. Sa qai kaya vua o Jisu ni sa na bula na luvena tagane. Sa vakabauti Jisu na turaga oqo, ka sa lesu tale ki vale.

Joni 4: 47–50

Era sa cici mai na nona tamata me ra tavaki koya. Era sa tukuna vua ni sa daumaka na luvena tagane ka sa na bula. A taroga sara se gauna cava sa daumaka kina na luvena. Era sa tukuna vua. Sai koya na gauna vata ga a kaya kina o Jisu ni sa na bula.

Joni 4:51–53

Sa kila kina na turaga oqo ni sa vakabulai luvena o Jisu Karisito. O koya kei na nona matavuvale kece eratou sa vakabauta na iVakabula.

Joni 4:53

WASE 17

O Ira era Cudru e Nasareci

Sa gole o Jisu ki Nasareci, na korolevu a susu mai kina.

Luke 4:16

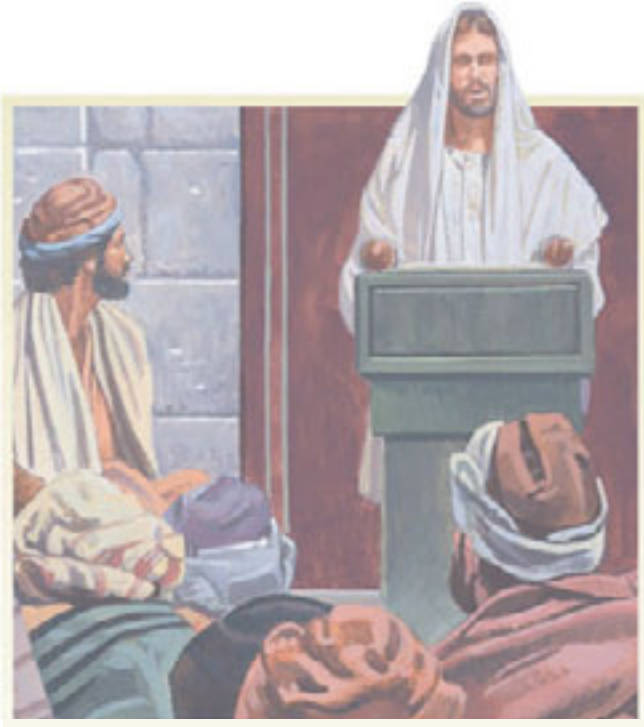

A gole o Jisu ki na dua na valenilotu, na vale era dau laki sokalou tiko kina na Jiu. A tucake ka wiliwili mai na ivolanikalou. E wilika na vosa nei Aisea na parofita. A parofisaitaka tu mai o Aisea ni na lako mai ki vuravura na iVakabula ka na vukei ira na tamata kecega.

Luke 4: 16–19

Ni sa sogota o Jisu na ivolatabu ka dabe sobu, era sa raici koya na tamata kecega.

Luke 4: 20

E kaya o Jisu ni veika a tukuna o Aisea sa baleti Koya—ni sai Koya ga na iVakabula. Era sa kurabui na tamata ena vuku ni ka e tukuna o Koya. Era kaya na tamata, “Sa sega li ni luvei Josefa ko koya oqo?” Era sega ni vakabauta na tamata ni o Jisu na Luve ni Kalou.

Luke 4: 21–22

Sa kila vinaka tu na iVakabula na veika era vakasamataka tiko. Era vinakata tiko o ira me vakayacora o Koya e dua na cakamana. Ia sa qai kaya o Jisu ni na sega ni cakava vei ira e dua na cakamana baleta ni ra sega ni vakabauti Koya.

Luke 4: 23–27

Oqo a vakavuna me ra cudru kina na tamata. Era a qai kauti Jisu ki na dua na delana me ra viritaki Koya sobu mai kina.

Luke 4: 28–29

A qai dro tani mai vei ira o Jisu ka lako ki na dua tale na koro.

Luke 4: 30–31

WASE 18

Digitaki Ira na Nona iApositolo o Jisu

Ena dua na siga a vakavulici ira na tamata o Jisu ni vodo tiko ena dua na waqa ena baravi ni Wasawasa e Kalili. E itaukei ni waqa oqo o Pita.

Luke 5: 1–3

E dua na bogi taucoko eratou a qoli tiko o Pita kei iratou na nona itokani ka ratou sega ni rawata e dua na ika. Ni sa oti na Nona veivakavulici o Jisu, sa kaya sara vei Pita me tosoya yani na waqa ki wai titobu. Sa qai kaya vei Pita kei iratou na nona itokani me ratou viritaka ki wai na nodratou lawa ni qoli.

Luke 5: 4–5

Eratou sa rawata mai kina e levu na ika ka sa tekivu me bote na nodratou lawa.

Luke 5: 6

Sa qai kere veivuke yani o Pita vei ira eso ena dua tale na waqa. Sa vakasinaiti ruarua na waqa oqo ena levu ni ika ka rau sa tekivu me dromu.

Luke 5: 7

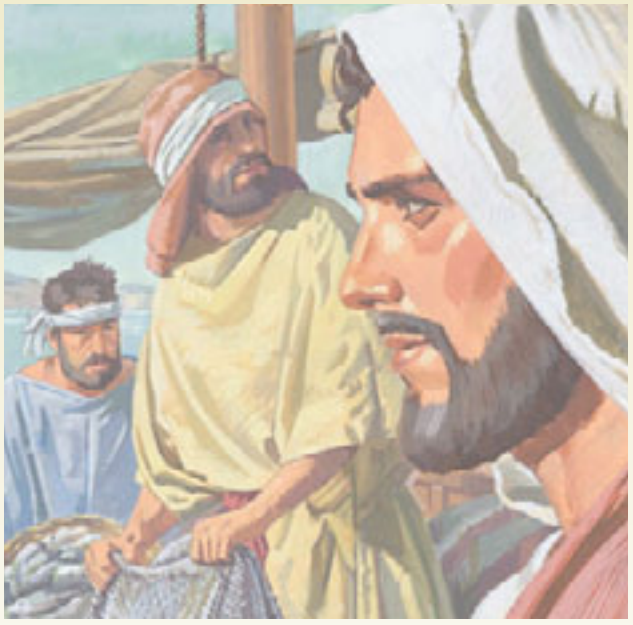

Sa kurabui o Pita kei iratou na nona itokani. Eratou sa kila kina ni sa cakava na ka oqo o Jisu.

Luke 5: 8–9

Sa qai tekiduru o Pita ena yavana na iVakabula. Sa kaya kina ni sa sega ni savasava me tiko volekati Jisu. Sa qai kaya o Jisu vei Pita me kakua ni rere.

Luke 5: 8–10

E rua vei iratou na itokani i Pita erau veitacini, o ya o Jemesa kei Joni. Sa qai kaya o Jisu vei Pita, Jemesa, kei Joni me ratou muri Koya ka me ratou "gonedau ni tamata." Eratou sa biuta na veika kecega ka lako vata kei Jisu. Sa kerea talega na iVakabula eso na tagane me ra muri Koya.

Maciu 4: 18 –22; 9:9; Luke 5:10–11; Joni 1:35–51

Sa digitaka o Jisu e lewe tinikarua na iApositolo me ra veiliutaki ena Nona Lotu. Sa masu o Koya ena bogi taucoko me digitaki ira kina na tamata vinaka

Ena mataka ka tarava sa digitaka ka tabaki iratou kina e lewe tinikarua na tagane, ka solia vei ira na matabete kei na lewa me ra iApositolo.

Marika 3:14; Luke 6:12–16; Joni 15: 16

Era sa lako yani na iApositolo ki na vuqa na koro. Era sa vakavulica na kosipeli ka vakabulai ira na

tamata mai na mate. Era sa lesu ka tukuna vei Jisu na veika era a kitaka.

Marika 6:30; Luke 9:1–6, 10

WASE 19

Na Vunau ena Ulunivanua

Ena dua na siga a vakavulica tiko na kosipeli vei iratou na Nona tisaipeli o Jisu ena yasa ni ulunivanua ena bati ni Wasawasa o Kalili

Maciu 5:1

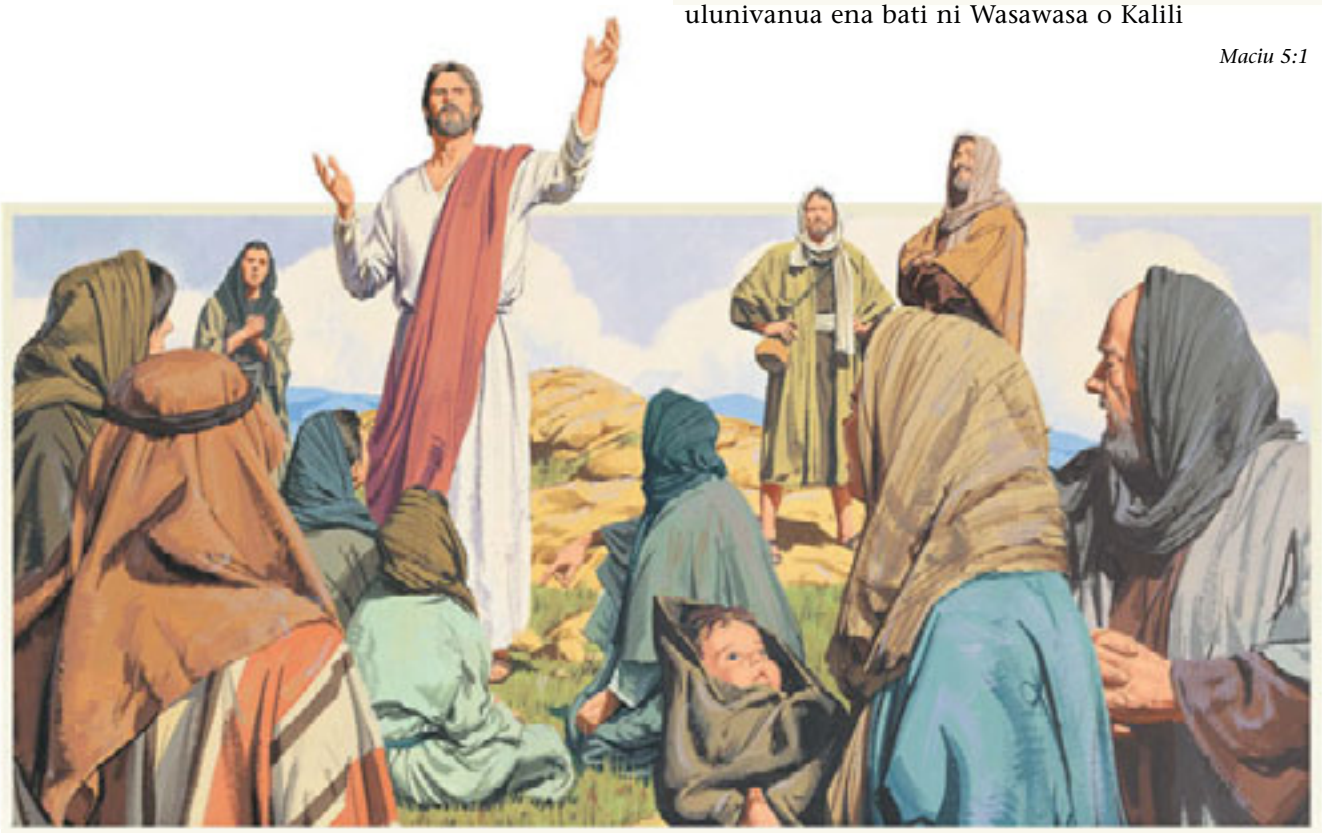

A vakavulica vei iratou na sala me ratou bula kina me ratou tiko marau ka laki bula vata tale kei na Tamada Vakalomalagi. Na veika a vakavulica o Koya vei iratou ena rawa me da bula marau talega kina.

Maciu 5–7

E kaya o Jisu ni dodonu me da yalomalua, dauvosota, ka lomada me da talairawarawa vua na Tamada Vakalomalagi.

Maciu 5 :5

E dodonu me da sasaga vagumatua me da bula savasava.

Maciu 5 : 6

E dodonu me da vosoti ira era vakararawataki keda se vakayalocataki keda. Kevaka me da na vosoti ira, ena vosoti keda na Tamada Vakalomalagi.

Maciu 5:7

E dodonu me da dauveivakacegui, lomani ira na tamata, ka vukei ira na tamata yadua me ra veilomani vakai ira.

Maciu 5:9

Me da kakua ni rerevaka na tukuna yani na kosipeli vei ira na tamata se vakaraitaka vei ira ni da lomana na Tamada Vakalomalagi. Ni ra raica na tamata na noda caka vinaka, ena vukei ira me ra vakabauta talega na Kalou.

Maciu 5: 14–16

E dodonu me da dau maroroya tikoga na noda yalayala.

Maciu 5: 33–37

Me vaka ga ni da gadreva me ra lomani keda na tani, sa dodonu vakakina me da lomani ira.

Maciu 7: 12

E kaya o Jisu ni kevaka me da vakayacora na ka oqo, eda na marau, ena vakalougatataki keda na Tamada Vakalomalagi, ka da na laki bula vata tale kei Koya.

Maciu 5: 2–12

WASE 20

Veituberi ena Masu o Jisu

E vakavulici iratou na Nona tisaipeli o Jisu ena ivakarau ni masu. A kaya o Koya ni so na tamata era masu me ra raici ira kina na tani. E vakavulica o Jisu ni dodonu me da cabora na noda masu yadudua ni da tiko taudua, ke rawa.

Maciu 6: 5–6

E kaya o Koya ni so na tamata e duadua tikoga na veika era masulaka tiko. Era sega sara ni vakasamataka vakavinaka na veika era dau tukuna tiko. E kaya o Jisu ni dodonu me da masulaka mai na yaloda dina na veika eda gadreva.

Maciu 6: 7–8

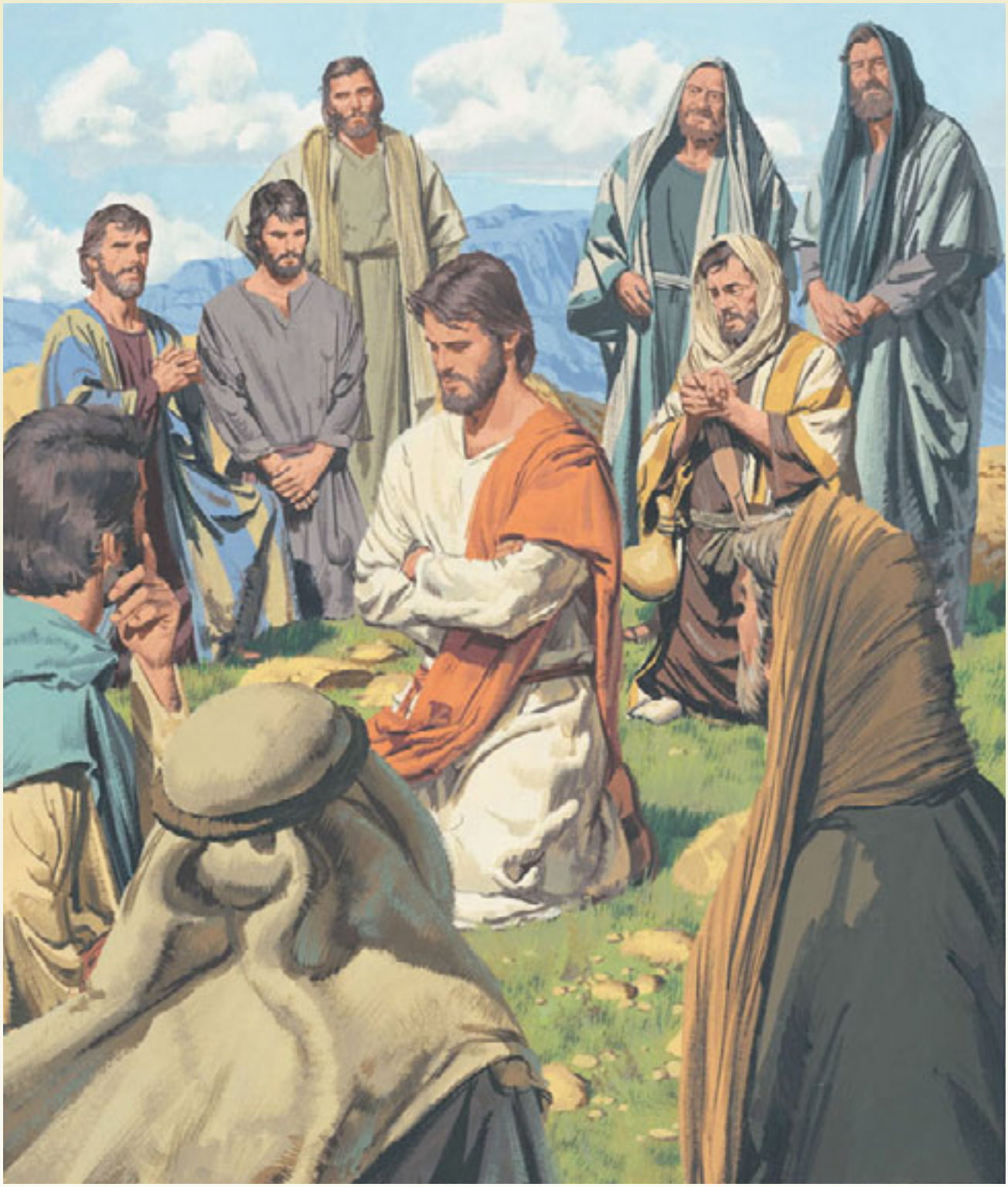

Sa qai masu na iVakabula me vakaraitaka kina vei iratou na Nona tisaipeli na ivakarau ni masu. A tekivu ena Nona cavuta, "Tamai keimami . . . mai lomalagi." A vakacaucautaki Tamana Vakalomalagi ka tarava na Nona kerea Vua me vukei. A qai cavuta "emeni" ni sa oti na Nona masu. Ni oti o ya, sa qai kaya o Jisu vei iratou na tisaipeli me ra masu Vua na Tamana ena yacana. Sa yalataka kina ni na sauma mai na Tamana Vakalomalagi na nodratou masu.

Maciu 6: 9–13; 21:22; Joni 16:23

WASE 21

Vakarota o Jisu na Cagi kei na Ua

Eratou a vodo tiko ena waqa o Jisu kei iratou na Nona tisaipeli ena Wasawasa e Kalili. E a moce o Jisu. Sa tekivu voravora mai na cagi, ka sa luvu mai na waqa ena wai. Eratou sa rere na tisaipeli ni na luvu na waqa. Eratou sa qai vakayadrati Jisu ka kerea na Nona veivuke.

Luke 8: 22–24

Sa qai vakarota na iVakabula me ruru na cagi ka me maravu na biau Sa ruru na cagi, ka maravu sara na wasawasa.

Luke 8: 24

A tarogi iratou na tisaipeli o Jisu na vuna eratou a rere kina. A kaya o Koya ni dodonu me levu cake na nodratou vakabauta. Eratou sa veinanuyaka se mataqali tamata vakacava oqo me vakarota na cagi kei na wasawasa.

Marika 4:40; Luke 8:25

WASE 22

Na Tamata Yalo Velavela

Edua na tamata e dau tiko voli ena ibulubulu volekata na Wasawasa e Kalili sa dau curumi koya na yalo velavela ka kaukauwa na ivakarau ni nona bula. O ira na tamata era sa vesuki koya ena sinucodo me ra tarovi koya, ia a gutuva na sinucodo.

Marika 5: 1– 4

E dau tiko na tamata oqo ena veiulunivanua kei na qara ena siga kei na bogi taucoko. E dau qoqolou vakalevu ka tavatava na yagona ena vatu.

Marika 5:5

Ena dua na siga eratou sa takosova yani ena waqa o Jisu kei iratou na Nona tisaipeli na Wasawasa e Kalili. Ni sa sobu mai waqa na iVakabula, sa cici yani Vua na tamata oqo.

Marika 5: 1–2, 6

Sa vakarota o Jisu na yalo velavela me biuta na tamata oqo. Sa kila na yalo velavela ni o Jisu sa Luve ni Kalou. Sa kerei Jisu me kua ni vakararawataki koya.

Marika 5: 7–8

Sa taroga na iVakabula ki na yalo velavela se o cei na yacana, a sauma mai, "A yacaqu o iVavakoso," a kena ibalebale na lewe vuqa. Sa lewe levu na yalo velavela e curuma tu na tamata oqo. Era a kerei Jisu me ra laki curu ga ki na yagodra na vuaka era tu voleka e kea.

Marika 5: 9–12

A vakadonuya o Jisu. Era sa qai biuta na tamata o ya na yalo velavela ka curumi ira na vuaka e volekata ni 2,000. Era sa qai cici sobu yani na vuaka ena baba ki na wasawasa ka ra luvu kina.

Marika 5:13

Ko ira sa vakani ira na vuaka era sa cici yani ki na korolevu ka laki tukuna na veika sa yaco. Era sa lako mai na tamata ka raici Jisu kei koya na tamata voravora o ya. Ia sa sega tale ni kaukauwa na ivakarau ni tamata o ya.

Marika 5: 14–15

Na ka oqo era sa rerevaki Jisu kina na tamata. Era sa kerei Koya me lako tani. Sa lesu o Koya ki na waqa.

Marika 5: 15–18

Sa qai via lako vata kei Koya na tamata sa vakabulai o ya. Sa tukuna vua na iVakabula me gole ga ki nodratou vale ka tukuna vei ira na nona itokani na veika sa yaco vua.

Marika 5:18–19

Sa laki tukuna vei ira na nona itokani, ka ra kurabui sara ena kaukauwa cecere i Jisu.

Marika 5:20

WASE 23

Na Tamata Ka Sega ni Lako Rawa Tu

Ena dua na siga a veivakavulici tiko o Jisu ki na dua na ilawalawa tamata ena loma ni vale.

Luke 5:17

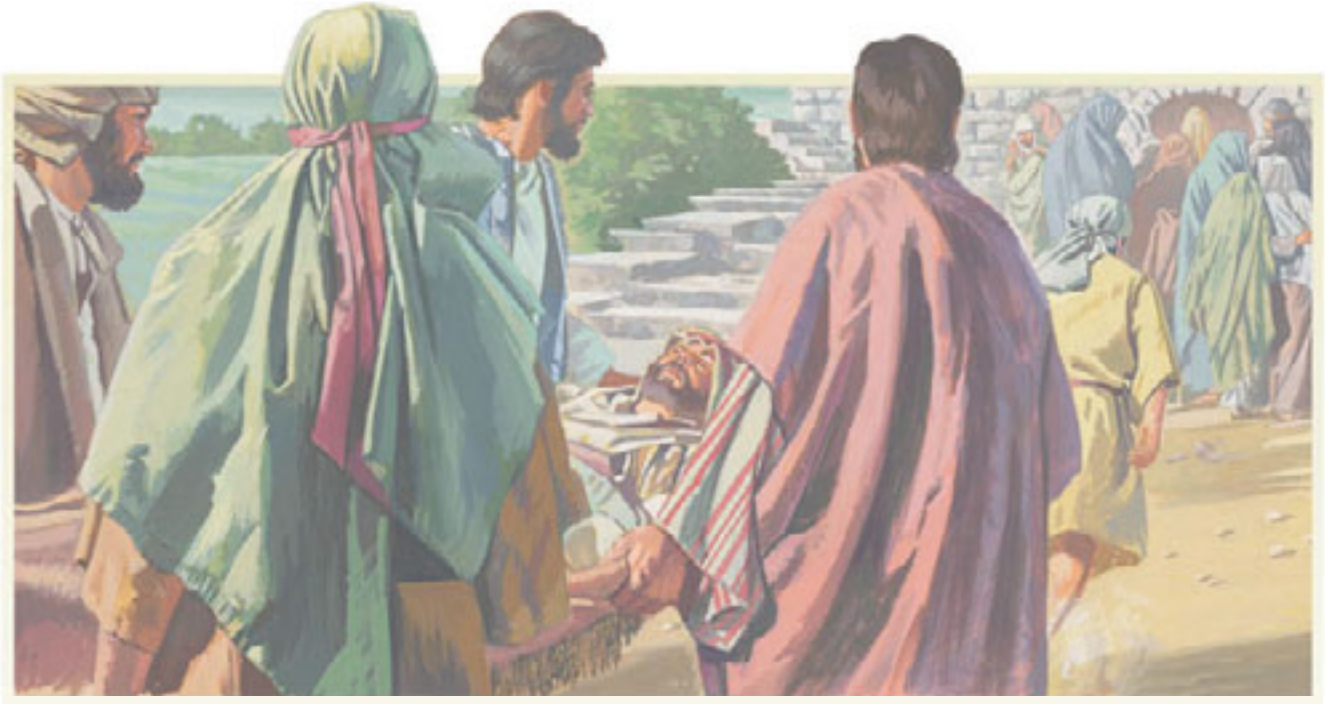

Eso na tamata era kauta mai e dua na nodra itokani ena dua na idavodavo me ra raici Jisu. O nodra itokani oqo e sega ni rawa ni lako. Eratou sa sega ni vakacurumi koya rawa ki na loma ni vale ni sa osodrigi tu ena tamata.

Luke 5: 18–19

Eratou sa qai kauti nodratou itokani cake ki na dela ni vale. Eratou a basuka vakalailai na dela ni vale ka tukuca sobu mai na nodratou itokani ki na loma ni vale.

Marika 2:4; Luke 5:19

Ni sa raica o Jisu na levu ni nodratou vakabauta na tamata oqo, sa kaya kina vei koya na tamata tauvimate ni sa vosoti na nona ivalavala ca. Sa tukuna vua o Jisu me taura cake na nona idavodavo ka lako i nona vale. Sa tucake na tamata oqo. Sa vakabulai o koya. Sa taura cake na nona idavodavo ka lako yani ki vale. Sa vakavinavinaka vakalevu o koya vua na Kalou.

Luke 5: 20, 24–25

WASE 24

Sa Vakabulai mai na Mate na Luvei Jairo Yalewa

Ena dua na siga, sa lako yani o Jairo, na turaga ni valenilotu, ka cuva e yavai Jisu.

Marika 5: 21– 22

Sa tukuna o Jairo ni sa tauvimate bibi sara na luvena yalewa yabaki 12. Sa vakamasuti Jisu me gole yani me laki masulaki koya. E vakabauta o koya ni na vakabulai luvena o Jisu.

Marika 5: 23,42

Sa qai muri Jairo o Jisu ki nodratou vale, ia a tu mada vakadua o Koya me vakabula e dua na yalewa. Ni sa lako yani vua na yalewa oqo o Jisu, sa lako mai e dua na tamata ka tukuna vei Jairo ni sa bera na veivakabulai— ni sa qai mate na luvena yalewa.

Marika 5: 24–35

Sa rogoca o Jisu na veika sa tukuni. Sa qai kaya vei Jairo o Koya me kakua ni taqaya ia me vakabauti Koya ga.

Marika 5: 36

Sa qai lako o Jisu vata kei Jairo ki na vale nei Jairo. Sa sinai tu na vale mai vei ira na tamata ka ra tagi tiko ni sa qai mate na goneyalewa lailai.

Marika 5: 37–38

Sa kaya o Jisu vei ira ni sa sega ni mate na goneyalewa ni sa moce ga. Era sa dredrevaki Koya mai na tamata. Ni ra sa kila vakaidina ni sa mate tu na goneyalewa.

Marika 5: 39– 40

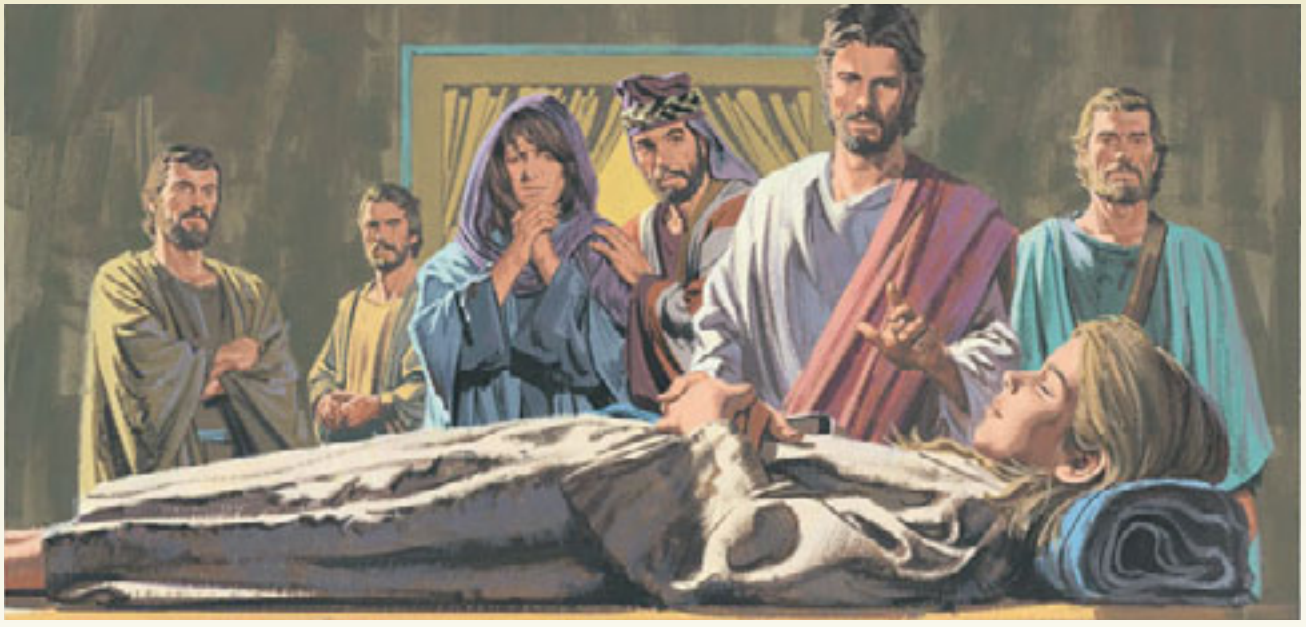

Sa tukuna na iVakabula me ra lako kece i tuba vakavo ga o iratou na Nona tisaipeli, o Jairo, kei na wati Jairo. Eratou sa lako ki na rumu na vanua sa davo koto kina na goneyalewa.

Marika 5:40

Sa qai taura na ligai goneyalewa o Jisu. Sa tukuna vua me tu cake. Sa tu cake na goneyalewa ka tekivu lako. Erau sa kurabui na nona itubutubu. Sa tukuna vei rau o Jisu me rau kakua ni tukuna vua e dua na tamata na ka sa yaco. A tukuna o Koya me rau solia e dua na kakana me kania o goneyalewa.

Marika 5: 41– 43

WASE 25

Tara na Bele ni iSulu nei Jisu e Dua na Yalewa

E dua na yalewa sa yabaki 12 na nona tauvimate tu. Sa vuqa sara na vuniwai sa raica oti, ia era sega ni vakabulai koya rawa.

Marika 5: 25–26

Ena dua na siga a raici Jisu ni ra sa lako yani vua e vuqa na tamata. E vakabauta o koya ni na vakabulai ke tara mada ga na isulu i Jisu.

A sa curuma yani na kedra maliwa na tamata ka tara na isulu i Jisu.

Maciu 9: 20–22; Marika 5: 27–28

Sa vakabulai sara ena gauna ga o ya. A rai vuki mai o Jisu ka taroga, “O cei sa tara na noqu isulu?”

Marika 5: 29–30

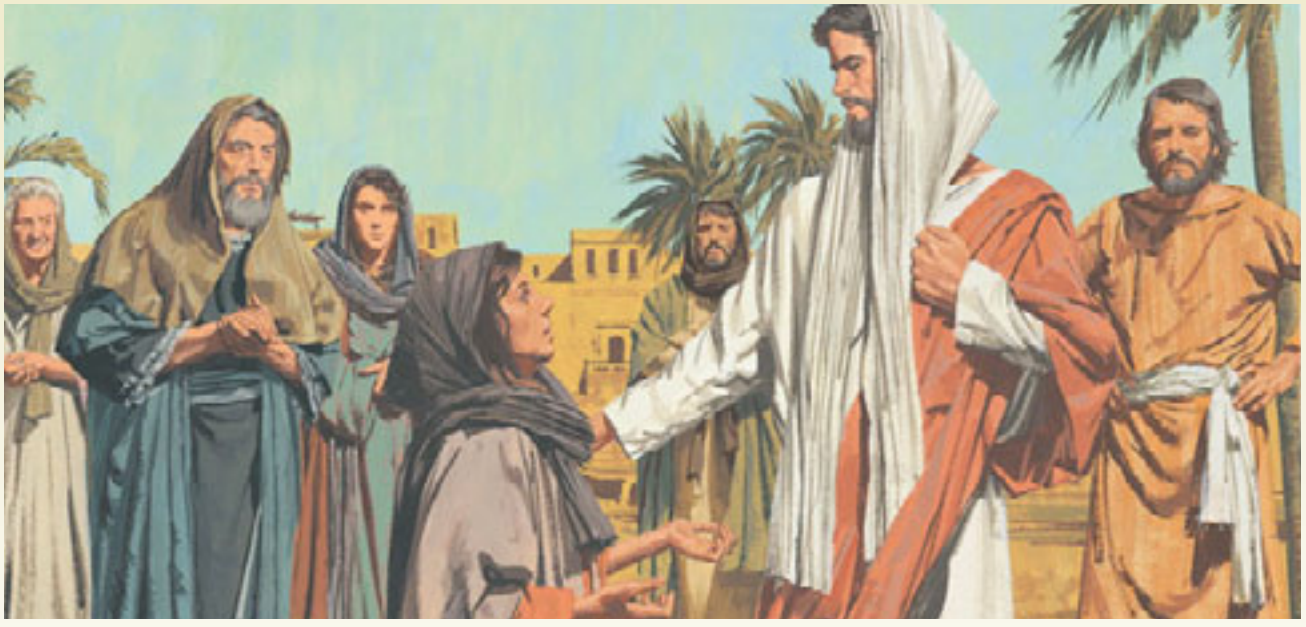

Sa rere na yalewa oqo. Sa qai tekiduru o koya e matana na iVakabula ka kaya ni sa tarai Koya. E tukuna vua o Jisu ni nona vakabauti Koya sa vakabulai kina.

Marika 5: 33– 34

WASE 26

Veivosoti Vua e Dua na Yalewa o Jisu

E dua na Farisi a sureta na iVakabula me gole ki nona vale me laki vakayakavi vata kei koya.

Luke 7:36

E tiko ena korolevu o ya e dua na yalewa e levu na nona ivalavala ca. E kila na yalewa oqo ni tiko ena vale nei koya na Farisi o Jisu. E vinakata na yalewa oqo me cakava vei Jisu e dua na ka vinaka sara.

Luke 7:37

A tekiduru o koya ka savata na yavana na iVakabula ena wai ni matana. E a qai vakamamacataka na yavana na iVakabula ena drau ni uluna ka reguca. A qai lumuta talega ena waiwai boi vinaka sara.

E kila vinaka tu na Farisi oqo ni yalewa oqo e cakava e levu na ivalavala ca. E nanuma o koya ni sega ni dodonu vei Jisu me vakatara vua na yalewa oqo me tarai Koya.

Luke 7:38–39

E kila vinaka o Jisu na veika e nanuma tiko o koya na Farisi. A qai kaya vua na Farisi ni yalewa oqo sa mai cakava Vua eso na ka vinaka e levu cake mai na kena e cakava o koya. Na Farisi oqo a sega ni solia e dua na wai me vuya kina o Jisu na Yavana se waiwai me lumuta kina na Uluna, ni dau vakayacori oqo vei ira na vulagi.

Luke 7: 44–46

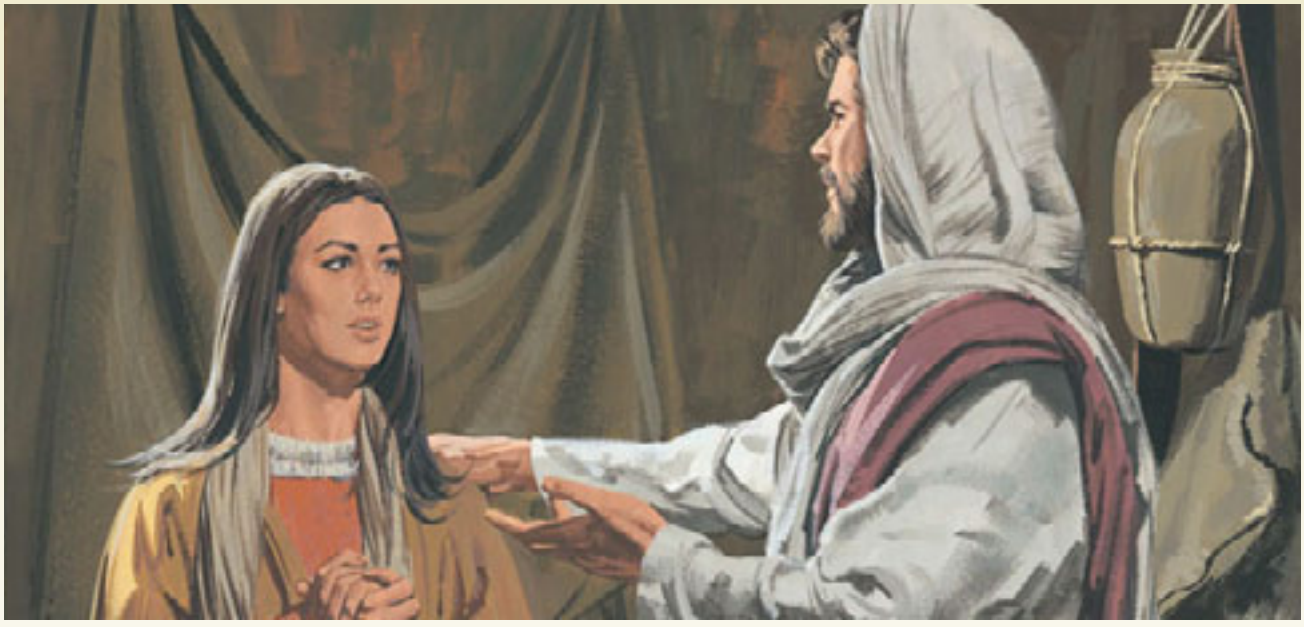

A kaya o Jisu vua na Farisi ni sa vosoti na ivalavala ca nei koya na yalewa baleta ni lomana na iVakabula ka vakabauti Koya. Sa qai tukuna o Jisu vua na yalewa me lako ena vakacegu.

Luke 7: 47–50; Vunau kei na Veiyalayalati 58: 42–43;
O Jisu na Karisito *262–63*

WASE 27

Vakayacora Tiko na Cakacaka nei Tamana e Vuravura

Ena dua na soqo ni kana vata nodra na Jiu, a lako o Jisu ki na isilisili mai Peceseita e Jerusalemi. Era vakabauta na tamata ni gauna e dau vakayavalati kina na isilisili oqo, ena vakabulai na imatai ni tamata ena siro yani i wai.

Joni 5: 1–4

Sa raici Jisu e dua na tagane e yasa ni isilisili sa 38 na yabaki na nona sega tu ni lako ni rawa. Na siga o ya e Siga ni Vakacecegu. Sa taroga o Jisu vua ke vinakata me na vakabulai. Sa kaya mai na tagane oqo ni sega ni rawa me vakabulai ni sega ni dau liu o koya ki wai.

Joni 5:5 –7

A kaya o Jisu vua na tagane oqo, "Tu cake, taura na nomu imocemoce, ka lako." Sa vakabulai ena gauna ga o ya na tagane.

Joni 5:8–9

E vuqa na Jiu era vakabauta ni sa ivalavala ca ni vakayacori na cakamana ena Siga ni Vakacecegu. Era sa vinakata me ra vakamatei Jisu.

Joni 5:10–16

Sa kaya o Jisu ni sa cakava tiko ena Siga ni Vakacecegu na veika sa dau cakava o Tamana.

Joni 5: 17

WASE 28

Vakania o Jisu na Lima na Udolu

Eso na itokani i Joni na Dauveipapitaiso era tukuna vei Jisu ni sa vakamatei Joni na tui.

Maciu 14 :1–12

Ni sa rogoca o Jisu, sa gole yani ki na dua na vanua volekata na Wasawasa e Kalili me tiko duadua kina. E vuqa era sa kila na vanua e tiko kina o Koya. E sivia e lima na udolu era sa muri Koya e kea ni ra nanuma me na vakavulici ira o Koya.

Maciu 14: 13; Marika 6:44

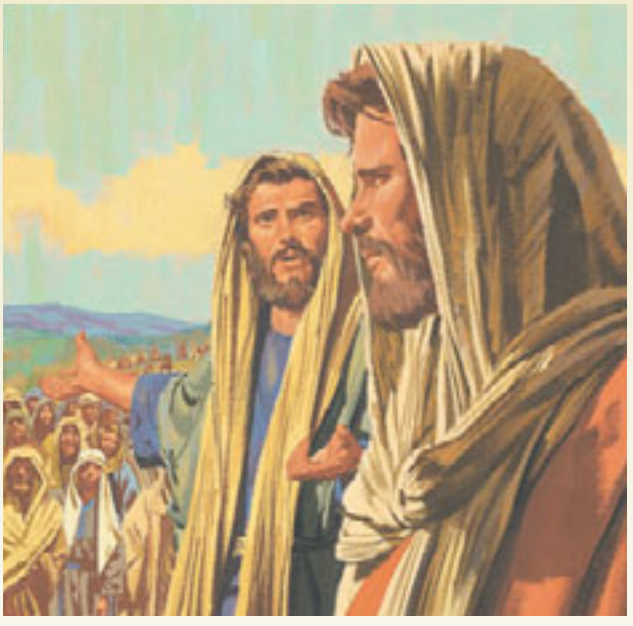

Sa vakavulica o Jisu e vuqa na ka vei ira. Sa gauna me ra sa kana kina, ia e vuqa vei ira na tamata e sega na kedra kakana. Eratou kaya na tisaipeli vei Jisu me ra lako na tamata ka laki voli kakana ki na so na koro voleka e kea.

Marika 6: 34–36

Sa kaya o Jisu vei iratou na tisaipeli me ra raica mada e dua e kauta tiko mai e dua na kakana. Eratou sa kauta mai e dua na gone a tiko vua e lima na buli madrai ka rua na ika lalai.

Marika 6:37–38; Joni 6: 9

Sa kaya vei ira o Jisu me ra dabe sobu. Sa qai masulaka na madrai kei na ika ka dovia.

Marika 6: 39–41

Era sa qai veisoliyaka na tisaipeli na kakana vei ira na tamata. Era sa kana ka mamau kece sara.

Marika 6:41–44

WASE 29

Lako e Dela ni Wai o Jisu

Ni oti na Nona vakani ira na 5,000, sa gole o Jisu ki na ulunivanua me laki masu. Era a vodo ena dua na waqa na Nona tisaipeli me ra kosova na Wasawasa e Kalili. Ni sa bogi mai, sa tekivu liwa kaukauwa na cagi, ka sa tubu na biau.

Maciu 14: 22–24

Ni sa bogi levu, sa lako mai o Jisu vei iratou na Nona tisaipeli. Sa taubale o Jisu e dela ni wai me lako ki na waqa.

Maciu 14: 25

Era sa raici Koya na tisaipeli ni sa lako e dela ni wai. Eratou sa rere kina. Eratou nanuma ni sa dua na yalo o Koya. Sa kaci yani o Jisu vei iratou, “Koi au ga; dou kakua ni rere.”

Maciu 14:26–27

Sa vinakata o Pita me lako talega e dela ni wai. Sa kacivi Pita o Jisu me lako Vua. Sa sobu mai na waqa o Pita. Sa tekivu taubale yani e dela ni wai o Pita vua na iVakabula.

Maciu 14:28–29

Me baleta ga ni sa liwa kaukauwa sara tiko na cagi, sa rere o Pita. Sa tekivu me dromu e wai o koya ka sa kaci yani vei Jisu me vakabulai koya.

Maciu 14 :30

Sa taura na iVakabula na ligai Pita. Sa tarogi Pita na cava e lailai kina na nona vakabauta.

Maciu 14:31

Ni rau sa gole yani o Jisu kei Pita ki na waqa, sa ruru sara na cagi. Era sa qai vakacaucautaka na iVakabula na tisaipeli. Era sa kila kina ni sa Luve ni Kalou o Koya.

Maciu 14: 32–33

WASE 30

Na Madrai ni Bula

Ena siga tarava e vuqa na tamata era sa vakasaqarai Jisu. Era sa muri Koya yani ki Kapenaumi ena waqa.

Joni 6:22, 24

Sa kila o Jisu ni ra sa gadrevi Koya me vakani ira tale.

Joni 6: 26

A vakavulica vei ira o Jisu ni madrai era na bula tikoga kina ena dua na gauna lekaleka. Sa qai kaya ni tiko tale e dua na mataqali madrai e dodonu me ra vakasaqara— na Madrai ni Bula. Sa qai kaya vei ira ni sai Koya na Madrai Ni Bula.

Joni 6:27, 32–35

Sa vakavulica o Jisu vei ira na tamata ni na solia na Nona bula ena vukudra. E kaya ni kevaka era na muri Koya ka vakabauti Koya, era na rawata na bula tawamudu.

Joni 6: 47–51

WASE 31

Vakabula na Didivara o Jisu

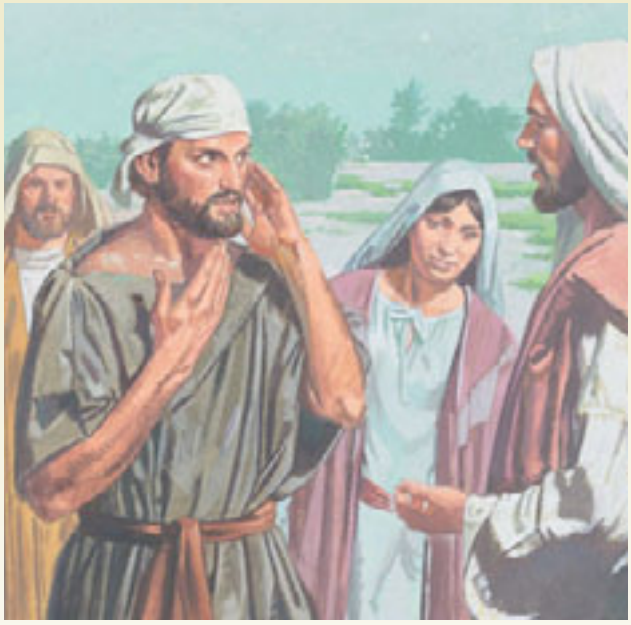

Eso era a kauta yani e dua na tamata vei Jisu. E didivara na tamata oqo ka sega ni rawa me vosa vakavinaka. Era sa vinakata na tamata me vakabulai koya na iVakabula.

Marika 7:32

Sa kauta vakatikitiki na tamata oqo mai vei ira na tani o Jisu. Sa qai tara na daligana o Koya. E tara na yame ni tamata oqo o Koya ka masulaka.

Marika 7:33–34

Na tagane oqo sa qai rogo rawa ka vosa talega. Era sa qai kila na tamata na veika sa tukuna. E kerea o Jisu vei ira na tamata me ra kakua ni tukuna vua e dua na ka sa yaco, ia era sa laki tukuna vei ira na tamata kecega.

Marika 7:35–36

WASE 32

Sa Vakadinadinataki Karisito o Pita

Etaroga o Jisu vei iratou na Nona tisaipeli na cava era kaya na tamata ni o cei o Koya.

Maciu 16:13; Marika 8:27; Luke 9: 18

Era sauma na tisaipeli ni so vei ira era kaya ni o Jisu sai Joni na Dauveipapitaiso. Eso tale era kaya ni o Koya e dua na parofita mai na Veiyalayalati Makawa sa tucake tale mai na mate.

Maciu 16: 14; Marika 8:28; Luke 9:19

Sa taroga o Jisu vei iratou na Nona tisaipeli se o cei o Koya. A kaya o Pita, "Oi kemuni na Karisito, na Luve ni Kalou bula."

Maciu 16:15–16; Marika 8: 29; Luke 9: 20

E vakamacalataka o Jisu ni ivakadinadina i Pita e sega ni lako mai ena kila ka vakatamata. Na nona ivakadinadina sa ivakatakila mai vua na Kalou.

Maciu 16:17

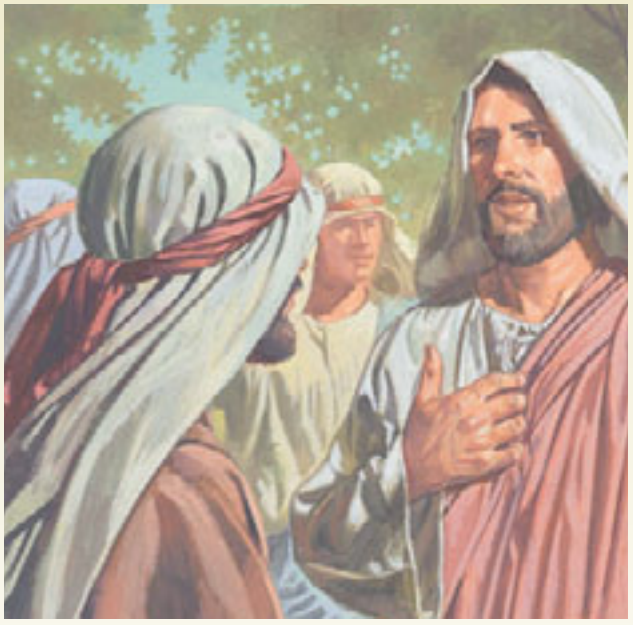

Sa yalataka o Jisu vei Pita ni na solia vua na idola ni matabete kei na lewa me liutaka na Nona Lotu. Sa qai soli kina vei Pita kei iratou na tisaipeli na lewa me ratou tauyavutaka kina na Lotu i Jisu e vuravura.

Maciu 16:18–19

E kaya o Jisu vei iratou na Nona tisaipeli me ratou kakua ni tukuna vua e dua ni sai Koya na Karisito. Taumada me na sotava na rarawa o Koya, vakamatei, ka tucake tale mai na mate ena ikatolu ni siga.

Maciu 16: 20; Marika 8:30–31 ; Luke 9:21–22

WASE 33

Sa Rairai Mai ena Lagilagi: Na Vei-vakamataliataki

Sa kauti iratou o Pita, Jemesa, kei Joni o Jisu ki na dela ni ulunivanua me laki masu.

Maciu 17:1; Marika 9:2; Luke 9: 28

Ni sa masu o Jisu, sa serauni Koya na lagilagi ni Kalou. E rarama vaka na matanisiga na matana. Rau sa rairai mai Vua e rua na parofita ni Veiyalayalati Makawa o Mosese kei Ilaisa. Rau sa tukuna ni na mate o Koya ka na tucaketale.

Maciu 17:2–3; Marika 9:3–4; Luke 9:29–31
(raica na ivakamacala e botona 31a)

Ni sa masu tiko o Jisu era sa moce ga na iApositolo.

Luke 9:32

Ni ra yadra mai, era sa raica na lagilagi i Jisu Karisito, Mosese, kei Ilaisa. Era rogoca na domo i Tamada Vakalomalagi ni kaya, "Oqo na noqu Gone ni toko, au sa dau vinakata vakalevu; dou vakarogoci koya."

Maciu 17:5; Marika 9:7; Luke 9:32,35

Eratou sa rere na iApositolo ka davo sobu ki na qele. Sa tarai iratou o Jisu ka kaya me ratou kakua ni rere. Ni ratou sa rai cake, erau sa yali na italai vakalomalagi. E kaya o Jisu vei iratou na iApositolo me ratou kakua ni tukuna na veika eratou sa raica me yacova ni sa mate oti ka tucaketale o Koya.

Maciu 17:6–9; Marika 9:8–9

WASE 34

Na Gonetagane Yalo Velavela

Ena dua na siga a kerea e dua na tamata vua na iVakabula me vukei luvena tagane. E curuma tiko na gonetagane oqo na yalo velavela. Eratou a saga mada e liu na tisaipeli me vakabula na luvena tagane oqo, eratou a sega ni rawata.

Marika 9:14–18

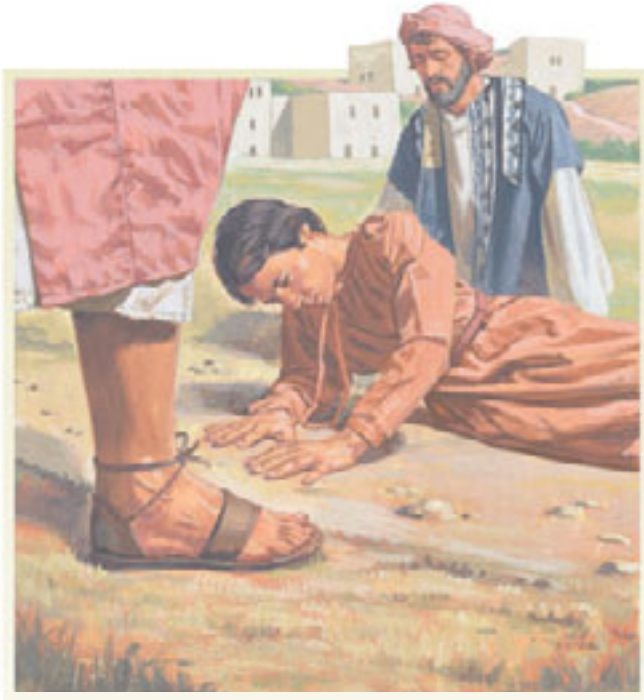

Sa tukuna o Jisu vua na tagane me kauta mai na luvena tagane Vua. Ni sa lako mai na gonetagane, sa vakabalei koya sobu ki ra na yalo velavela.

Marika 9:19–20

Sa taroga na iVakabula na balavu ni gauna sa curumi koya tu mai na gonetagane na yalo velavela. A kaya o tamana ni se tiko sara vua ni se gone.

Marika 9:21

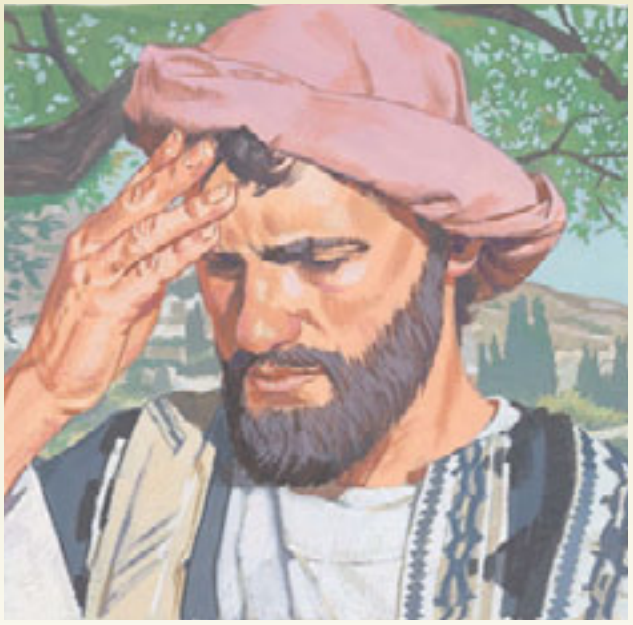

A kaya o Jisu ni rawa ni vakabulai gonetagane ke sa vakabauta o tamana. Sa tekivu me tagi o tama ni gone ka kaya ni sa tu vua na vakabauta. Ia a kerei Jisu me vukei koya me vakalevutaki na nona vakabauta.

Marika 9:23–24

Sa qai vakarota o Jisu na yalo velavela me lako tani mai na gonetagane ka kakua tale ni curumi koya. Sa cudru sara na yalo velavela. Sa vakararawataka tale na gonetagane. Sa qai muria na ivakaro i Jisu ka lako tani.

Marika 9:25–26

Sa yaco me vakacegu na gonetagane ka vuqa era nanuma ni sa mate. Ia a taura na ligana o Jisu ka vukei koya me tu cake. Sa vakabulai na gonetagane Sa lako tani na yalo velavela.

Marika 9: 26–27

Eratou sa qai tarogi Jisu na tisaipeli na vuna eratou a sega kina ni rawa me vakatala tani na yalo velavela mai vua na gonetagane. Sa tukuna vei iratou o Jisu ni so na gauna me ratou na lolo ka masumasu me rawa ni vakabulai e dua na tamata.

Maciu 17:20–21; Marika 9:28–29

WASE 35

Na Kai Samaria Dauloloma

Etukuna o Jisu e levu na italanoa, se vosa vakatautauvata, me vukei ira na tamata me ra vulica na dina.

Ena dua na siga a tarogi Jisu e dua na iliuliu ni Jiu ena veika me cakava me rawata kina na bula tawamudu. A tarogi koya na iVakabula na cava e tukuna tiko na ivolanikalou. A kaya mai na iliuliu ni dodonu vua e dua na tamata me lomana na Kalou ka lomana talega na wekana. A kaya o Jisu vua ni dina o koya. A qai taroga o iliuliu oqo, "Ko cei na kai noqu?"

Luke 10: 25–29

A sauma o Jisu ena dua na italanoa. Ena dua na siga a lako tiko e dua na tagane e gaunisala ki na korolevu o Jeriko. Era a qai butakoca ka mokuti koya eso na tamata ca. Era sa qai biuti koya tu e sala, me mate kina.

Luke 10:30

Vakalailai ga sa gole mai e dua na bete Jiu ka raica na tagane oqo. Sa lako vakatikitiki sara ena sala na bete oqo. A sega ni vukea na tagane oqo.

Luke 10:31

E dua tale na tagane kai Jiu e cakacaka e valetabu a lako talega mai. Sa raica ni sa mavoa tu na tagane oqo. Ia a sega talega ni vukei koya ka lako talega vakatikitiki ena sala.

Luke 10:32

Sa qai lako mai e dua na kai Samaria. O ira na Jiu kei ira na kai Samaria era sega ni dau veivinakati. Ia ni sa raica na tagane na kai Samaria, sa lomani koya dina sara. Sa qai vauca na nona mavoa ka vakaisulutaki koya.

Luke 10:33–34; Joni 4:9; Bible Dictionary, "Samaritans." 768

Sa kauta na tagane na kai Samaria ki na dua na bure ka qaravi koya kina me yacova na siga e tarava. Ni sa vakarau lako na kai Samaria, sa solia eso na ilavo vua na itaukei ni bure me qaravi kina na tagane.

Luke 10:34–35

Ni sa talanoa oti o Jisu, sa taroga vua na iliuliu ni Jiu o cei vei iratou oqo e wekana dina na tagane sa mavoa.

Luke 10:36

A kaya na iliuliu ni o koya na kai Samaria baleta ni a vukea na tagane sa mavoa. E tukuna o Jisu vua na iliuliu ni Jiu me bula vakataka na kai Samaria.

Luke 10:37

WASE 36

Tukuna o Jisu e Tolu na Vosa Vakatautauvata

Ena dua na siga a kana ka veivosaki tiko o Jisu vata kei ira na tamata era kaya eso ni ra tamata ivalavala ca. A raici Koya eso na Farisi.

Luke 15:1–2

Era vakabauta na Farisi ni sega ni dodonu vei ira na tamata vinaka me ra veivosaki kei ira era ivalavala ca. Era nanuma ni o Jisu e sega ni tamata vinaka baleta ni veivosaki vata kei ira sa ivalavala ca.

Luke 15:2

E gadreva o Jisu me vakamatatataka vei ira na Farisi na vuna a tiko vata kina kei ira na ivalavala ca. A tukuna vei ira e tolu na vosa vakatautauvata. Na imatai e baleta e dua na sipi a yali.

Luke 15:3; iVakavuvuli ni Parofita o Josefa Simici, *277*

NA IMATAI NI VOSA VAKATAUTAUVATA

Na Sipi a Yali

E dua na ivakatawa vinaka ni sipi e 100 na nona sipi. A qai yali e dua.

Luke 15: 4

A qai biuti ira na 99 na sipi ka laki vakasaqara na sipi a yali. Ni sa kunea, sa marau sara kina vakalevu.

Luke 15: 4–5

Sa kauta ki vale na sipi o ya. Sa kacivi ira mai na nona itokani kei na wekana me ra mai marautaka vata. Sa qai kunea tale na sipi a yali.

Luke 15:5–6

Sa tukuna o Jisu vei ira na Farisi na ibalebale ni vosa vakatautauvata. E tukuna ni o ira na ivalavala ca era sa vaka na sipi e yali.

Luke 15:7

Me vakataka ga na ivakatawa a gadreva me vakabula na sipi sa yali, sa gadreva vakakina o Jisu me vakabulai ira sa ivalavala ca.

Marika 2:17

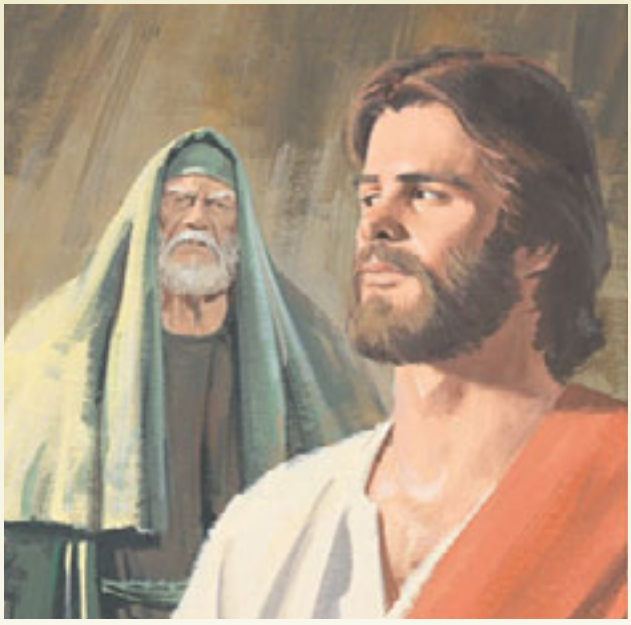

E tukuna o Jisu ni o ya na vuna a vosa tiko kina vei ira sa ivalavala ca.

Maciu 18:11 (raica na ivakamacala e botona11c); Marika 2:17

Me vaka ga ni a marau vakalevu na ivakatawa ni sa kunea na sipi a yali, sa marau vakalevu kina o Jisu ni da sa veivutuni.

Luke 15:6–7

NA IKARUA NI VOSA VAKATAUTAUVATA

Na iLavo a Yali

Edua na yalewa e 10 na nona tiki ni siliva. A qai vakayalia e dua na tiki ni siliva. Sa qai vakasaqara ena loma ni nona vale

Luke 15:8

Sa qai kunea rawa na tiki ni siliva o ya. Sa marau kina vakalevu. Sa kacivi ira nona itokani kei na wekana me tukuna vei ira. Era sa marau talega ni sa kunea o koya na tiki ni siliva a yali

Luke 15:9

O ira na iliuliu kei na lewe ni Lotu era sa vaka na yalewa ena italanoa oqo; na tiki ni siliva sa vakataki ira na lewe ni Lotu era sega tiko ni laki lotu se sega tale ni muria na vunau. Sa vaka ni ra sa yali mai na Lotu. E gadreva o Jisu vei ira na lewe ni Lotu me ra laki vakasaqarai ira mai na tagane se yalewa ka vukei ira me ra lesu mai Vua. E marau vakalevu o Koya ni yaco na ka oqo.

O Jisu na Karisito, *455–56*

O ira na itokani kei ira na veiwekani ena italanoa era sa vakataki ira na agilosi ni Kalou. Era dau marau na agilosi ni sa veivutuni e dua na tamata.

Luke 15:10

NA IKATOLU NI VOSA VAKATAUTAUVATA

Na Gone Cidroi

E dua na tamata e rua na luvena tagane. E yalataka na tagane oqo ni na solia vei rau na nona ilavo ni sa mate. E sega tale ni via wawa o koya e gone vei rau. Sa kerei tamana me solia vua na nona ivotavota ilavo. A qai solia vua o tamana.

Luke 15:11 –12

A taura na luvena na ilavo ka biuta na nodratou vale. E a gole ki na dua tale na vanua. E a laki valavala ca vakalevu kina o luvena. Sa vakaotia kina na nona ilavo.

Luke 15:13

Sa yaco sara me sa sega vua na ilavo me volia kina na kakana. E sa viakana sara vakalevu. E a kerea e dua na tamata me vukei koya. Sa qai saumi koya me vakani ira na nona vuaka.

Luke 15:14–15

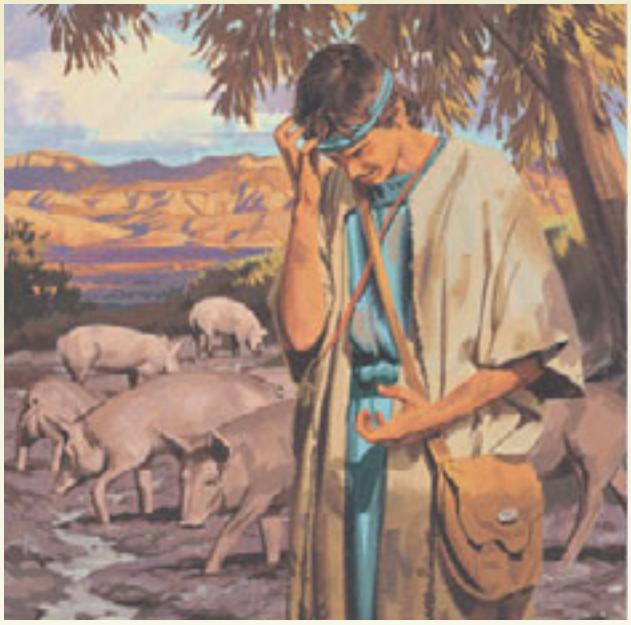

A viakana vakalevu na luvena ka sa via kania na kedra kakana na vuaka. E kila o koya ni sa tiko o ira na tamata nei tamana e vinaka cake na kedra mai na kena kakana oqo.

Luke 15:16–17

Sa gu o koya me veivutuni ka me sa wili me dua na dauveiqaravi ena vale nei tamana. Ni sa lako yani ki vale o koya, sa raici koya mai vakayawa o tamana.

Luke 15:18–20

A cici yani o tamana me laki tavaki luvena. Sa mokota ka reguci koya.

Luke 15:20

A kaya na luvena vei tamana ni sa ivalavala ca o koya. Sa kaya ni sa sega tale ni dodonu me vakatokai me luvena.

Luke 15:21

A vakarota o tamana vua e dua na nona dauveiqaravi me kauta mai na isulu vinaka me dara o luvena. Sa daramaka na dauveiqaravi vei luvena na ivava kei na mama e ligana.

Luke 15:22

A qai kaya o tamana vei dauveiqaravi me vakarautaka e dua na magiti. Sa vinakata o koya me ra marau. E a ivalavala ca o luvena ka sa veivutuni ka sa lesu mai vale.

Luke 15:23–24

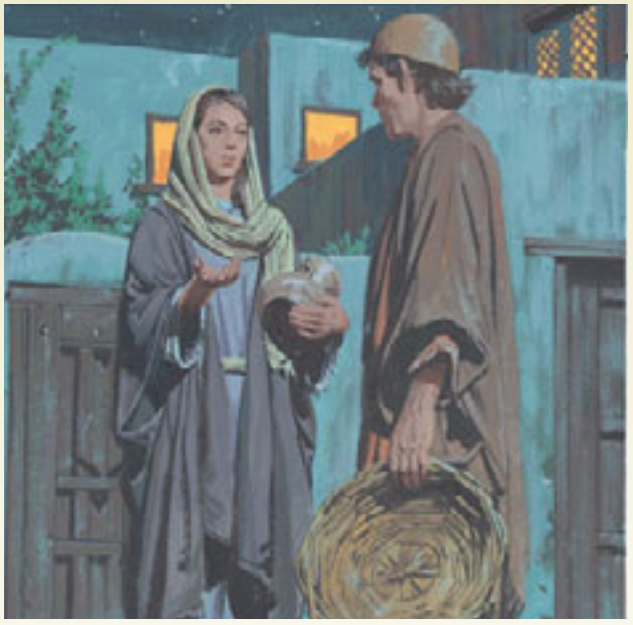

E a cakacaka tiko ena were na luvena ulumatua. Ni sa yaco mai vale, sa rogoca na ivakatagi kei na meke. A kaya vua e dua na dauveiqaravi ni sa lesu mai o tacina gone. E vinakata o tamana me ra marau kece na tamata.

Luke 15: 25–27

Sa cudru sara kina na luvena ulumatua ka bese ni curu ki loma ni vale. A lako mai tuba o tamana ka vosa vua.

Luke 15:28

Sa vakavinavinaka o tamana vei nona ulumatua ni sa dau tiko vata ga kei koya. Na veika kece sa nei tamana ena taukena o koya. A kaya talega o tamana ni sa dodonu me ra marau. E marau o koya ni sa veivutuni o luvena gone ka sa lesu mai vale.

Luke 15:31–32

A tukuna o Jisu vei ira na Farisi na vosa vakatautauvata e tolu baleta ni gadreva o Koya me ra kila na levu ni Nona loloma na Tamada Vakalomalagi vei ira na tamata yadua. E lomani ira na tamata era talairawarawa Vua. E lomani ira na tamata ivalavala ca, ia e sega ni rawa me vakalougatataki ira na Tamada Vakalomalagi me yacova ni ra sa veivutuni. E gadrevi ira na tamata ivalavala ca me ra veivutuni ka lesu Vua. Ka gadrevi keda o Koya me da vukei ira me ra vakayacora rawa ka me ra bula marau ni ra lesu mai.

Joni 3:16–17

WASE 37

Na Lewe Tini Tauvi Vukavuka

Alako o Jisu ki na dua na koro lailai ka raica kina e lewe tini na tauvi vukavuka. Era tamata tauvimate o ira na tauvi vukavuka. E tauvi ira tu na mataqali bo lelevu ena yagodra taucoko.

Luke 17:12

E sega ni vakabulai ira rawa na vuniwai. Era rerevaka na tamata me ra toro volekati ira. Era sega ni vinakata me ra tauvimate talega.

Luke 17:12

Eratou sa kerei Jisu na tauvi vukavuka me vakabulai iratou. Eratou kila ni rawa ni kauta laivi na nodratou bo lelevu.

Luke 17:13

A gadreva o Jisu me ratou bula vinaka. A kaya me ratou laki vakaraitaki iratou vei ira na bete.

Luke 17:14

Ni ra sa lako tiko vei ira na bete, eratou sa vakabulai sara. Sa takali na nodratou bo lelevu.

Luke 17:14

E dua vei iratou na vukavuka e kila ni sa vakabulai iratou o Jisu. A lesu tale me laki vakavinavinakataki Koya. Sa taroga o Jisu sa evei o iratou na vo ni ciwa na tamata vukavuka. Era a sega tale ni lesu mai.

A kaya o Jisu vua na tamata vukavuka sa mai vakavinavinaka Vua ni nona vakabauta sa vakabulai koya.

Luke 17:15–19

WASE 38

Na Farisi kei Koya na Daukumuni iVakacavacava

Edua na siga a vosa tiko o Jisu vei ira eso era nanuma ni ra sa tamata ivalavala dodonu cake mai vei ira na tamata tale eso. A qai talanoa o Jisu vei ira.

Luke 18:9

E rua na tamata rau a laki masu ena valetabu. E dua na Farisi. Na kena ikarua e dua na vakailesilesi, e dau kumuna na ivakacavacava. Era sega ni dau taleitaki ira na dau kumuni ivakacavacava ko ira na tamata. Era kaya ni ra daulawaki na daukumuna na ivakacavacava.

Luke 18:10

Sa laki tu na Farisi e liu vei ira na tamata me masu. A vakavinavinakataka na Kalou ni sa tamata vinaka cake mai vei ira na tamata tale eso. E kaya ni dau lolo vakarua ena veimacawa ka sauma na nona ikatini. Ia o koya na vakailesilesi sa tucake taudua ga, vakacuvara sobu na uluna, ka masu, “Kemuni na Kalou lomani au mai, koi au na tamata ivalavala ca.”

Luke 18:11–13

Sa nanuma na Farisi ni sa ivalavala dodonu sara ka sega ni gadreva na veivuke ni Kalou. Ia ko koya na vakailesilesi e kila ni tamata ivalavala ca ka gadreva na veivuke ni Kalou. E tamata yalomalumalumu ka kerea vua na Kalou me vosoti koya.

Luke 18:14

E kaya o Jisu ni dodonu vei ira na tamata me ra vakataka na vakailesilesi o ya. Me ra kakua ni nanuma ni ra sa vinaka cake mai vei ira na tamata tale eso. E dodonu me ra veivutunitaka na nodra ivalavala ca ka kerea na Kalou me vosoti ira.

Luke 18:14

WASE 39

Vakabula E Dua na Mataboko o Jisu

E dua na siga a taubale tiko o Jisu vata kei iratou na Nona tisaipeli. Eratou sa raica sara e dua na tamata sa mataboko ni se qai sucu ga mai. Eratou sa taroga na tisaipeli ke sa mataboko beka ena vuku ni nona ivalavala ca se nodrau ivalavala ca na nona itubutubu.

Joni 9:1–2

A kaya na iVakabula ni sega ni rau ivalavala ca na itubutubu se tamata mataboko o ya. A mataboko na tamata o ya me vakabulai koya kina o Jisu me vakaraitaki kina na kaukauwa ni Kalou vei ira na tamata.

Joni 9:3–5

Sa qai uliya na soso o Jisu. A qai boroya ena matai koya sa mataboko. A kaya o Jisu kivua na tamata me laki savata na matana.

Joni 9:6–7

Ena gauna ga sa savata kina na tamata oqo na matana, sa rai rawa sara!

Joni 9:7

Ni ra sa raici koya na wekana, era sa sega ni kilai koya. Sa qai kaya vei ira ni a vakabulai koya o Jisu. Era sa qai kauti koya na wekana vei ira na Farisi. Sa tukuna o koya vei ira na Farisi ni a vakabulai koya o Jisu.

Joni 9:8–11

Eso vei ira na Farisi era nanuma ni sa tamata ivalavala dodonu o Jisu. Eso era nanuma ni sa tamata ivalavala ca. Ena gauna sa tukuna kina na tamata oqo ni o Jisu sa tamata ivalavala dodonu, era sa cudru kina eso na Farisi ka ra kolotaki koya i tautuba.

Joni 9:13–16, 30–34

Sa qai raici koya o Jisu. A taroga vua na tamata oqo ke vakabauta na Luve ni Kalou. Sa taroga na tamata oqo se o cei na Luve ni Kalou. A kaya o Jisu ni sai Koya ga na Luve ni Kalou, ka sa vakacaucautaki Koya na tamata oqo.

Joni 9:35–38

WASE 40

Na iVakatawa Vinaka

Na ivakatawa e dau taqomaki ira na nona sipi. E vukea me vakasaqara na kedra kakana kei na wai ni gunu. E dau qarauna me ra kakua ni mavoa se yali. E kilai ira ka lomani ira ka na solia na nona bula ena vukudra.

Joni 10: 11–15

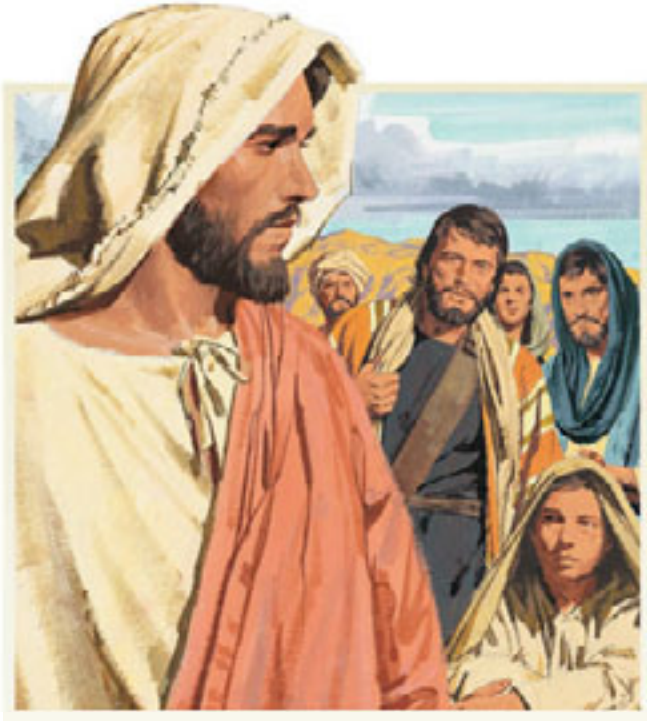

O Jisu Karisito e vakatokai Koya me iVakatawa Vinaka. Sai Koya na noda ivakatawa. Sai keda na Nona sipi. E lomani keda. E vukei keda me da vulica na ka dina. E vakavulica vei keda na sala me da bula kina me da lesu rawa vei Tamada Vakalomalagi. A solia na Nona bula ena vukuda.

Joni 10: 11–15

A kaya na iVakabula vei ira na tamata e Jerusalemi ni sa tiko eso tale na Nona sipi. E kaya o Koya ni na sikovi ira na sipi oqo. Era a sega ni kila na tamata na ka sa tukuna.

Joni 10:16; 3 Nifai 15:21–22, 24

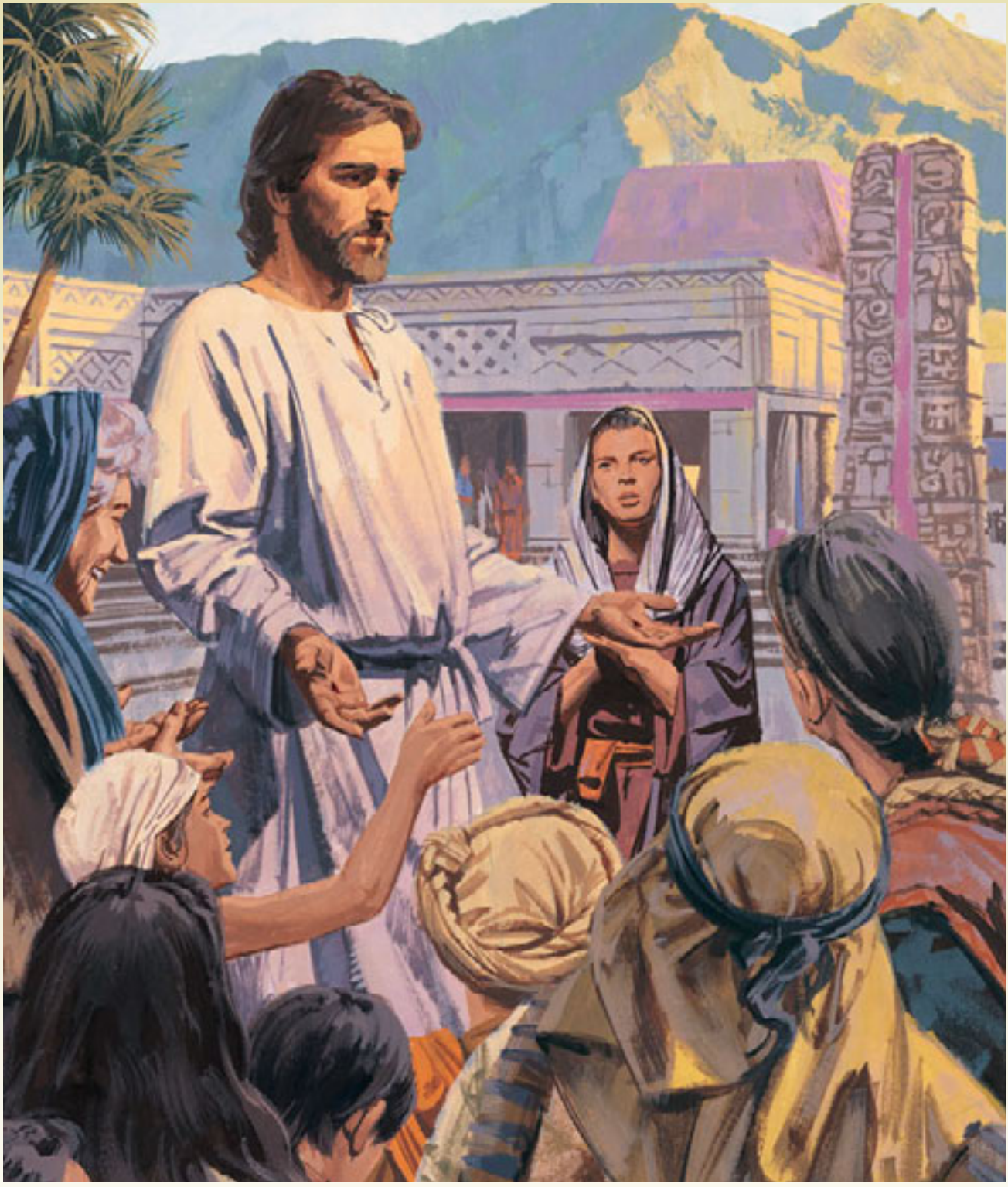

Ni sa tucake tale o Jisu, a laki sikovi ira na Nona sipi e Amerika. Na iVola i Momani e tukuna na Nona laki veisiko e kea. A tiko o Jisu e kea me vica na siga, ka vakabulai ira na tauvimate ka vosa vakalougatataki ira na tamata. A solia vei ira na matabete ka tauyavutaka na Nona lotu. E a vakavulica talega vei ira na tamata oqo na veika vata ga a vakatavulica vei ira e Jerusalemi.

3 Nifai 11–28

WASE 41

Sa Vosa Vakalougatataki ira na Gone o Jisu

A lako tiko o Jisu ki Jerusalemi. Ni sa lako tiko eso na tamata era a gadrevi Jisu me vosa vakalougatataki ira na luvedra. Sa tukuna o ira na tisaipeli vei ira na tamata me ra kakua ni vakaosoosotaki Jisu.

Marika 10:13

Ia o Jisu sa dau lomani ira na gone. A tukuna o Koya vei ira na tisaipeli me laivi ira na gone me ra lako mai Vua. A tukuna talega vei iratou na tisaipeli me ratou sa vakataki ira na gone lalai. Sa na rawa ni ratou qai laki tiko vata kei na Kalou mai lomalagi.

Marika 10:14–15

WASE 42

Na Cauravou Vutuniyau

E dua na siga a lako yani e dua na cauravou me laki taroga vei Jisu na cava me cakava me lako rawa kina ki lomalagi.

Marika 10:17

Sa qai kaya vua na iVakabula me vakarokorokotaki tamana kei tinana ka me kakua ni vakamatea e dua se lasu se butako. A kaya mai na cauravou vutuniyau ni sa dau vakayacora tikoga na vunau oqo.

Marika 10: 19–20

Sa qai kaya o Jisu vua na cauravou oqo ni sa vo tiko e dua na ka me cakava. O ya me na volitaka na nona iyau kecega ka solia na kena ilavo vei ira na dravudravua. Sa oti o ya me na qai muri Koya na cauravou.

Marika 10:21

A sega ni vinakata na cauravou vutuniyau oqo me solia na nona iyau kecega. Sa domona vakalevu cake o koya na nona iyau ka vakalailai na Kalou. A sa lako na cauravou ni sa rarawa na yalona.

Marika 10:22

Sa kaya na iVakabula vei ira na Nona tisaipeli ni sa dredre vei ira na tamata era domona na iyau me ra lako i lomalagi. Era sa sega ni kila na ka oqo na tisaipeli. Era a taroga o cei ena rawa ni laki tiko vata kei na Kalou. A kaya o Jisu ni o ira sa nuitaka na Kalou ka lomani Koya vakalevu cake mai na veika kecega, sa rawa me ra na laki tiko vata kei Koya e lomalagi.

Marika 10: 23–30 (raica na ivakamacala e botona 27 a*)*

WASE 43

Vakabulai Lasarusa Mai na Mate o Jisu

E dua na tamata na yacana o Lasarusa e vakaitikotiko mai Pecani vata kei rau o Meri kei Marica na ganena. E dau lomani Lasarusa kei rau na ganena o Jisu, ka ratou lomani Jisu talega.

Joni 11:1–2, 5

Sa tauvimate bibi o Lasarusa. A tiko na iVakabula mai na dua tale na koro. Rau a laki tukuna o Meri kei Marica Vua ni sa tauvimate o Lasarusa.

Joni 11:3

A kerei iratou na Nona tisaipeli o Jisu me ratou lako vata ka vukei Lasarusa. Eratou a rere na tisaipeli na lako i Pecani. Sa volekati Jerusalemi sara. Eso na tamata e Jerusalemi era a vinakata me ra vakamatei Jisu.

Joni 11:6–8, 18

Sa kaya o Jisu vei iratou na Nona tisaipeli ni sa mate o Lasarusa. A kaya ni na vakabulai koya mai na mate. Na cakamana oqo ena vukea me ratou kila na tisaipeli ni sai Koya na iVakabula. Sa lako o Jisu ki Pecani. Ni sa yaco e kea, sa ikava ni bogi sa mate oti kina o Lasarusa.

Joni 11:11–17, 19

A kaya o Marica vei Jisu kevaka me a tiko e kea o Koya ke a sega ni mate o Lasarusa. A qai kaya o Jisu ni na bula tale o Lasarusa. A tarogi Marica ke sa vakabauti Koya. Sa vakaio kina o Marica. E kila o koya ni o Jisu na iVakabula.

Joni 11:20–27

Sa biuti Jisu o Marica me laki kauti Meri mai na tacina. Sa laki tavaki Jisu talega o Meri. E vuqa na tamata era sa muri koya. Sa tekiduru o Meri e yava ni iVakabula ka tagi. Era sa tagi talega o ira era sa tiko vata kei koya. A taroga o Jisu na vanua sa bulu tiko kina o Lasarusa.

Joni 11:28–34

Sa qai lako o Jisu ki na qara sa bulu tiko kina o Lasarusa. Sa vakaisogo na qara oqo ena dua na vatu. A kaya vei ira na tamata me ra kauta laivi na vatu.

Joni 11:38–39

Sa rai i lomalagi o Jisu. A sa vakavinavinakataki Tamana Vakalomalagi ni sa rogoca na Nona masu.

Joni 11:41–42

E kea, ena domolevu, sa kaya o Jisu vei Lasarusa me lako tani mai na qara. Sa lako mai tuba o Lasarusa.

E vuqa na tamata era a raica na cakamana oqo era sa qai vakabauta ni o Jisu na iVakabula.

Joni 11:43–45

WASE 44

Sa Lako na iVakabula ki Jerusalemi

Eso na tamata era sa laki tukuna vei ira na bete kei na Farisi ni sa vakabulai Lasarusa mai na mate o Jisu. Era sa qai nanuma na Farisi ni ra sa vakabauti Jisu o ira na tamata kecega. Era sa rere ni sa na sega ni dua ena vakarorogo vei ira.

Joni 11: 46–48

Era sa qai bukiveretaki Jisu o ira na Farisi me ra vakamatea. Era sa qai waraki Koya me lako yani i Jerusalemi ki na kana vata ni Lako Sivia.

Joni 11:49–51, 55–57

Sa Lako i Jerusalemi o Jisu. E vuqa era sa rogoca ni sa lako yani o Koya era sa lako yani me tavaki Koya. A vodoka o Jisu e dua na asa gone ki na korolevu. Sa vola tu mai e dua na parofita ni na vakayacora na ka oqo na Luve ni Kalou. E lewevuqa era vakabauta ni o Jisu na Luve ni Kalou. Era sa tevuka na drauni niu kei na so na nodra isulu e gaunisala me lako kina o Koya. Era sa kailavaka yani na osana ka ra kacivaka ni ko Jisu sa nodra tui.

Sakaraia 9:9; Maciu 21:4–9; Joni 12:1, 12–15

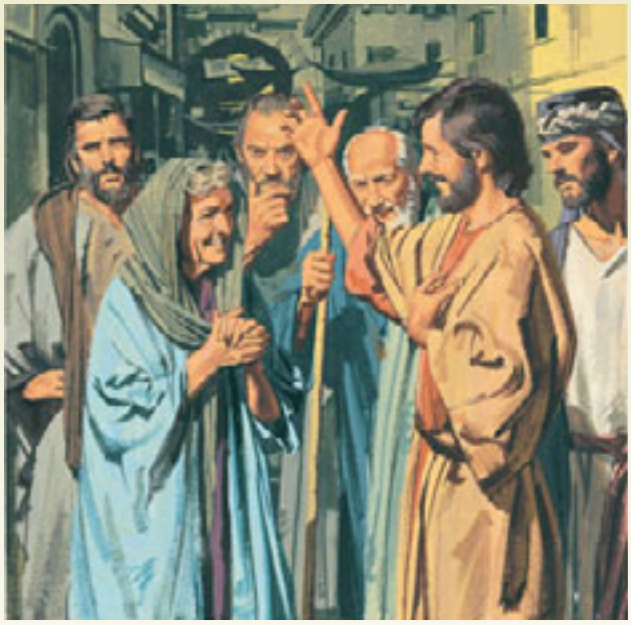

Era sa qai lako mai na lewe i Jerusalemi me ra raica na ka sa yaco oqo. Era a taroga se o cei o Jisu. Era qai kaya mai o ira era tiko e kea ni o Koya e dua na parofita mai Nasareci.

Maciu 21:10–11

Era sa cudru sara kina na Farisi. Era sega ni vinakata me ra vakabauta na tamata ni o Jisu na iVakabula. Sa kila kina o Jisu ni ra sa vinakata na Farisi me ra vakamatei Koya.

Joni 11:53; 12:19, 23

Sa kaya o Jisu vei iratou na Nona tisaipeli ni sa na vakarau mate o Koya. Ena vakararawataki o Koya ena vuku ni nodra ivalavala ca na tamata ka na mate ena kauveilatai. Sai Koya na iVakabula kei vuravura. Oqo na vuna a lako mai kina ki vuravura o Koya.

Joni 12:23–25, 27, 32–33, 47

WASE 45

Na Nona iLavo na Yada

Sa lako o Jisu ki na valetabu e Jerusalemi. Sa raici ira na tamata ni ra sa soli ilavo ki na lotu. E vuqa na tamata vutuniyau era sa solia e levu na ilavo.

Marika 12:41

E dua na yada dravudravua sa solia e rua na ilavo lalai. Oqo e sega ni ilavo levu, ia sai koya ga oqo na ilavo e tiko vua.

Marika 12:42, 44

Sa raica na yada o Jisu ka tukuna vei iratou na tisaipeli na cava sa cakava na yada oqo.

Marika 12:43

A kaya o Jisu ni o ira na tamata vutuniyau era sa soli ilavo vakalevu cake mai na kena a solia na yada oqo, ia e levu e tu e rawa ni ra solia.

Marika 12:43–44

Sa qai oti taucoko na ilavo nei koya na yada. Sa solia taucoko o koya. Sa solia vakalevu duadua cake o koya mai vei ira na tamata vutuniyau.

Marika 12:44

WASE 46

Na iKarua ni Lesumai

Sa tiko voli mai na Ulunivanua ni Veiolive o Jisu. Era sa via taroga vei Jisu na tisaipeli eso na ka. Era a taroga na gauna cava era na vakarusai kina o ira na tamata ivalavala ca. Era a via kila talega ni na lesu tale mai ena gauna cava o Jisu.

Maciu 24:3; Josefa Simici—Maciu 1:4

Sa qai kaya vei iratou o Jisu ni bera ni yaco na iKarua ni Nona Lesumai, era na kaya na parofita vakailasu ni sai ira na Karisito. E lewelevu era na muri ira.

Ia kevaka era na vakamuria na Nona vosa, era na sega ni vakacalai mai vei ira na parofita vakailasu vakaoqo. Era na qai vakabulai.

Maciu 24:4–5, 24–27; Marika 13:21–22; Josefa Simici—Maciu 1:21–22, 37

Sa kaya talega o Jisu ni bera ni lesu tale mai, ena yaco e vuqa na veivaluvaluti, dravuisiga, veimate ca lelevu kei na uneune. E lewelevu era sa na sega ni lomani ira na tani ka ra sa ivalavala ca.

Vunau kei na Veiyalayalati 45:16, 26–27, 31–32; Josefa Simici—Maciu 1:23, 28–30

Ena vunautaki yani na kosipeli ki vuravura taucoko, ia era lewelevu na sega ni vakarogoca.

Vunau kei na Veiyalayalati 45:28–29; Josefa Simici—Maciu 1:31

Ena yaco me butobuto na matanisiga, ena sega ni cila na vula, ka ra na lutu mai na kalokalo mai lomalagi.

Maciu 24:29; Marika 13:24–25; Josefa Simici—Maciu 1:33

Ni sa lesu tale mai o Jisu Karisito, era na raici Koya na tamata ni sa lako sobu mai ena o ena kaukauwa kei na lagilagi cecere. Ena talai ira na Nona agilosi me ra na vakasoqoni ira vata mai na tamata ivalavala dodonu.

Maciu 24:30–31 ; Marika 13:26–27; Josefa Simici—Maciu 1:36–37

Sa rawa me da vakavakarau ki na iKarua ni Lesumai ena noda vakayacora na veika sa dodonu. Ni gauna eda sa raica kina na ivakatakilakila a yalataka tu o Jisu, eda sa na kila sara ni sa voleka na lesumai ni iVakabula. E sega ni dua e kila na gauna donu ena lesu tale mai kina o Jisu. Kevaka eda sa vakavakarau tu, eda na tiko vata kei Koya.

Maciu 24:44; Luke 21:36; Josefa Simici—Maciu 1:39–40

WASE 47

Goneyalewa e Lewe Tini

A tukuna o Jisu e dua na italanoa ni tini na goneyalewa ka ra lako ki na dua na soqo ni vakamau. Era sa laki waraka tiko na tagane me vakawati me lako mai me na vakacurumi iratou ki loma. Eratou sega ni kila na gauna ena yaco mai kina o koya.

Maciu 25:1,13

E a tiko na nodratou cina vakawaiwai na goneyalewa e tini oqo. E lewe lima vei iratou na goneyalewa oqo eratou vuku. E tiko tale eso na ikuri ni nodratou waiwai.

Maciu 25:2, 4

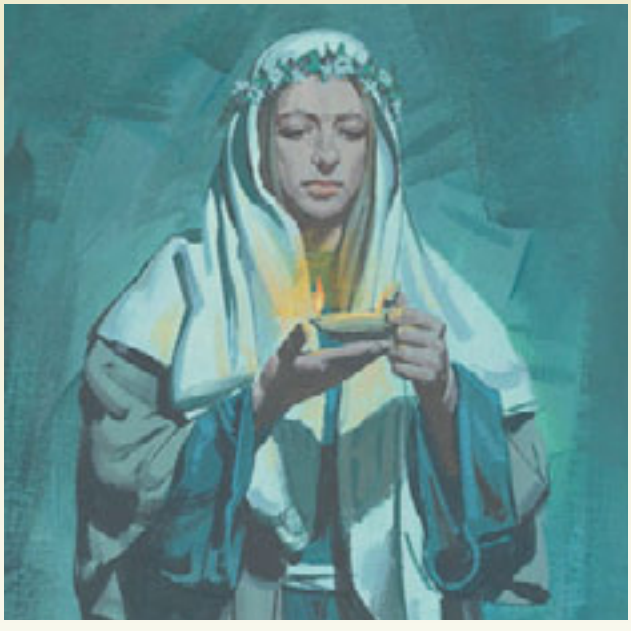

Eratou sa sega ni vuku na vo ni lima tale na goneyalewa. Sa tiko walega na waiwai ena nodratou cina.

Maciu 25:3

Sa balavu sara na gauna ka se bera tikoga mai na tagane me vakawati. Sa maca mai na waiwai e tiko ena loma ni cina. O iratou na goneyalewa vuku eratou sa vakatawana tale na nodratou cina ena waiwai. O iratou na goneyalewa sega ni vuku eratou sa qai laki voli waiwai mai.

Maciu 25:5–9

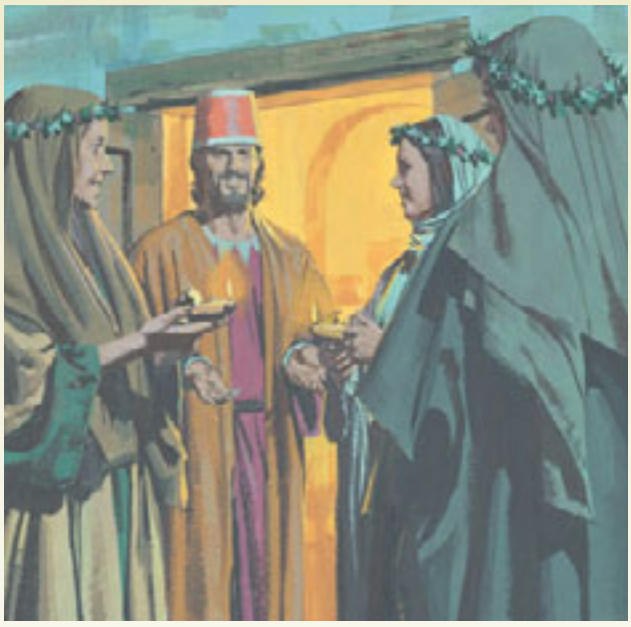

Ni ratou sa gole, sa yaco mai na tagane me vakawati. Sa qai vakacurumi iratou na goneyalewa vuku lewe lima ki na soqo ni vakamau.

Maciu 25:10

Ni ratou sa lesu mai na lewe lima na goneyalewa sega ni vuku, sa sogo tu na katuba. Eratou sa sega ni curu rawa ki na soqo ni vakamau.

Maciu 25:10–12

O Jisu sa vakataka na tagane me vakawati ena italanoa oqo. O ira na lewe ni Lotu sa vakataki iratou na goneyalewa lewe tini. Ni sa lesu tale mai o Jisu, eso na lewenilotu era sa vakavakarau tu.

Era sa na vakamuria tiko mai na vunau ni Kalou. Eso era na sega tu ni vakarau. Era na sega ni rawa me ra na tiko vata kei na iVakabula ni sa lesu tale mai.

Maciu 25:13; Vunau kei na Veiyalayalati 45:56–57; 88:86, 92; O Jisu na Karisito, *576–80*

WASE 48

Na Taledi

A tukuna o Jisu vei iratou na Nona tisaipeli na italanoa ni dua na tamata a solia vei ira na nona tamata cakacaka eso na taledi. Na taledi o ya e dua na wase levu ni ilavo.

Maciu 25:14–15

Sa solia na tamata oqo vua e dua na tamata cakacaka e lima na taledi. Sa solia vua na kena ikarua e rua na taledi. Sa solia vua na kena ikatolu e dua na taledi. Sa qai lako na tamata oqo ki na dua na ilakolako yawa.

Maciu 25:15

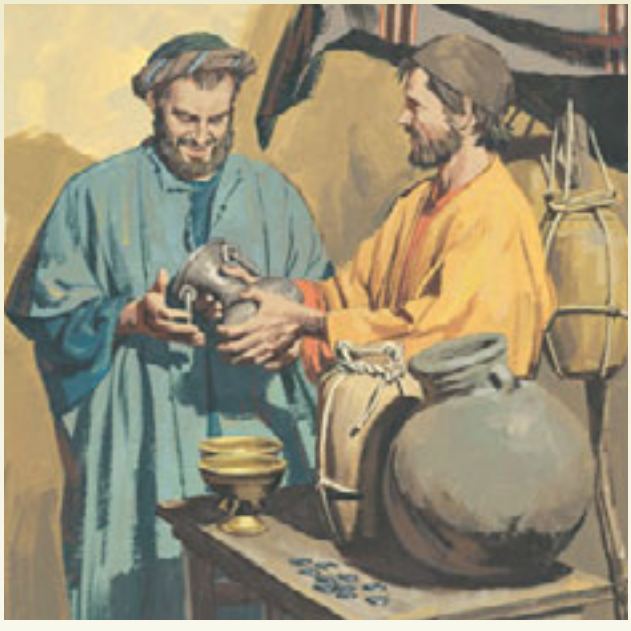

Na tamata cakacaka e lima na nona taledi sa cakacaka sara vakaukauwa. Sa rawata mai kina e lima tale na taledi. Sa yaco kina me tini na nona taledi.

Maciu 25:16

Sa cakacaka talega vakaukauwa na tamata cakacaka e rua na nona taledi. Sa rawata mai kina e rua tale na taledi. Sa yaco kina me va na nona taledi.

Maciu 25:17

Na tamata cakacaka e dua na nona taledi sa laki buluta ena qele. Sa rere ni na rawa ni vakayalia. A sega ni cakacakataka me rawata kina eso tale na taledi.

Maciu 25:18

Ni sa lesu mai na tamata o ya, sa tarogi iratou na tamata cakacaka na cava eratou sa cakava ki na nona taledi.

Maciu 25:19

Na imatai ni tamata cakacaka a kauta mai vua e tini na taledi. Sa marau kina na tamata o ya. Sa lesia kina na tamata cakacaka o ya me turaga ni veika e vuqa ka me reki kina.

Maciu 25:20–21

Na ikarua ni tamata cakacaka a kauta mai vua na tamata o ya e va na taledi. Sa marau talega kina na tamata o ya. Sa lesi koya talega vakakina me turaga ni veika e vuqa ka tukuna vua me rekitaka.

Maciu 2:22 –23

Na ikatolu ni tamata cakacaka sa solia tale ki na tamata o ya na taledi a laki buluta tu. Sa sega ni marautaka na tamata o ya. E kaya ni tamata vucesa na tamata cakacaka o ya. A dodonu me laki cakacakataka vakaukauwa me rawata eso tale na taledi.

Maciu 25:24 –27

Sa qai taura mai na tamata o ya na taledi mai vua na tamata cakacaka o ya ka solia vua na imatai ni tamata cakacaka. Sa qai vakatala laivi na tamata cakacaka vucesa o ya. Na tamata e tukuni tiko ena italanoa sa vakataki Jisu. Eda sa vakataki iratou na tamata cakacaka. Ena lewai keda o Jisu ena sala eda sa vakayagataka tiko kina na isolisoli sa solia vei keda.

Maciu 25:28–30

WASE 49

Na iMatai ni Sakaramede

Ena veiyabaki era dau vakayacora na Jiu e dua na kana vata ni Lako Sivia. E dau vukei ira na Jiu me ra vakananuma kina na veivakabulai ni Kalou vei ira na nodra qase ena gauna i Mosese.

Na Lako Yani 12:27; Luke 22:7

Eratou sa gadreva o Jisu kei iratou na tisaipeli e dua na tikina me ratou tiko rawa ena kana vata ni Lako Sivia. Sa talai Pita kei Joni na iVakabula me laki raica e dua na rumu me vakarautaki kina na magiti.

Luke 22:8

Eratou sa kunea e dua na rumu ka vakarautaka na magiti.

Luke 22:9–13

Era sa tiko kece e kea o Jisu kei ira na iApositolo. Era sa kania vata na magiti ni Lako Sivia.

Luke 22:14

Sa solia o Jisu vei iratou na Nona iApositolo na sakaramede ena imatai ni gauna. Sa taura na madrai, sa masulaka, ka dovia. Sa kaya vei iratou na iApositolo me ratou kania.

Maciu 26:26; Luke 22:19

Sa kaya vei iratou o Jisu me ratou vakananuma na Yagona ni ratou sa kania na madrai. A kerea o Koya me ratou nanuma tiko ni na mate ena vukudratou.

Maciu 26:26; Luke 22:19

Sa livia o Jisu na waini ki na dua na bilo. Sa masulaka na waini o Koya ka tukuna vei iratou na iApositolo me ratou gunuva.

Maciu 26:27

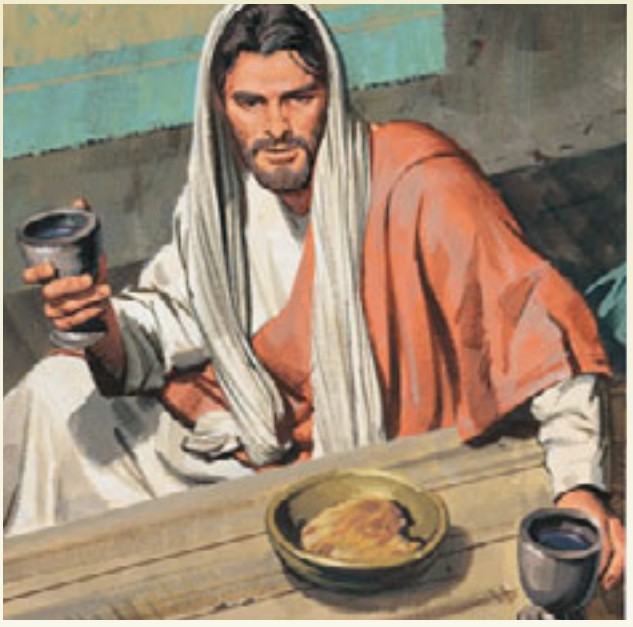

Sa kaya vei iratou o Jisu me ratou vakananuma na Nona dra ni ratou sa gunuva na waini. A kerei iratou me ratou nanuma tiko ni na bunotaka na dra ka vakararawataki ena vuku ni nodra ivalavala ca na tamata kecega.

Maciu 26:28; Luke 22:20

A kaya talega o Jisu vei iratou na iApositolo ni ra na vakamatei Koya o ira na tamata ca. E tinikadua vei ira na iApositolo era sa rarawa sara vakalevu. Era lomana na iVakabula ka sega ni vinakata me mate o Koya. Sa kila tu o Jisu ni dua vei iratou na iApositolo ena vukei ira na tamata ca. Na yacana o Jutasa Isikarioti.

Maciu 26:2, 14:14–16, 21–25

WASE 50

iVakavuvuli Tale Eso ena Kana Vata

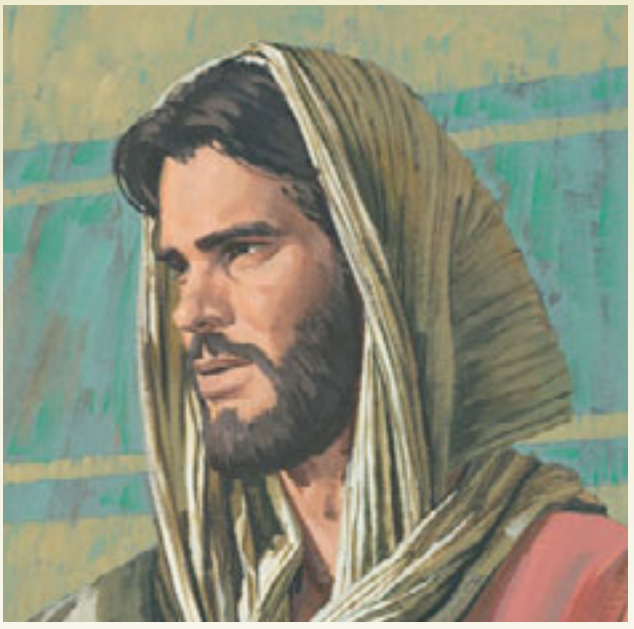

Ni ratou sa kana oti, sa kaya o Jisu vei iratou na Nona iApositolo me ratou veilomani me vaka sa lomani iratou o Koya. Kevaka eratou na cakava oqo, era na kila na tamata ni ratou sa Nona tisaipeli.

Joni 13:34–35

A kaya o Koya ni kevaka eratou sa lomani Koya na iApositolo, me ratou talairawarawa ki na Nona ivunau. Sa yalataka vei iratou na isolisoli ni Yalo Tabu. Ena vakavulici iratou na Yalo Tabu ena veika kecega me ratou kila. Na Yalo Tabu ena vukei iratou na iApositolo me ratou nanuma tiko na veika a vakavulica vei iratou o Jisu.

Joni 14:15–18, 26

Sa kaya o Jisu ni sa vaka e dua na vaini ko Koya. O iratou na Nona tisaipeli eratou sa vaka na taba ni vaini. Na tabana duadua ga sa sema vinaka ki na vaini ena vuavuai vinaka.

Joni 15:1–2, 5

Sa yalataka o Jisu vei iratou na Nona iApositolo ni kevaka eratou na bulataka na kosipeli, ena vinaka na vuadratou (nodratou cakacaka). Kevaka eratou na sega ni muri Koya, eratou sa na vaka na tabana sa musu laivi mai na vuna ka sega ni vua.

Joni 15:3–8

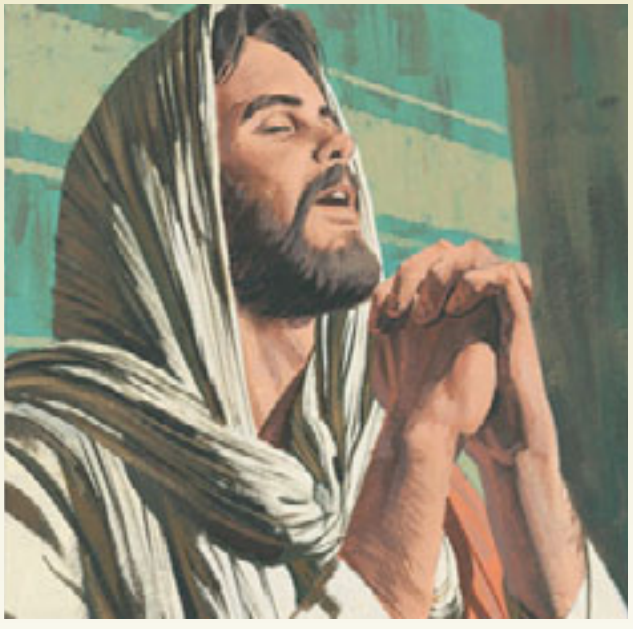

A masu o Jisu Karisito me ratou na duavata na Nona iApositolo. A vinakata o Koya me ratou vakavulici ira na tamata me ra vakabauti Koya ka kila ni o Tamada Vakalomalagi e lomani ira.

Joni 17:1–4, 6, 11, 20–23

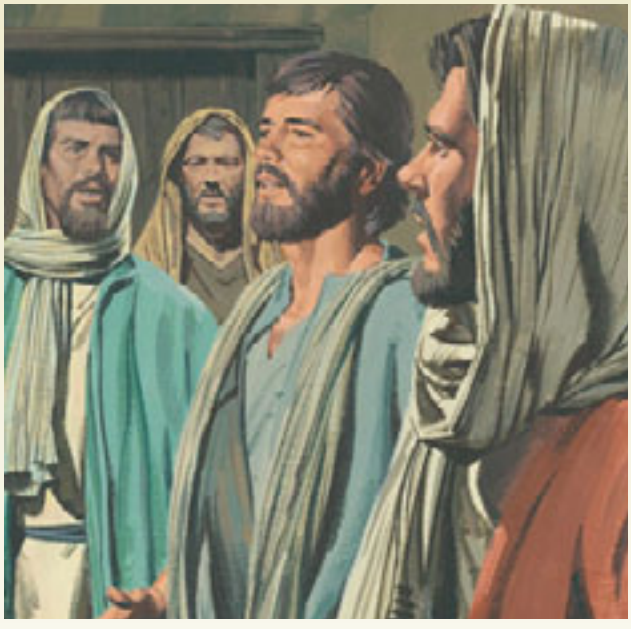

Eratou sa qai lagata o Jisu kei iratou na iApositolo e dua na sere ni lotu ka gole yani.

Maciu 26:30

WASE 51

Vosota na Rarawa o Jisu ena Were o Kecisemani

Eratou sa gole o Jisu kei iratou na iApositolo ki na Were o Kecisemani. Sa sega ni gole vata kei iratou o Jutasa. A lako ka laki tukuna vei ira na iliuliu ni Jiu na vanua sa tiko kina o Jisu.

Maciu 26:26; Marika 14:13 ; Joni 18:2–3

Sa kerei Pita, Jemesa, kei Joni na iVakabula me ratou lako vata kei Koya ki na were. A kerea me ratou wawa ka me lako o Koya me masu.

Maciu 26:36–39; Marika 14:33–35

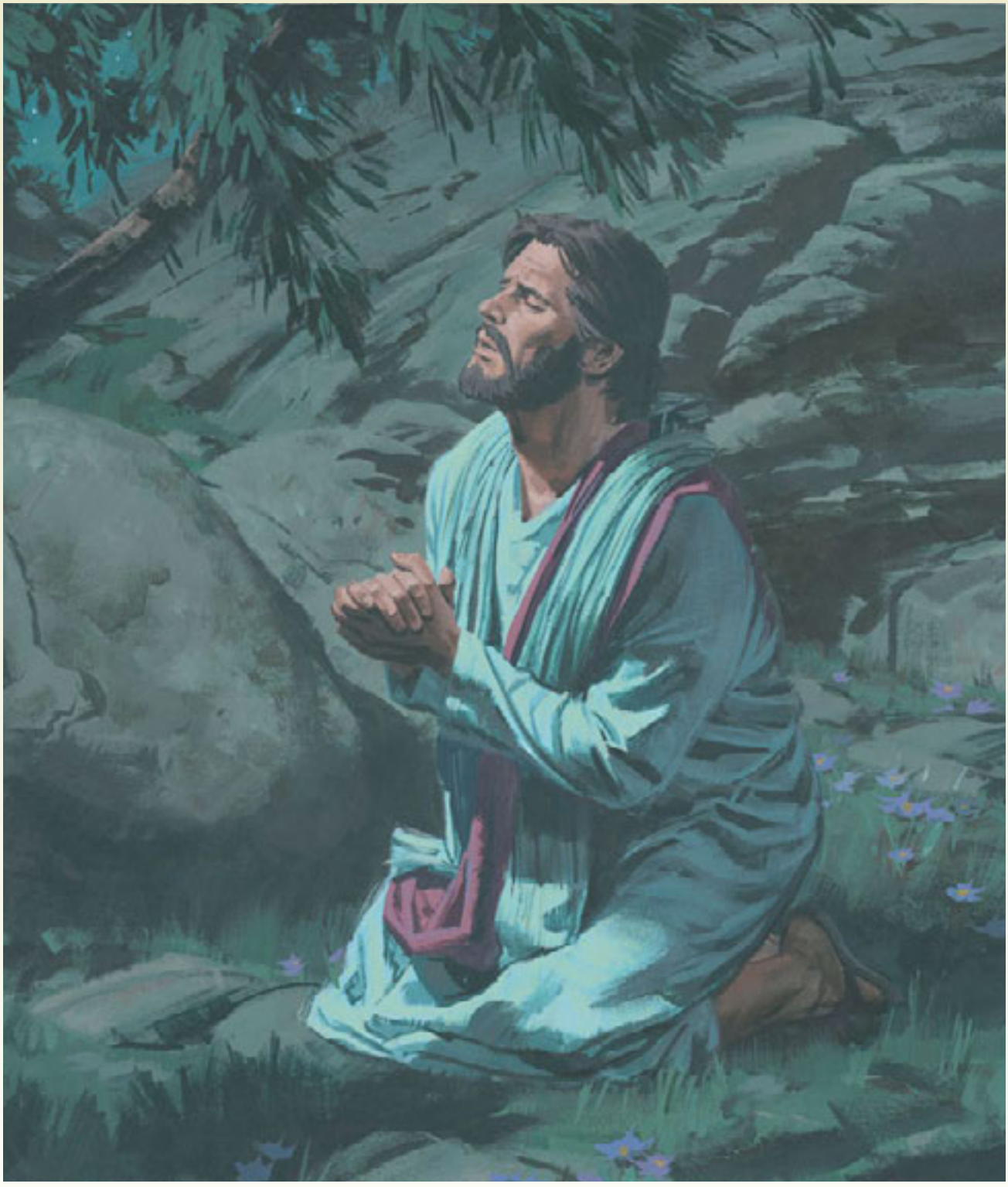

Sa kila tu o Jisu ni sa ganita me vakararawataki ena vuku ni nodra ivalavala ca na tamata kecega.

A sega ni vinakata me vakararawataki, ia sa digitaka ga me talairawarawa vei Tamana Vakalomalagi.

Maciu 26:39–44

Eratou a mocelutu o Pita, Jemesa, kei Joni ni sa laki masu o Jisu. Sa lako mai o Jisu ka raica ni ratou sa moce no. Sa kerei iratou me ratou yadra tikoga.

Maciu 26:40–41

Sa gole me laki masu tale. Sa lomadratou o Pita, Jemesa, kei Joni me ratou yadra tiko, ia eratou sa wale sara. Eratou sa mani moce tale. Sa raici iratou tale o Jisu ni ratou sa moce ga. Sa lako o Koya ka laki masu ena ikatolu ni gauna.

Maciu 26:42–44

Ni sa masu o Jisu, sa tekivu me sautaninini ena vuku ni mosi. Sa lako mai e dua na agilosi me mai vakaukauwataki Koya. Sa vakararawataki vakalevu o Koya ka sa bunotaka na titiri ni dra. Sa vakararawataki o Koya ena vuku ni noda ivalavala ca kecega eda sa na vosoti kina kevaka eda sa veivutuni.

Luke 22:41–44; Vunau kei na Veiyalayalati 19:16–19

Sa qai vakayadrati Pita, Jemesa, kei Joni o Jisu. Sa kaya vei iratou ni na soli Koya yani e dua ka na vakamatei. Sa kaya o Jisu ni ra sa lako tiko mai na tamata ca me ra mai kauti Koya laivi.

Maciu 26:45–46

WASE 52

Na Veilewai nei Jisu

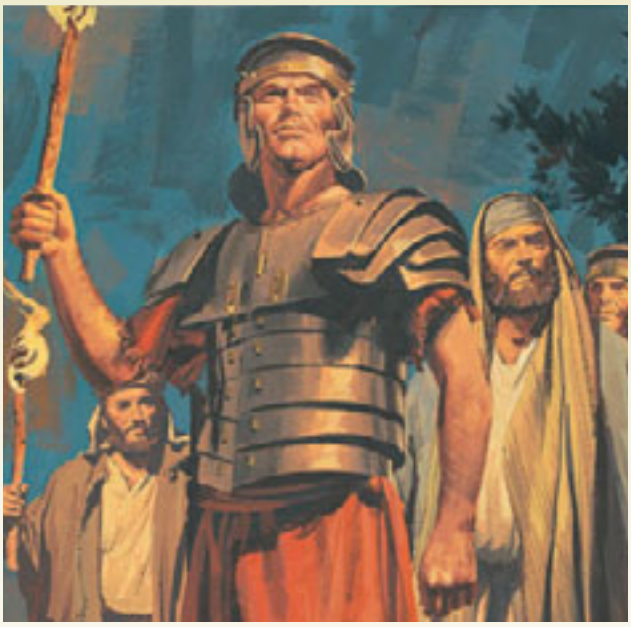

Oira na iliuliu ni Jiu era sa qai tala yani na nodra tamata era vakaisele ka tauri kau ki na Were o Kecisemani.

Maciu 26:47

Sa maliwai ira o Jutasa Isikarioti Era sa qai saumi Jutasa o ira na bete levu me vakaraitaka na vanua sa tiko kina o Jisu.

Maciu 26:14–16, 47

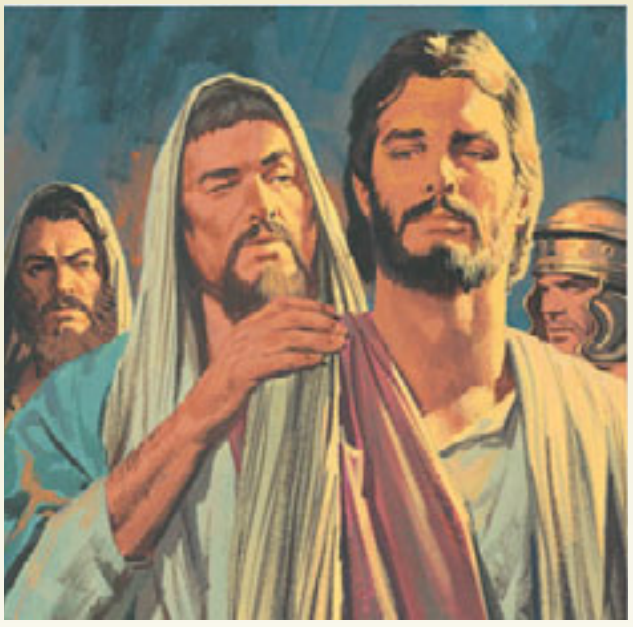

Sa vakatakilai Jisu o Jutasa vei ira na tamata ni sa reguci Koya. Era sa qai kauti Jisu yani na tamata. Era sa qai vosacataka ka robaki Koya. Era sa qai kauti Jisu vei Kaiafa, na bete levu.

Maciu 26:48–49, 57; Luke 22:54, 63–65

E a sa qai taroga na iliuliu ni Jiu eso na taro vei Jisu. Era sa kaya ni sa voroka o Koya na lawa ni tukuna ni o Koya na Luve ni Kalou. Sa qai kaya o Jisu vei ira ni sa Luve ni Kalou. Era kaya ni sa cala o Jisu ka dodonu me mate.

Luke 22:66–71

Sa sega vei ira na iliuliu ni Jiu na dodonu me ra vakamatei Jisu. Era sa qai kauti Koya vei Pailato, ni sa rawa vua me lewa na mate i Jisu. Sa qai kaya o ira na iliuliu ni Jiu vei Pailato ni sa vakavulica tiko o Jisu vei ira na tamata me ra kakua ni muria na lawa vaka-Roma.

Luke 23:1–2

Sa nanuma o Pailato ni sa sega ni cakava o Jisu e dua na cala. Sa vinakata o Pailato me sa sereki o Jisu. Era sa vinakata na tamata me vakoti ena kauveilatai o Jisu.

Luke 23:14–21

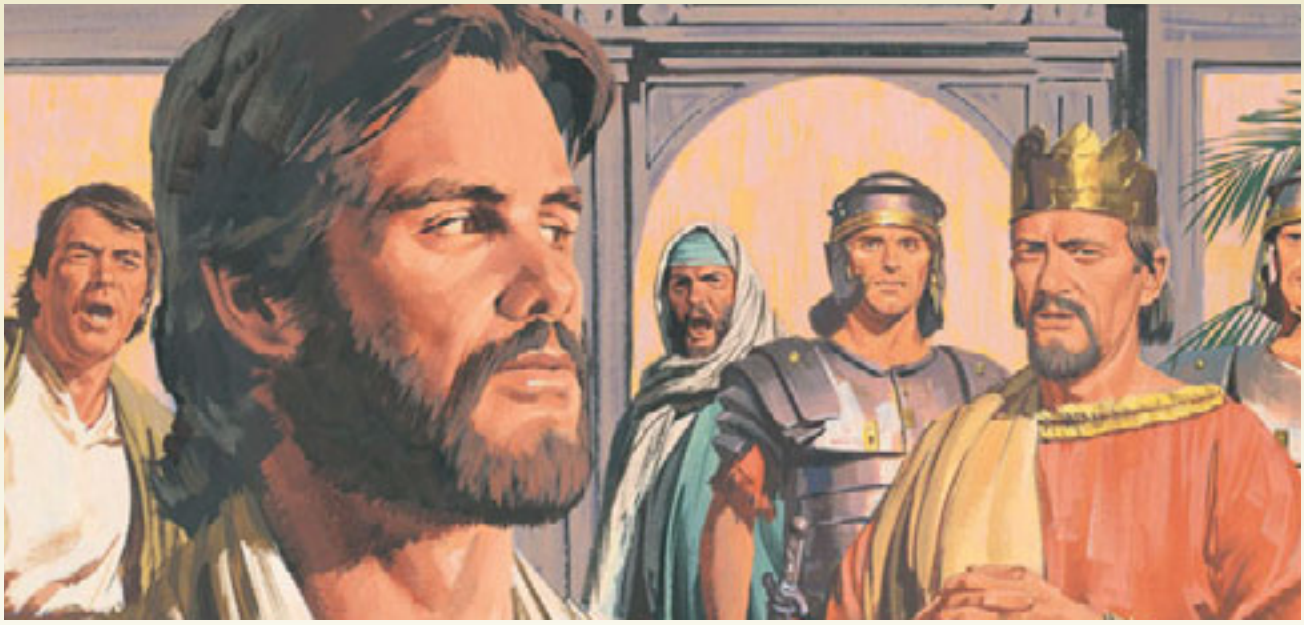

Sa vinakata tikoga o Pailato me sereki Jisu me lako. Ia o ira na bete kei ira na tamata era sa kailavaka tikoga mai me lauvako ena kauveilatai o Jisu.

Luke 23:22–23

Sa vuya na ligana o Pailato. A kaya kina ni sa sega ni cala ena vuku ni mate nei Jisu. Era sa kaya na tamata me sa bale ga vei ira na mate nei Jisu. Sa qai kaya o Pailato vei ira na sotia me ra vakoti Jisu ena kauveilatai.

Maciu 27:24–26

WASE 53

Vakoti ki na Kauveilatai o Jisu

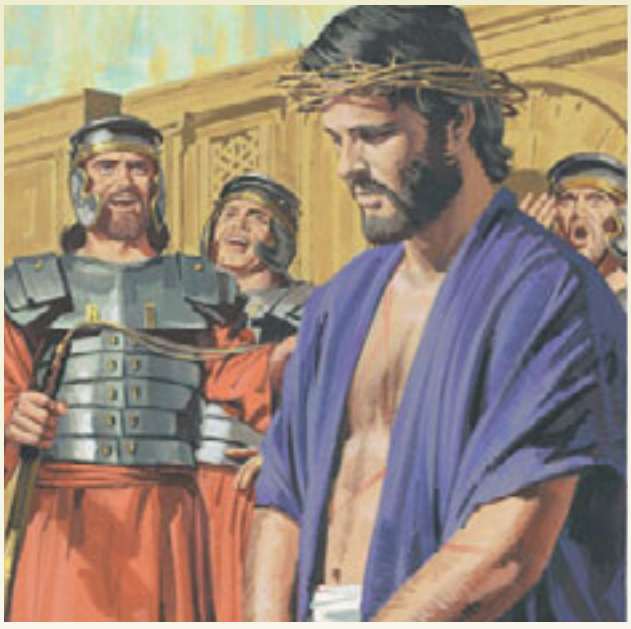

Era sa kanakuitataki Jisu na sotia ena kuita. Era sa daramaka Vua e dua na isulu lokaloka. Era sa talia e dua na isala ena wa vakavotona ka vakaisalataki Jisu kina. Era sa dredrevaki Koya ka kasivita. Ka ra vakatokai Koya me nodra "Tui na kai Jutia."

Marika 15:15–20

E lewelevu era sa muri ira na sotia ni ra sa kauti Jisu ki na dua na delana volekati Jerusalemi. Era sa vakataqara Vua na Nona kauveilatai me colata duadua ga. Era sa qai vakota na Ligana kei na Yavana ena kauveilatai ka laveti Koya cake. Era a vakota talega ki na kauveilatai e rua na tagane daubutako.

Luke 23:27, 33; Joni 19:17–18

Sa masu o Jisu. Sa kerei Tamana Vakalomalagi me vosoti ira na sotia era sa vakoti Koya ena kauveilatai. Era sega ni kila ni o Koya na iVakabula.

Luke 23:34

Sa tucake tu o Meri, na tinai Jisu e yasa ni kauveilatai. Sa tucake talega e kea o Joni na iApositolo. Sa kaya o Jisu vei Joni me raici tinana. A kauti tinai Jisu o Joni ki nona vale.

Joni 19:25–27

Sa butobuto mai na vanua taucoko. E a balavu na gauna a vakararawataki tu o Jisu ena kauveilatai. Sa qai biuta na Yagona na Yalona, ka mate.

Maciu 27:45, 50

Ni sa mate o Koya, sa yaco e dua na uneune levu ka vurumemeataka na veivatu lelevu. A kasei rua na ilati ni valetabu. Era sa rere na sotia ni Roma.

Maciu 27:51, 54

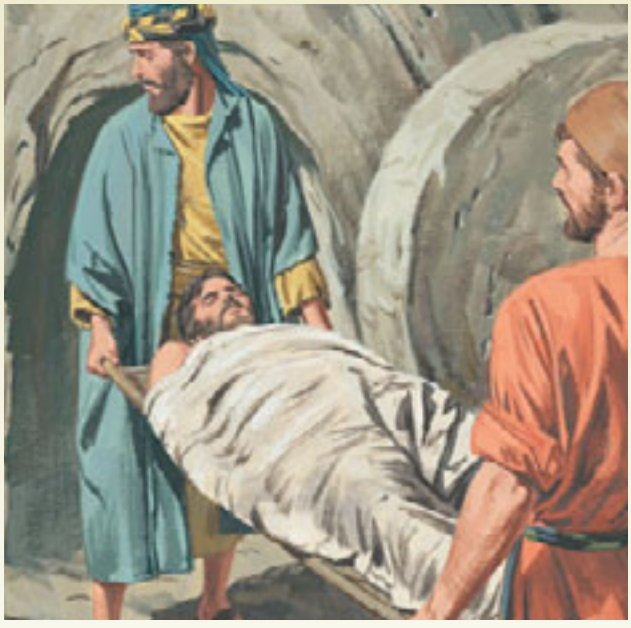

E dua na tisaipeli i Jisu sa qai tukuca sobu mai na kauveilatai na yago ni iVakabula. A solega ena dua na isulu ka laki vakatikora ki na dua na qara, na kedra ibulubulu na tamata. Sa qai sogo na qara oqo ena dua na vatu levu.

Maciu 27:57–60

WASE 54

Sa Tucake Tale o Jisu

Ea tiko na yagona na iVakabula ena ibulubulu me yacova na mataka ni Sigatabu. Rau sa qai lako mai e rua na agilosi ka vaqiqica laivi na vatu mai na ibulubulu.

Maciu 28: 1–2 (raica na ivakamacala e botona 2a); Luke 24: 1–4

Sa gole ki na ibulubulu e dua na yalewa a vakabula o Jisu na yacana o Meri na yalewa ni Makitala. A kurabui o koya ni raica ni sa vaqiqici laivi tu na vatu. Sa sega ena ibulubulu na yagoi Jisu

Joni 20: 1–2

A sa cici yani me laki tukuna vei Pita kei Joni ni dua sa kauta laivi na yagona na iVakabula. Sa sega ni kila na vanua sa kau kina.

Joni 20:2

Rau sa qai cici o Pita kei Joni ki na ibulubulu. Rau sa raica na isulu a bulu kina o Jisu, ia sa sega e kea na yagoi Jisu. Rau sa sega ni kila o Pita kei Joni na cava me rau cakava. Rau sa qai gole ki vale.

Joni 20:3–7, 10

Sa tikoga ena ibulubulu o Meri na yalewa ni Makitala, ka tagi. Ni sa rai tale yani ki na ibulubulu, sa raica e rua na agilosi.

Joni 20:11–12

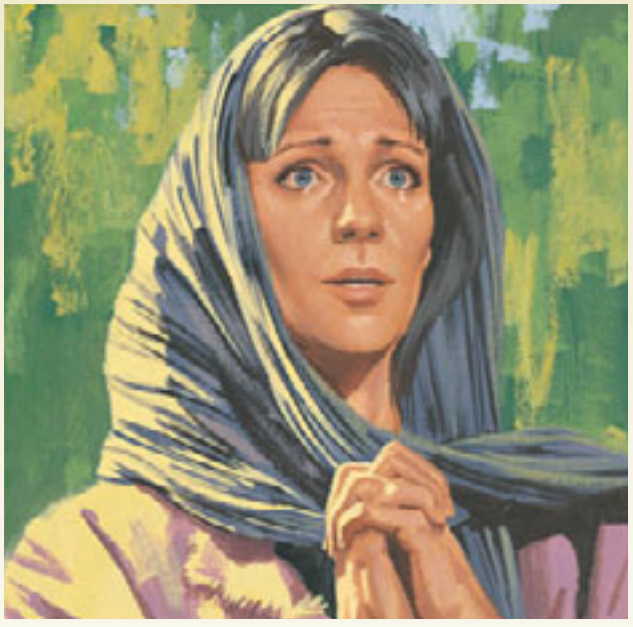

Rau a tarogi Meri na yalewa ni Makitala se cava e tagicaka tiko. A kaya o koya ni dua sa kauta laivi na yagoi Jisu. Ka sa sega ni kila na vanua sa kau kina.

Joni 20:13

Sa raivuki o koya ka raica e dua sa tucake tu. E nanuma ni sai koya na dauveiqaravi ena were. Sa tarogi koya mai na cava e tagicaka tiko. Sa tarogi koya se sa kila beka na vanua sa kau kina na yagoi Jisu.

Joni 20:14–15

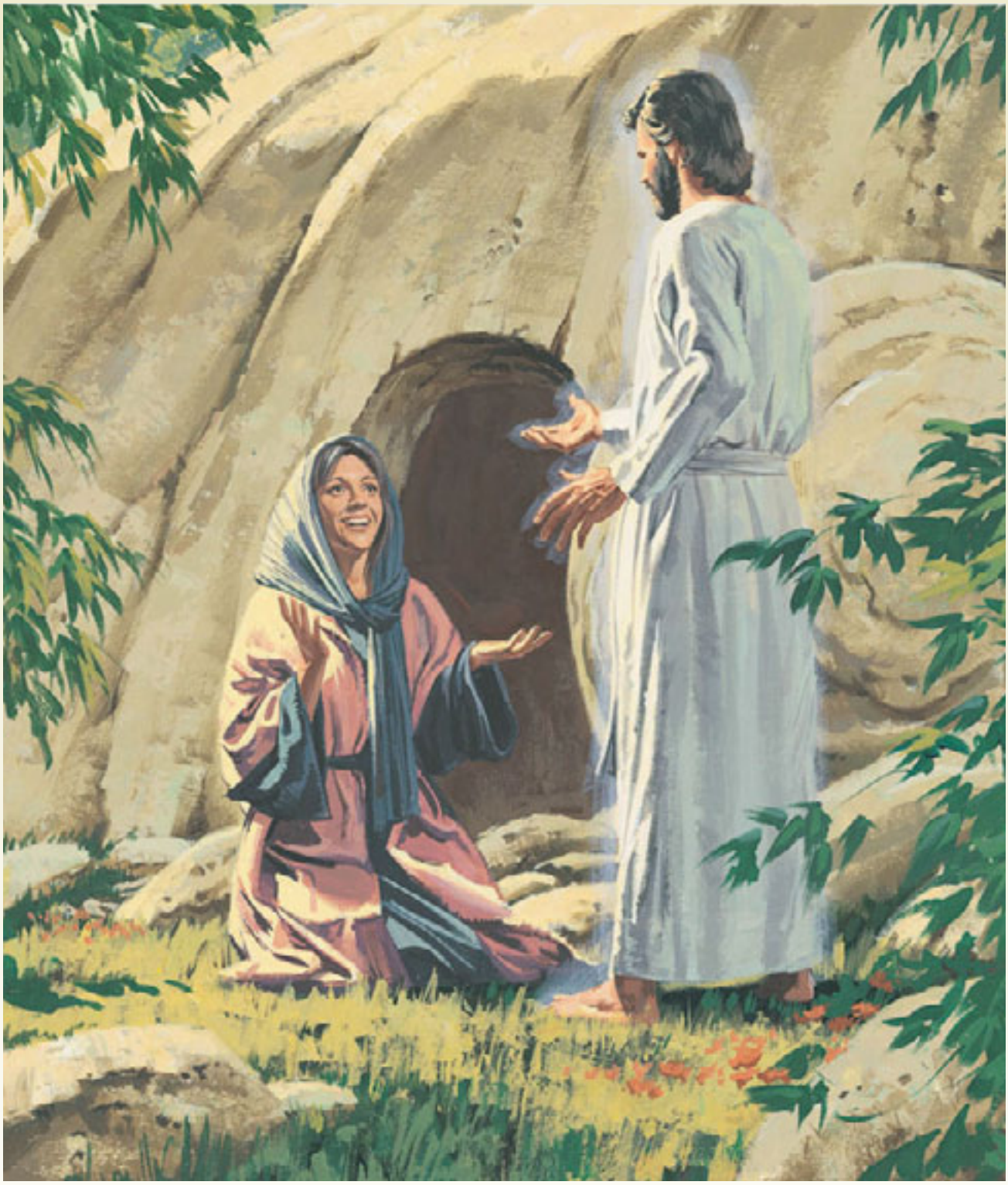

Sa qai kaya mai na tamata o ya, “Meri,” a sa kila o koya ni sai Jisu o ya. Sa kerei koya o Jisu me laki tukuna vei iratou na iApositolo ni sa tucaketale o Koya.

Joni 20:15–17

Eso na yalewa kei Meri na yalewa ni Makitala era sa laki tukuna vei iratou na iApositolo ni sa tucaketale o Jisu. Taumada era a sega ni vakabauti iratou na iApositolo.

Luke 24:10–11; Joni 20:18

E muri, ni ratou sa veivosaki tiko vakai iratou na iApositolo, sa curu mai loma ni vale o Jisu. Eratou sa rere na iApositolo. Eratou nanuma ni se mate tikoga o Jisu.

Luke 24:36–37

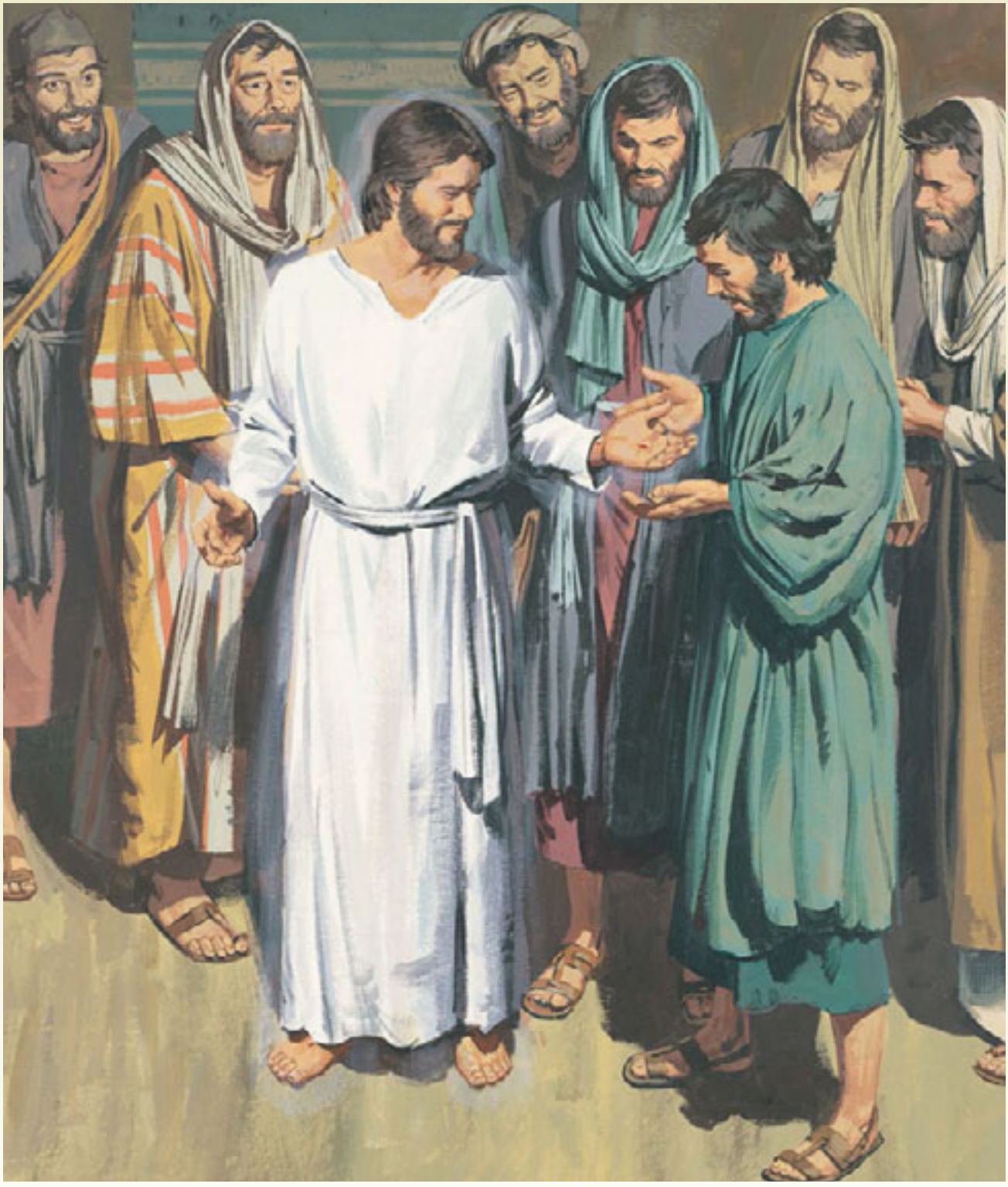

Sa kaya vei iratou na iVakabula me ratou tara na Ligana kei na Yavana. Sa tucaketale o Koya ka sa cokoti vata tale na yagona kei na yalona.

Luke 24: 38–40

Eratou sa marau na iApositolo ni ratou sa raici Koya. Sa kerea eso na kakana o Koya. Eratou sa solia vua na ika tavu kei na qa ni oni tawa. A sa kania.

Luke 24:41–43

Sa imatai ni tamata o Jisu Karisito me tucaketale. Era lewelevu era sa qai tucake talega vakakina ka raici mai vei ira na tamata era vakaitikotiko e Jerusalemi.

A kaya kina o Jisu, “Oi au na vu ni tucake tale, kei na vu ni bula.” Me vaka ga ni sa qaqa mai na mate o Koya, eda na tucake tale ena dua na siga.

Maciu 27:52–53; Joni 11:25

WASE 55

Liutaka na Lotu o Iratou na iApositolo

Ni oti na nona tucaketale, a tiko vata kei iratou na Nona iApositolo o Jisu me 40 na siga. A vakavulica vei iratou e levu na ka me baleta na kosipeli kei na Nona Lotu.

Cakacaka 1:1–3

Sa tukuna me ratou vakavulica na kosipeli vei ira na tamata kecega. Sa kaya talega ni sa na vakarau biuti iratou, ia ena lako mai na Yalo Tabu me vukei iratou.

Cakacaka 1:4 –8

Eratou sa raici Jisu na iApositolo ni sa kau cake ena o ki lomalagi. E rua na agilosi sa vakaisulu vulavula rau sa kaya vei iratou na iApositolo ni na lesu tale mai lomalagi o Jisu ena dua na siga.

Cakacaka 1: 9–11

Ena gauna o ya eratou sa qai liutaka tiko na iApositolo na Lotu i Jisu Karisito e vuravura. E kena peresitedi o Pita, ka rau nona daunivakasala o Jemesa kei Joni.

Maciu 16:18–19; Vunau kei na Veiyalayalati 81:1–2;
O Jisu na Karisito, *219–20*

Eratou sa vo ga e tinikadua na iApositolo— sa mate o Jutasa. Sa kaya o Tamada Vakalomalagi vei iratou na iApositolo me ratou digitaki Mataiasi me dua vei iratou na iApositolo Le Tinikarua. Eratou sa yadua na iApositolo na ilesilesi ena matabete.

Maciu 27:3–5; Cakacaka 1:15–17, 21–26;
Vunau kei na Veiyalayalati 102:8

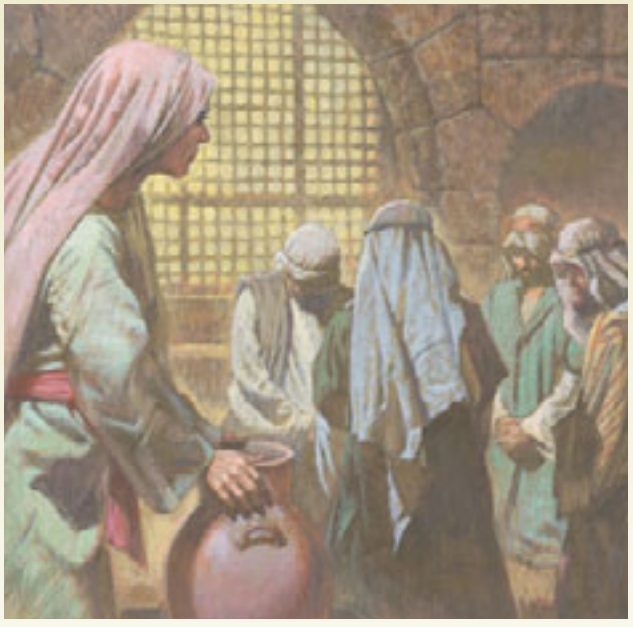

O iratou na iApositolo kei na tisaipeli tale eso era sa vakabauta sara na Turaga. Era talairawarawa ki na Nona ivakaro. Era veilomani vakaiira.

Cakacaka 2:41–47

E levu na ka eratou a cakava rawa na iApositolo ena matabete kei na kaukauwa ni Yalo Tabu. Eratou vakabulai ira na tauvimate ka ra daukaulotu talega. Eratou vakavulica na itukutuku kei Jisu Karisito kei na Nona kosipeli. E lewelevu era sa vakabauta na nodratou vosa na iApositolo ka ra sa lewena na Lotu. Era vakatokai na lewe ni Lotu me ra Yalododonu.

Cakacaka 2:2–4, 32–33, 36–43,47; 3:1–8; Roma 1:7

WASE 56

Vakabula e Dua na Tamata o Pita

E dua na tamata e sega ni lako rawa tu sa dau kau tiko ki na valetabu ena veisiga. E dau dabe e mata ni katuba ni valetabu ka kere ilavo. E dua na siga sa raici Pita kei Joni ni rau sa vakarau curu ena katuba ni valetabu.

Cakacaka 3:1–3

Sa kerea eso na ilavo vei Pita kei Joni. A kaya o Pita vua ni sega vei rau na ilavo. Sa qai kaya o Pita ni na solia vua na tamata oqo e dua tale na ka.

Cakacaka 3:3, 6

Sa qai masulaka na tamata oqo o Pita ena yaca i Jisu Karisito ka vakabulai koya. Sa qai vukea me tucake o koya na tamata oqo.

Cakacaka 3:6–7

Sa qai lako rawa na tamata oqo ena imatai ni gauna ni nona bula. E lewe levu era sa raica ni sa lako voli ka ladelade na tamata oqo. Era kila ni sa dua na cakamana oqo. Era sa kila ni sa tiko vei Pita na kaukauwa ni Kalou. Sa tukuna vei ira o Pita ni sa solia vua o Jisu Karisito na kaukauwa me vakabula kina na tamata o ya. E tamata daukaulotu dina o Pita. A vukea e lewelevu me ra vakabauta ka muri Jisu Karisito.

Cakacaka 3: 8–13, 16; 4:4

WASE 57

Vakamatei Sitiveni o Ira na Tamata Ca

Elewelevu na iliuliu ni Jiu era nanuma ni sa na sega na cakamana ni sa mate o Jisu. Ia, eratou a cakamana talega na iApositolo. E lewelevu na tamata era a vakabauti Jisu Karisito ka lewena na Lotu.

Cakacaka 4:1–4, 13–16; 5:14

Na ka oqo a vakavuna me ra cudru sara na iliuliu ni Jiu. Era sa qai biuti Pita kei Joni ki valeniveivesu. Sa qai vakamatei o Jemesa na iApositolo ena lewa nei Eroti Akaripa na Tui.

Cakacaka 4:3; 12:1–2

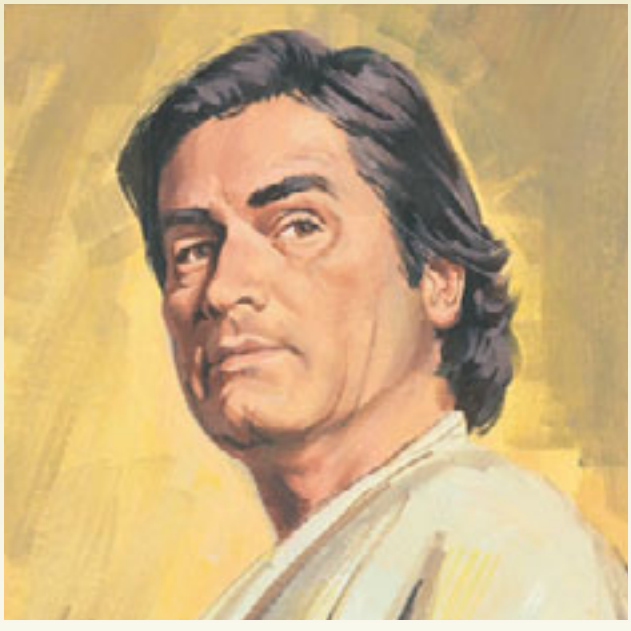

Eratou sa qai kaciva na iApositolo e vitu na tagane me veivuke ena kena liutaki na Lotu. E dua vei iratou na yacana o Sitiveni. Sa lako ka vakavulica na kosipeli vei ira e lewelevu na tamata. Eso na tamata ca era sa qai lasutaka ni o Sitiveni a vosa vakacacataka na lawa ni Jiu. Era sa qai vesuki koya me laki lewai vei ira na iliuliu ni Jiu.

Cakacaka 6:3–12

A kaya kina o Sitiveni vei ira na iliuliu oqo ni ra sa tamata ca. Sa kaya ni ra sa vakamatei Jisu Karisito, na Luve ni Kalou.

Cakacaka 7:51–54

A sa rai yani ki lomalagi o Sitiveni ka raica na Tamada Vakalomalagi kei Jisu Karisito. Ni sa tukuna vei ira na iliuliu na ka sa raica, era sa cudru sara vakalevu.

Cakacaka 7:55–56

Era sa qai kauti Sitiveni ki na sauka ni koro me ra virilaka ka vakamatei koya kina. Era sa qai biuta na nodra kote ena ruku ni yavana e dua na cauravou na yacana o Saula. Ni sa vakarau mate o Sitiveni, sa kerea vua na Kalou me kauta na yalona ki lomalagi. Sa kerea talega vua na Kalou me vosoti ira era sa vakamatei koya. Sa qai mate o koya.

Cakacaka 7:58–60

WASE 58

O Saimoni kei na Matabete

Elewelevu mai Samaria era sa rogoca ka vakabauta na kosipeli. Era sa papitaiso kina, ia sa sega vei ira na Yalo Tabu.

Cakacaka 8:5, 12–16

Rau sa lako o Pita kei Joni ki Samaria. Rau sa tabaka na uludra na tamata ka solia vei ira na isolisoli ni Yalo Tabu.

Cakacaka 8:14–17

E dua na tamata na yacana o Saimoni sa raici Pita kei Joni ni rau sa solia tiko na isolisoli ni Yalo Tabu vei ira na tamata. Sa kila o Saimoni ni rau sa solia na iApositolo oqo vei ira na tamata na isolisoli ni Yalo Tabu baleta ni sa tiko vei rau na matabete. Sa vinakata talega o koya na matabete.

Cakacaka 8:9, 18–19

Sa vinakata me volia mai vei Pita kei Joni na matabete. Sa qai kaya o Pita vei Saimoni ni sega ni dau volitaki na matabete. E soli ga vei ira na tagane era ivalavala dodonu. Sa kila kina o Pita ni o Saimoni e sega ni ivalavala dodonu. Sa qai tukuna vua me veivutuni.

Cakacaka 8:18–24

WASE 59

Vulica o Saula na Veika Baleti Jisu

Araica talega o Saula na nodra vakamatei Sitiveni na tamata. E dua na siga a taubale tiko o Saula me lako ki Tamasiko kei ira nona itokani. Sa vinakata o koya me biuti ira na tisaipeli i Karisito ki valeniveivesu.

Cakacaka 7:58; 9:1–2

A qai cilavi koya vakasauri mai lomalagi e dua na rarama. Sa lutu ki na qele o koya. Sa qai rogoca o Saula na domoi Jisu ni sa taroga vua na vuna sa vakacacani ira tiko kina na Yalododonu. Sa rere o Saula. Sa tarogi Jisu na cava me na cakava o koya. Sa kaya vua na iVakabula me lako ki Tamasiko. E kea ena tukuni mai vei Saula na veika me na cakava.

Cakacaka 9:3–6

Sa dolava na matana o Saula, ka sa sega ni rai rawa. Sa mataboko o koya. Era sa qai kauti koya na nona itokani ki Tamasiko.

Cakacaka 9:8–9

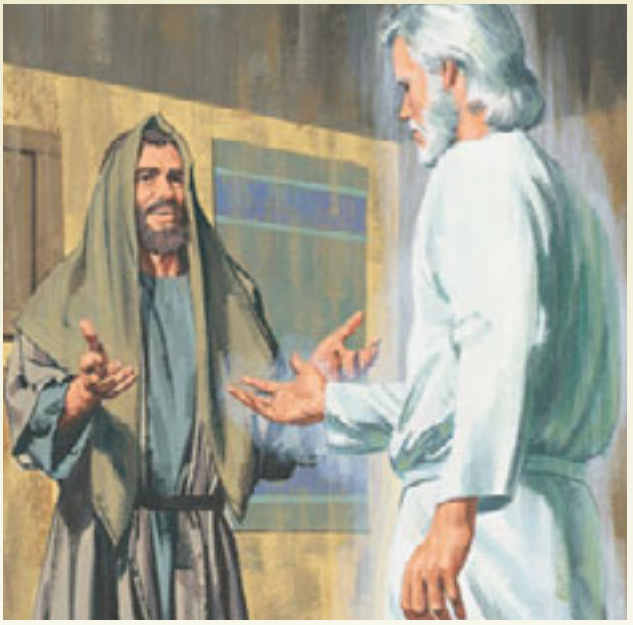

E dua na tisaipeli i Jisu Karisito na yacana o Ananaiasa e vakaitikotiko e Tamasiko. Ena raivotu, a tukuna vei Ananaiasa o Jisu me lako vei Saula.

Cakacaka 9:10–11

E tiko vei Ananaiasa na matabete. Sa tabaka na ului Saula e ligana ka masulaki koya me rai rawa tale. Ni sa vakabulai o Saula, sa papitaisotaki ka soli vua na isolisoli ni Yalo Tabu.

Cakacaka 9:17–18

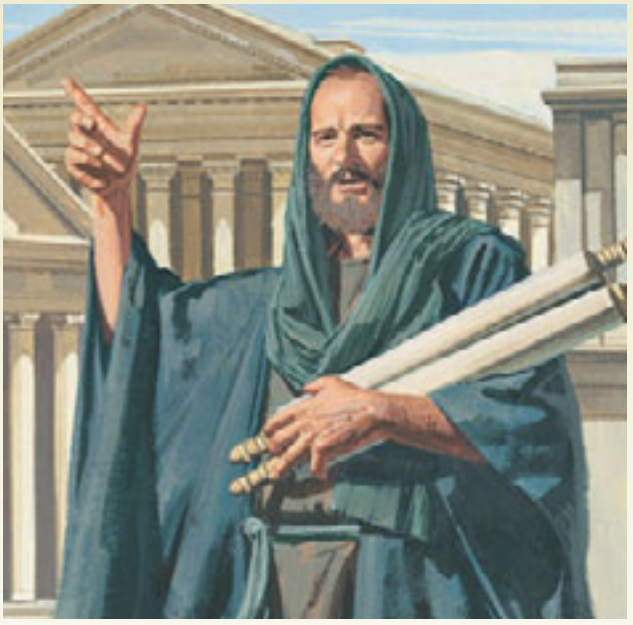

Sa veisautaka o Saula na yacana me Paula. Sa kacivi o koya me dua na iApositolo. Sa yaco kina o koya me dua na daukaulotu ni Lotu. Sa vola o koya e levu na ivola. E a gole ki na vuqa na veimatanitu ka vakavulica kina na kosipeli.

Cakacaka 26:16–23; Roma 1:1

WASE 60

Sa Vakabulai Tapaica Mai Na Mate o Pita

E dua na marama vinaka na yacana o Tapaica e vakaitikotiko ena koro levu o Jopa. E dua o koya sa dau muri Jisu Karisito. E dau vukei ira vakalevu na tamata ka cakava e vuqa na veika vinaka.

Cakacaka 9:36

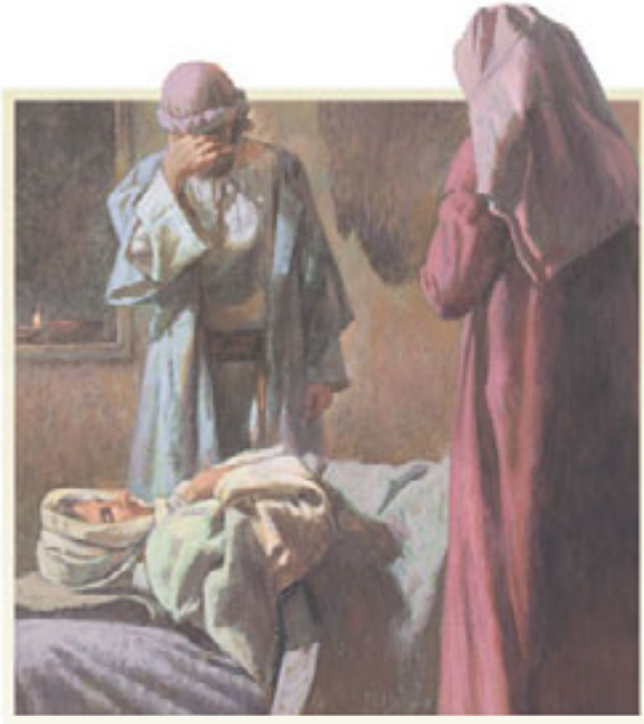

Sa tauvimate o koya ka mate.

Cakacaka 9:37

Era sa qai tala yani eso na nona itokani vei Pita. Ni sa yaco yani o Pita, sa kerei ira na itokani i Tapaica me ra curu i tuba.

Cakacaka 9:38–40

Sa tekiduru o Pita ka masu, ka kaya vei Tapaica me tucake. A dolava na matana o Tapaica ka dabe.

Cakacaka 9:40

Sa tuberi koya cake o Pita. Sa kacivi ira na nona itokani. Era a lako mai ka raica ni sa bula tale o koya. A vakayagataka o Pita na kaukauwa ni matabete me vakabulai Tapaica tale mai na mate. E lewelevu mai Jopa era sa vakabauti Jisu Karisito ni ra sa rogoca ni sa bula tale mai na mate o Tapaica.

Cakacaka 9:41–42

WASE 61

O Paula kei Sailasa e Valeniveivesu

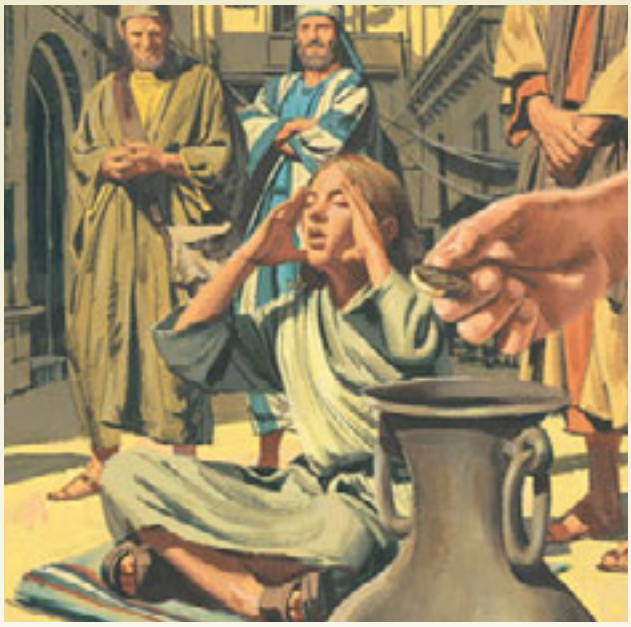

E dua na goneyalewa e tiko vua e dua na yalo velavela. Era sa via rogoca na tamata na veika sa tukuna mai vua na tevoro. Era sauma na tamata e cakacaka tiko kina o goneyalewa me ra rogoca ni vosa mai vua na tevoro.

Cakacaka 16:16

Ena gauna e dau lako takoso mai kea o Paula kei Sailasa, e dau muri rau na goneyalewa oqo ka dau vosa sara mai na tevoro oqo. E dua na siga sa qai vakarota o Paula na tevoro oqo me biuta na goneyalewa. Sa yaco vakakina. Era a cudru kina o ira na tagane e cakacaka tiko vei ira o goneyalewa. Ni sa sega tale ni ra rawa ilavo kina.

Cakacaka 16:17–19

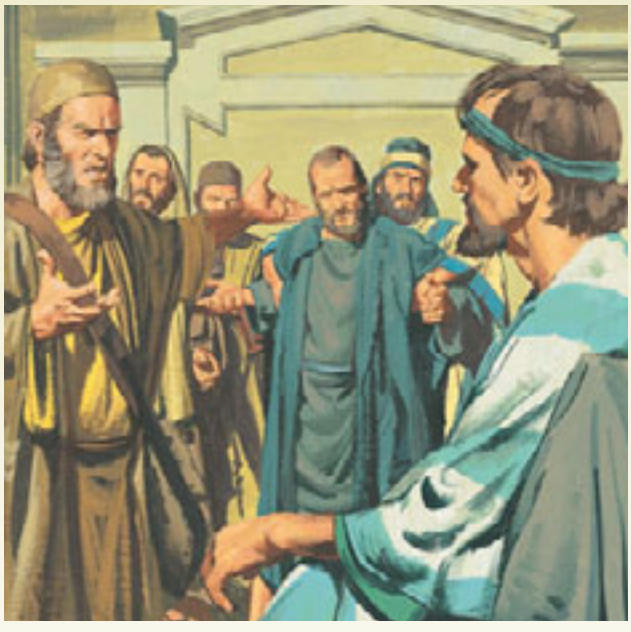

Era sa qai kauti Paula kei Sailasa o ira na tagane kivei ira na iliuliu ni nodra koro levu. Era kaya ni rau vakatubura tiko na ca o Paula kei Sailasa.

Cakacaka 16:19–22

Rau sa qai vakanakuitataki o Paula kei Sailasa ka bala e valeniveivesu ena nodra lewa na iliuliu.

Cakacaka 16:22–24

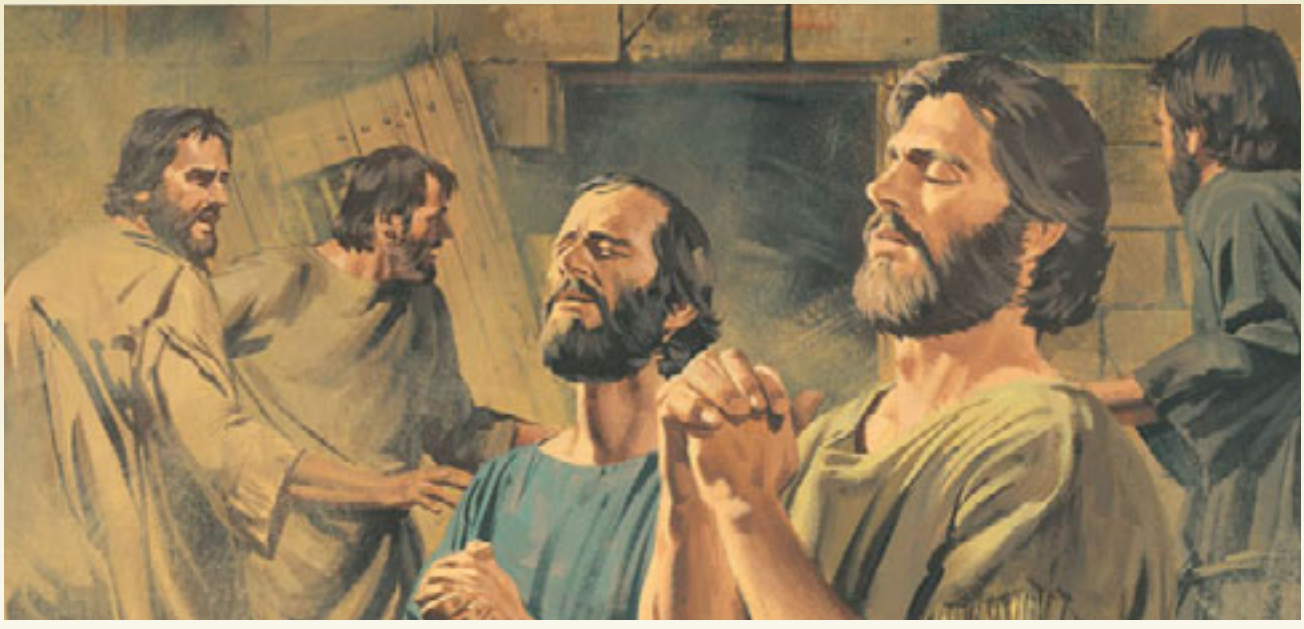

Ena bogi o ya rau sa masu ka lagasere ni lotu o Paula kei Sailasa vua na Tamada Vakalomalagi. Era sa rogoci rau o ira kece era tiko ena valeniveivesu

Sa qai yavavala mai vakasauri na qele. Ka tadola na katuba ni valeniveivesu.

Cakacaka 16:25–26

Sa yadra cake mai na ivakatawa ni valeniveivesu ka raica ni sa tadola na katuba. Sa nanuma ni ra sa dro na vesu tiko. Sa kaya o Paula vua me vakacegu ga.

Era se tiko kecega na kaivesu. Sa tekiduru na ivakatawa ni valeniveivesu vei Pita kei Sailasa ka taroga me na vakabulai vakacava.

Cakacaka 16:27–30

Sa qai laki vakatavulica o Paula kei Sailasa na kosipeli vei koya na ivakatawa ni valeniveivesu kei na nona matavuvale. Ena bogi o ya eratou sa papitaiso kina na ivakatawa ni valeniveivesu kei na nona matavuvale.

Cakacaka 16:31–33

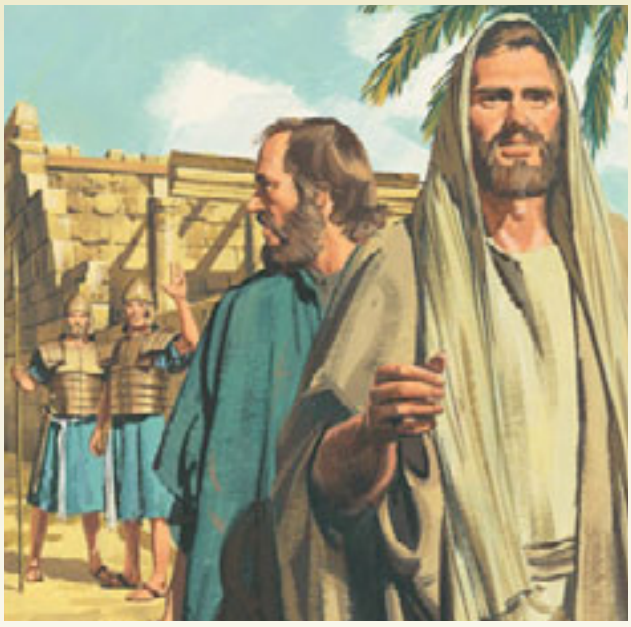

Ena siga tarava era sa sereki Paula kei Sailasa na iliuliu. Rau sa lako o Paula kei Sailasa ki na dua tale na koro levu me rau laki kaulotu kina.

Cakacaka 16:35–40

WASE 62

Talairawarawa o Paula ki Vua na Yalo Tabu

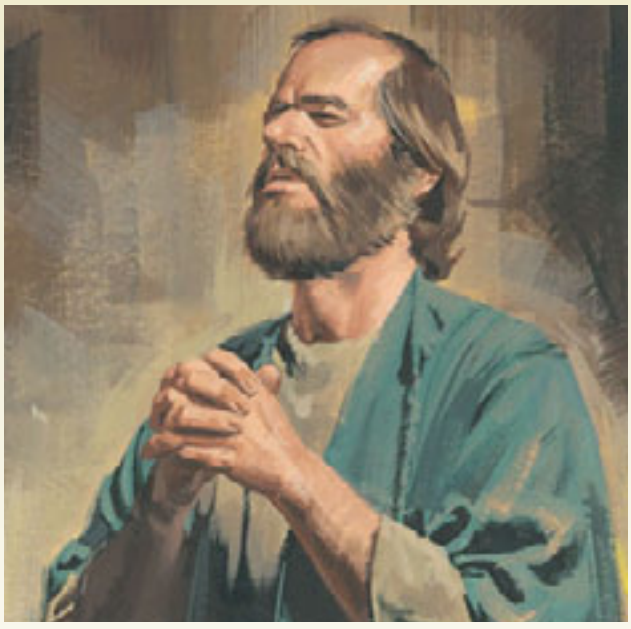

Sa kaya na Yalo Tabu vei Paula na iApositolo me lako ki Jerusalemi. Sa kaya na Yalo Tabu ni na biu o Paula ki valeniveivesu. E sega ni rere o Paula. E lomana o koya na iVakabula ka cakava na veika sa tukuna vua na Yalo Tabu.

Cakacaka 20:22–24

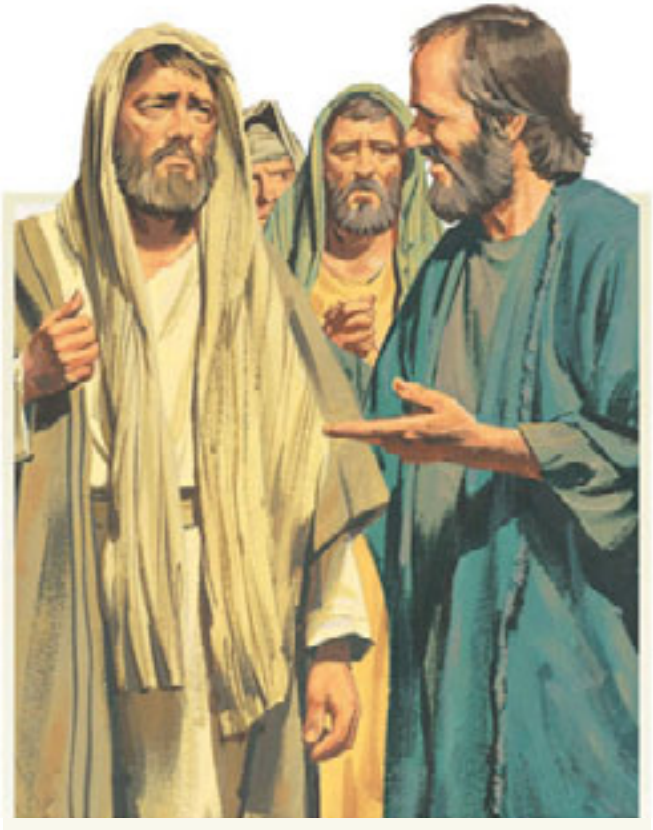

Sa qai vakamoce o Paula vei ira na nona itokani. Sa kaya ni na sega ni raici ira tale vakadua. Sa tukuna vei ira me ra bulataka ga na kosipeli ka muria na ivunau ni Kalou. Sa vakasalataki ira o Paula me ra kakua ni vakarorogo vei ira na tamata era via vakavulica vei ira na veivakavuvuli e sega ni dina.

Cakacaka 20:25, 28–32

A tukuna vei ira o Paula me ra veilomani ka veivukei vakaiira. Sa qai tekiduru o koya ka masu vata kei ira. Era sa qai veitagicaki. Era sa qai lako vata kei koya ki na waqa ka raica ni sa biuti Jerusalemi o Paula.

Cakacaka 20:35–38

WASE 63

Vakaotia o Paula na nona Kaulotu

Sa lako o Paula ki na valetabu e Jerusalemi. Eso vei ira na Jiu era nanuma ni sa kauta o Paula eso na tamata sega ni Jiu ki na valetabu. Era sa cudru kina vakalevu na Jiu. Era sa qai kauti Paula tani mai na valetabu ka mokuti koya.

Cakacaka 21:26–32

Era sa qai vesuki Paula na sotia ni Roma. Era sa vakatara me vosa vei ira na kai Jiu. Sa tukuna o Paula vei ira na tamata ni a raica o koya e dua na rarama sa cila mai lomalagi ka rogoca ni sa vosa mai na iVakabula. A kaya ni a tukuna vua o Jisu me laki vunautaka na kosipeli.

Cakacaka 21:33–40; 22:1–15

Era sa sega ni vakabauti Paula o ira na tamata. Era sa qai via vakamatei koya. Sa qai balati Paula ki valeniveivesu o ira na sotia.

Cakacaka 22:22–30

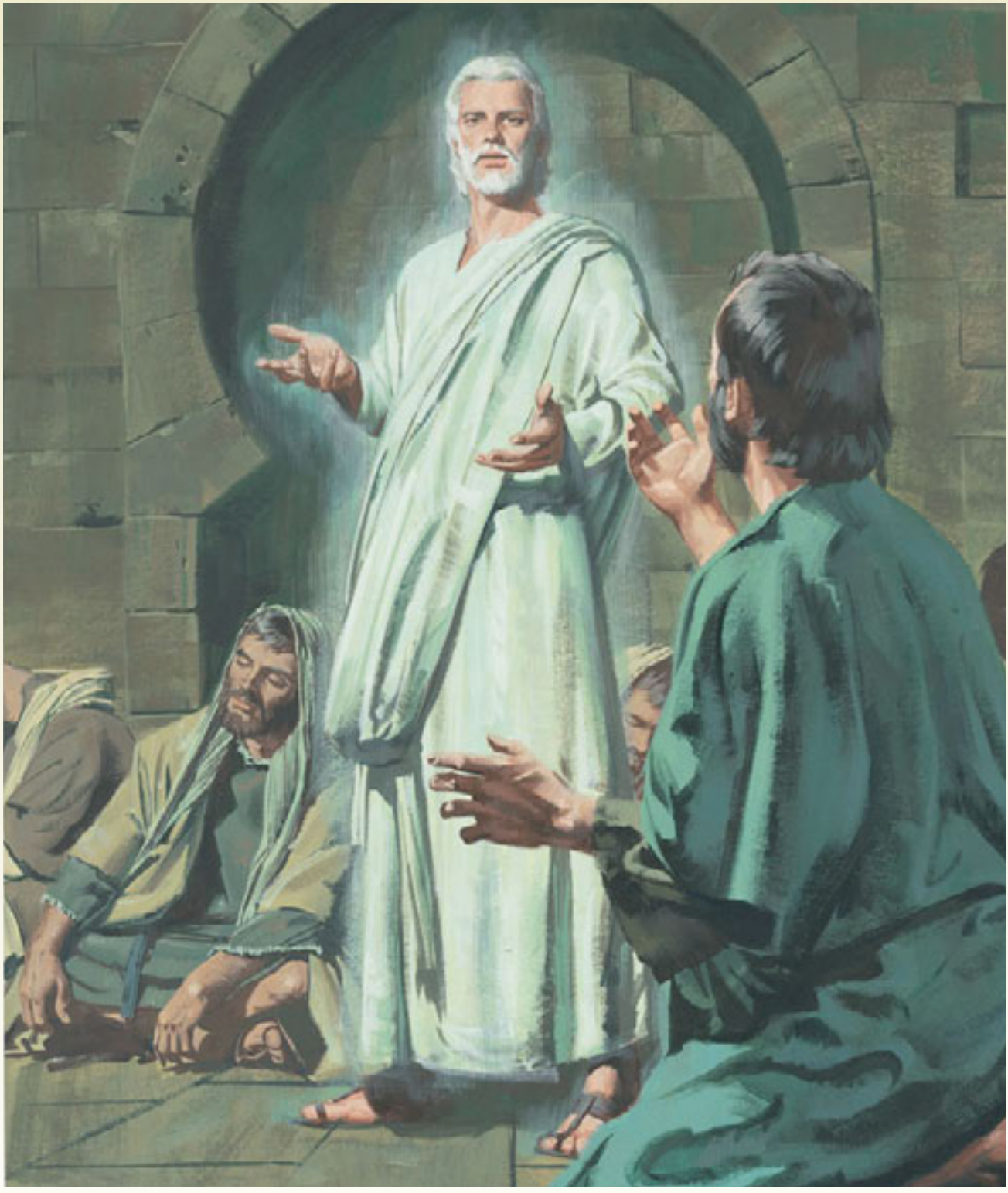

A sikovi Paula e valeniveivesu na iVakabula ka kaya vua me kakua ni rere. A kaya me na lako o Paula ki Roma ka vakavulica e kea na kosipeli.

Cakacaka 23:11

Ni gadrevi me taqomaki o Paula, era sa kauti Paula na kai Roma ki na dua tale na koro. A tiko mai kea o Akaripa na Tui. Sa tukuna o Paula vei Akaripa na Tui ni sa Farisi e liu o koya ka dau vakacacani ira na tamata era vakabauti Jisu. Ka dau biuti ira talega ki valeniveivesu. A qai raica o Paula e dua na rarama ni sa cila mai lomalagi ka rogoca na domona na iVakabula. Ia sa mai vakabauti Jisu oqo.

Cakacaka 23:12–35; 25:13–23; 26:1–15

Sa vakadinadinataka o Paula vei Akaripa na Tui ni sa dina na kosipeli. A kaya ni sa tucake tale o Jisu. Ena raivotu, sa kaya o Jisu Karisito vei Paula me laki vakavulica na Nona kosipeli. Ena vuku ga ni talairawarawa nei Paula, era sa cati koya kina na tamata.

Cakacaka 26:16–23

Sa kaya o Akaripa na Tui vei Paula ni sa voleka sara me veisautaki koya me vakabauti Jisu. E nanuma kina na tui me kakua ni vakamatei o Paula. Ia a qai vakauti Paula ki Roma, me laki lewai mai kina o Paula.

Cakacaka 26:27–32

Sa qai curu o Paula e valeniveivesu e Roma me rua na yabaki. Era lewelevu era sa mai raici koya. Sa vakavulica vei ira na kosipeli. A volavola o Paula vei ira na Yalododonu ena veivanua tale eso. Eso na ivola oqo, vakaiapositolo, era tiko ena Veiyalayalati Vou.

Cakacaka 28:16–31

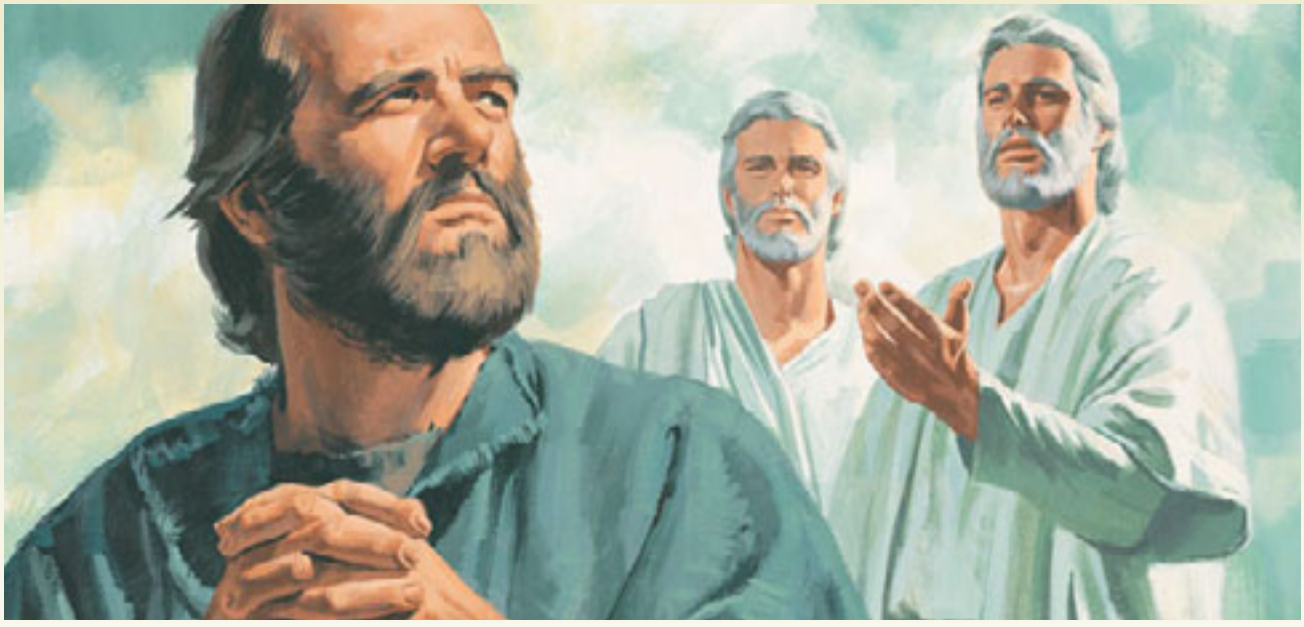

Sa kila tu o Paula ni na vakamatei. A sega ni rere o koya. Ni sa muria tiko na vunau ni Kalou. Ka sa dau vakavulica na kosipeli. Sa vakaotia vakavinaka na nona kaulotu. Sa kila o Paula ni sa lomani koya na Tamada Vakalomalagi. Sa kila talega o koya ni gauna ena mate kina, ena laki bula vata tale kei na Tamada Vakalomalagi kei Jisu Karisito.

2 Timoci 4:6–8

Ni Oti na Veiyalayalati Vou

Era sa cakacaka vakaukauwa na iliuliu ni Lotu me ra vakavulica vei ira na tamata na veika baleti Jisu Karisito. Era sikovi ira na Yalododonu ka volavola vei ira. Era sa lewena na Lotu na tamata mai na vuqa na vanua. Era sa sega ni vinakata na tamata ca me ra vakabauti Jisu Karisito o ira na tamata.

Cakacaka 6:2–4, 7; 11:19–21

Era sa vinakata na tamata ca me ra veisautaka na ivunau. Era sa vakarorogo vei ira eso na Yalododonu.

E lewelevu era sa sega tale ni vakabauti Jisu ka ra sa sega ni muria na Nona ivunau.

Kalatia 1:6–8; Taito 1:10–11; 1 Joni 2:18–19

Era sa vakamatei e lewelevu na iApositolo kei ira na Yalododonu. Sa sega tale ni dua e vo me na liutaka na Lotu. Sa kau tani mai vuravura na idola ni matabete. Era sa sega na parofita me dusimaki ira na tamata. Sa sega tale ni tiko e vuravura na Lotu i Jisu Karisito. Sa parofisaitaka oti tu mai o Pita kei Paula na iApositolo ni na yaco na ka oqo.

Maciu 23:34; 24:8–10; Roma 8:36; 1 Korinica 4:9–13; 1 Pita 4:12; Jisu na Karisito, *745–46*

Sa sivi yani e drau vakadrau na yabaki. Ka sa vuqa sara na veimataqali lotu. E sega ni dua vei ira e tiko na nodra iApositolo se matabete ni Kalou. E sega ni dua vei ira e Lotu i Jisu Karisito. Ia era a kaya na parofita ni oti e vuqa na yabaki ena lesu tale mai na Lotu i Jisu Karisito ki vuravura.

Cakacaka 3:19–26; 2 Cesalonaika 2:1–4; 2 Timoci 4:3–4

Ena 1820 e dua na cauravou na yacana o Josefa Simici a via kila na lotu cava e Lotu i Jisu Karisito. A gole yani ki na veikau volekata na nona vale ka laki masu. Sa kerea vua na Kalou me tukuna vua na lotu cava e dina.

Josefa Simici—Ai Tukutuku 1:3, 5, 10, 14–15

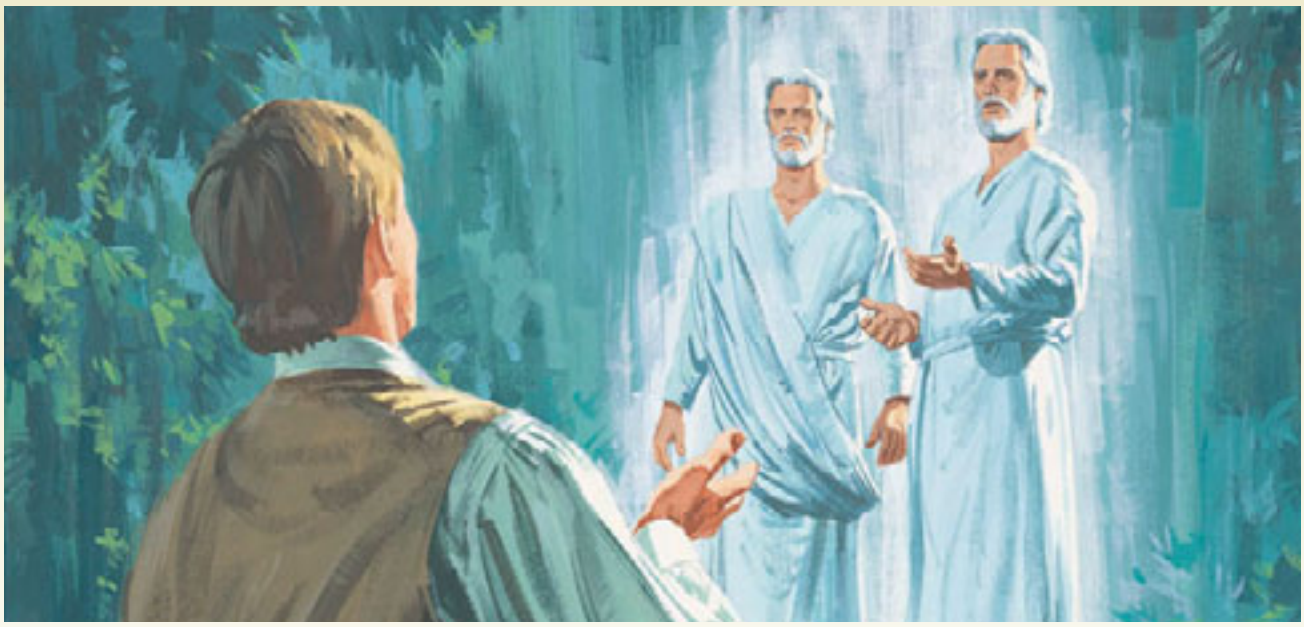

Rau sa qai rairai mai na Tamada Vakalomalagi kei Jisu Karisito vei Josefa Simici. Sa kaya na iVakabula vei Josefa me kakua ni lewena e dua vei ira na lotu o ya baleta ni sega ni dua vei ira e Nona Lotu.

Josefa Simici—Ai Tukutuku 1:17–19

Sa lewa kina na Kalou me kauta lesu mai na Lotu i Jisu Karisito ki vuravura vei Josefa Simici. Sa tala mai kina na Kalou eso na agilosi me ra mai vakatikora vei Josefa Simici na matabete. Sa vukei Josefa o koya me vakadewataka rawa na iVola i Momani. Ena ika 6 ni Epereli, 1830, sa tauyavutaki tale na Lotu i Jisu Karisito e vuravura.

Josefa Simici—Ai Tukutuku 1:33, 66–75

Me vaka ga ni a digitaka o Jisu e Le Tinikarua na iApositolo ena gauna a tiko kina e vuravura, sa vukei Josefa Simici kina na Kalou me digitaka e Le Tinikarua na iApositolo me vukei koya ena kena liutaki na Lotu. O ira na turaga oqo sa soli tu vei ira na kaukauwa me ra vakavulica na kosipeli ka cakamana vakakina.

Vunau kei na Veiyalayalati 102:3; 107:22–23, 35

E vinakata o Jisu me ra kila na tamata kecega na veika e baleta na Nona Lotu. A kaya vei Josefa Simici me talai ira yani na daukaulotu me ra laki vakavulica vei ira na tamata kecega na Lotu i Jisu Karisito ni Yalododonu Edaidai.

Vunau kei na Veiyalayalati 1:18, 30

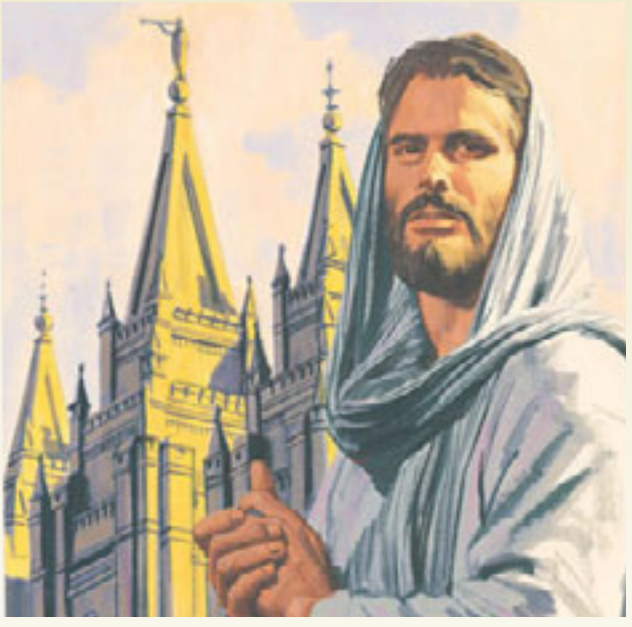

Na Lotu i Jisu Karisito ni Yalododonu Edaidai sai koya ga na lotu a tauyavutaka o Jisu ni a se tiko e vuravura.

Vunau kei na Veiyalayalati 115:4

Vosa me Kilai

Agilosi e dua na italai vakalomalagi mai vua na Kalou

bete e dua na iliuliu ena lotu
bo e dua na tiki ni yago e mavoa se dra tiko
bula tawamudu me da na vakataki Tamada Vakalomalagi ka laki bula vata tale kei Koya me tawamudu
buli [buli eso] na ivakarau ni madrai e buli kina

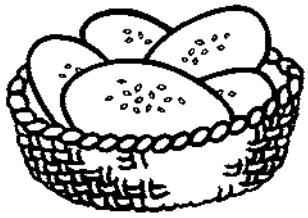

bulu [buluti] na kena laki biu e dua na yago ni tamata mate ena dua na ibulubulu se qara me qai buluti yani ena qele; me buluti e dua na ka ena qele ni via vunitaki mai vua e dua.
bure na vanua e rawa ni ra kana se moce kina na tamata ni ra veilakoyaki
butako taura e dua na ka e nona e dua tale na tamata

cakamana e dua na ka veivakurabuitaki e yaco ena vuku ni kaukauwa ni Kalou
cuva [cuvaki sobu] me cuvari sobu na ulu ena vakarokoroko

daubutako [o ira na daubutako] e dua e taura vakailoa e dua na ka mai vua e dua tale na tamata
daukaulotu e dua e gole ki na cakacaka ni kaulotu; ka so na gauna e dau kacivi me lako ki na dua tale na vanua
daunivakasala e dua na tamata e veivuke se soli vakasala vua e dua tale
dausiga sa sega na kakana baleta ni sa sega e dua me teivaka na ka me ra kana kina na tamata

dautataro e dua e vukei ira na tamata me ra kakua ni veicudruvi
delana e dua na ulunivanua se delana vakaitamera
didivara sega ni rogo rawa
digitaka me digia se taura
dina na ka e dina ka dodonu

e muria me vakatotomuria na ka e cakava e dua tale na tamata

iApositolo e dua na iliuliu ena Lotu i Jisu Karisito e vakadinadinataki Jisu Karisito ka dau vakavulica na kosipeli.
ibulubulu na vanua era dau buluti kina na tamata sa mate

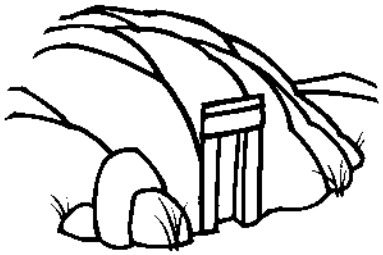

icabocabo ni soro e dua na teveli e loma ni valetabu ni se bula o Jisu. Era vakacabo isoro na tamata vua na Kalou ena icabocabo ni soro o ya.

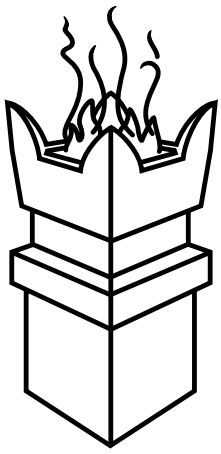

iKarua ni Lesumai na gauna ena lesu tale mai kina ki vuravura o Jisu me mai vakabulai ira na tamata ivalavala dodonu ka vakarusai ira na tamata ivalavala ca
ikatini na ilavo e solia vua na Kalou me tarai cake kina na Nona Lotu
iliuliu e dua e veidusimaki ka nona itavi me raici ira tiko e dua na ilawalawa

isala wa vakavotona na wa vakavotona gagata a tali vakawavoki ka a vakaisalataki kina o Jisu

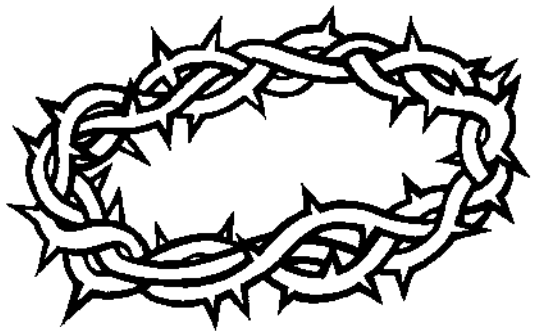

isolisoli na ka vinaka e solia na Kalou vei keda
isolisoli ni Yalo Tabu na dodonu me na vukei iko na Yalo Tabu; e soli vua e dua ni oti na nona papitaisotaki mai vua e dua sa tu vua na lewa ni matabete
italai e dua e veiqaravi se cakacaka vua e dua tale na tamata se vua na Kalou
ivakacavacava ilavo era sauma na tamata ki na matanitu
ivakadinadina e dua na vakanananu se vakasama mai vua na Yalo Tabu ni sa dina na kosipeli
ivakaro na veika e tukuna na Kalou vei ira na tamata me ra cakava me ra na bula marau kina
ivakatakila e dua na ka sa tukuna na Kalou vei ira na Luvena
ivakatawa e dua e yadravi ira tiko na vesuki e valeniveivesu; me taqomaka tiko e dua na tamata, itikotiko se dua na ka
ivakatawa ni sipi e dua sa dau taqomaki ira na sipi

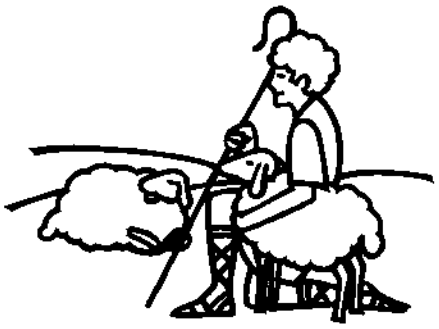

iValavala Ca na talaidredre ki na ivakaro ni Tamada Vakalomalagi
ivalavala dodonu talairawarawa ki na ivakaro ni Kalou
ivalu e dua na veivaluvaluti ni rua na meca
ivolanikalou na veivola era tiko kina na vosa ni Kalou sa solia vei ira na Nona parofita

Kana Vata ni Lako Sivia e dua na soqo ni marau cecere era vakananuma kina na Jiu na Nona a vakabulai ira kina na Kalou mai vei ira na kai Ijipita ena gauna nei Mosese
kaukauwa rawa ni cakava e dua na ka. Raica talega *matabete*
kaulotu e dua na gauna talei ni veiqaravi me gole ka laki vakavulici ira na tamata ena kosipeli i Jisu Karisito ka vaqaqacotaka na matanitu ni Kalou e vuravura
kosipeli na ivakavuvuli i Jisu Karisito me baleta na sala me ra bula kina na tamata me rawa kina ni ra lesu ka laki bula vata tale kei na Tamada Vakalomalagi; oqo na yavu ni veivakabulai nei Tamada Vakalomalagi
kote e dua na isulu balavu eda dau dara ni da sa vakaisulu oti

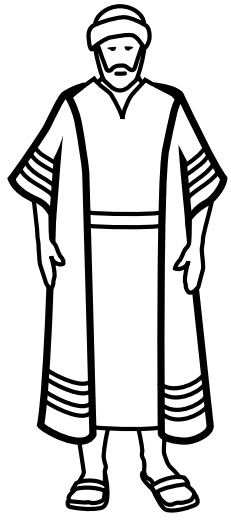

kuita e dua na dali se wa tali; e dau vakayagataki me moku kina e dua se dua na ka

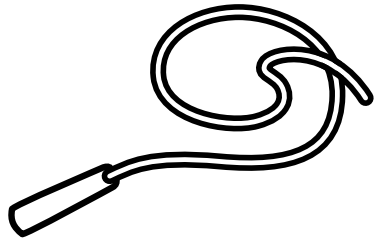

lasu kakua ni tukuna na ka dina
lawaki mo sa meca tale i nomu itokani se soli koya yani vei ira na meca

lekutu e dua na vanua e sega tu na kena taoni se siti ka vica walega na lewena
lewa na dodonu me vakayagataka e dua na kaukauwa me vakataka na matabete se dodonu me totogitaki ira era sega ni muria na lawa
lewena mo tiki talega ni dua na ilawalawa
lewenilotu e dua na tamata sa wili ki na dua na lotu se ilawalawa
liutaka me dusimaki ira eso
lolo sega ni kania se gunuva e dua na ka ni vakasaqara na veivakalougatataki ni Tamada Vakalomalagi
lomalagi na vanua erau tiko kina na Tamada Vakalomalagi kei Jisu Karisito
luvu na mate mai na luvu vakadede e wai

magiti e dua na kakana e dau laukana ena dua na soqo bibi
marautaka kena vakananumi e dua na siga bibi ena kena vakayacori e dua na ka talei
masu me vosa vua na Kalou, ka vakavinavinaka Vua ka kerea na veivakalougatataki
masu na veika e cavuti ni masu e dua
matabete na lewa me cakacaka ena yaca ni Kalou
mataboko sega ni rawa ni rai
matanitu ni Kalou na Lotu se vanua era na bula kina na yalododonu vata kei na Tamada Vakalomalagi ni oti na bula oqo
mavoa e dua na veivakamavoataki ki na yago ni dua na tamata
me tawamudu veigauna kece

parofita e dua sa kacivi mai vua na Kalou me tukuna vei ira na tamata na ka e vinakata na Kalou me ra cakava

qani oni tawa na vale era cakava na oni. Era vakasinaita na vale oqo ena denioni

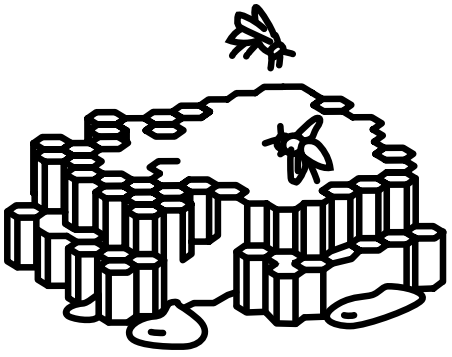

qara e dua na qakilo ena yasani delana

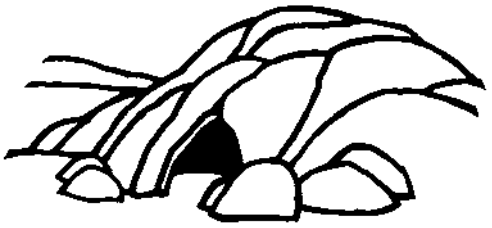

raivotu e dua na mataqali ivakatakila mai vua na Tamada Vakalomalagi
rarawa vakila na mosi levu

sakaramede e dua na cakacakatabu vakalotu e dau masulaki kina na madrai kei na wai ka votai yani vei ira na lewe ni Lotu me ra vakananumi Jisu Karisito kina ka muria na ivunau. Na cakacakatabu vakalotu oqo era vakayacora ga o ira na tagane e lewena na matabete
sere ni lotu na sere ni lotu se sere e vakacaucautaki kina na Kalou
Siga ni Vakacecegu e dua na siga talei ni dua na macawa ka ra qarava kina na Kalou na tamata ena nodra laki lotu ka vulica vakalevu cake na veika e baleti Koya
siliva e dua na tiki ni ilavo metali tautauvata

sokalou me vakacerecerea, lomana, ka talairawarawa vua na Kalou
solibula solia taucoko e dua na ka bibi vua na Kalou se vei ira na tamata
sotia e dua e vakayacora na ivakaro ni dua na tui se iliuliu

tabaki o ira era taura tu na lewa ni matabete era tabaka na uludra na tagane me soli vei ira na kaukauwa kei na lewa ni matabete

tabu e dua na ka sa solia mai na Kalou vei keda me sa rokovi ka dokai
tagane me na vakawati e dua na tagane sa vakarau vakamau
talairawarawa vakayacora na veika sa kerei se vakaroti vua me cakava
tamata ca e dua e cakava na veika butobuto
tamata ivalavala ca e dua e sega ni muria na ivakaro ni Tamada Vakalomalagi
Tamata Vuku o iratou na tamata vuku mai Natu-i-cake a sikovi Jisu ni se qai sucu mai
taukei ni bure o koya e qarava tiko na bure
tauyavutaka me tuvanaka vakadodonu na Lotu i Jisu Karisito
tawamudu e dua na ka e sega ni vakaiyalayala; sa tomani tikoga ka sega ni mudu
tekiduru[tekiduru kina] mo tucake ena durumu

temaka kena tovolei me rawai e dua na tamata me cakava e dua na ka cala
tevoro e vakatokai talega kina o Setani
tisaipeli e dua na tamata e vakabauti Jisu Karisito ka saga me bula vakataki Koya
tucaketale na kena cokoti vata tale na yagoda kei na yaloda ni oti na noda mate
uneune na yavavala vakaukauwa ni vanua

vaini na vuna levu e dua na vunikau, me vakataka na qerepi, e levu na veitabana era tubu mai na vuna. Na vaini e vakavuna me ra bulabula tikoga kina na tabana

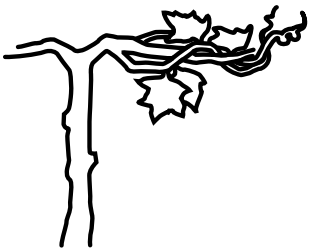

vakabauta na kena vakilai e dua na ka ni dodonu se dina
vakabauta na vakabauta kei na nuitaki Jisu Karisito
vakabulai me vakavinakataka tale na ituvaki ni dua na tamata tauvimate se mavoa
vakabulai vueti keda mai na ka rerevaki. A mate o Jisu me vakabulai keda mai na mate vakayago kei na veika rerevaki ni ivalavala ca
vakacaucautaka tukuna na veika vinaka baleta e dua
vakadewa me veisautaki na vosa e volai se cavuti tu ena dua na ivosavosa ki na dua tale na vosa me ibalebale vata ga ki na dua tani tale na ivosavosa
vakadinadinataka tukuna vei ira na tamata ni sa dina na veika eda kila tu
vakalialia me dredrevaka vakatani e dua
vakalou e dua na ka e taucoko ka savasava ka sa vakatabui me vakayagataka na Kalou
vakalougatataka mo solia na veika vinaka se vukea e dua na tamata
vakamataliataki na veisautaki ni ituvaki ni dua na tamata ena dua na gauna lekaleka me rawa kina vua me tiko vata kei na Tamada Vakalomalagi
vakamau na soqo erau na vauci vata kina e dua na tagane kei na dua na yalewa
vakarota tukuna vua e dua na tamata se dua tale na ka me cakava
vakasinaiti ena Yalo Tabu na kena vakatawani na vakasama kei na yalo ni tamata mai vua na Yalo Tabu me baleta na ka dina
vakatubura cakava se teivaka e dua na ka
vakayago ena lewe kei na dra na yagodra na tamata era tiko e vuravura e caka ena kuli, sui, ua, kei na dra.
vakoti e kauveilatai me vakamatei e dua na tamata ena nona vakaliligi tu ena dua na kauveilatai kau me vaka a caka vei Jisu Karisito
valenilotu e dua na vale era dau soqoni kina na Jiu me ra qarava na Kalou

vale ni manumanu e dua na tavu e dau biu kina na kedra na manumanu

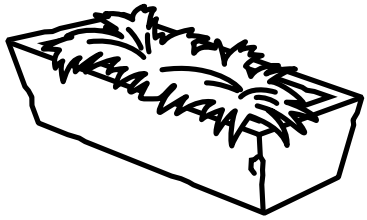

valeniveivesu na vanua era tiko vakavesu kina o ira era voroka na lawa
Valetabu Na vale ni kalou e vuravura; na vanua ni sokalou vua na Kalou; e dua na vanua tabu e vakayacori kina na cakacakatabu vakalotu

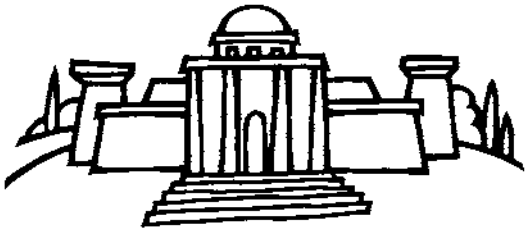

vanua dravuisiga na vanua e to vakalailai kina na wai ka vica walega na kena vunikau se manumanu
veika vakatevoro e dua na ka e ca ka sega ni lako mai vua na Kalou.
Veilakoyaki na lako mai na dua na vanua ki na dua tale
veilewai na gauna era na vakadikeva kina na tamata ke sa voroka na lawa se sega e dua na tamata
veipapitaisotaki [papitaiso] e dua na cakacakatabu vakalotu se ivakarau me vakayacora e dua e tiko vua na lewa ni matabete mai vua na Kalou e tabadromuca e dua ena wai ka vakalamatataki koya tale. Sa gadrevi e dua me na papitaiso me qai lewena kina na Lotu i Jisu Karisito. Raica talega na *isolisoli ni Yalo Tabu*

veivakabulai me da vakabulai mai na ivalavala ca kei na mate me rawa kina ni da laki bula vata tale kei Tamada Vakalomalagi

veivakalougatataki e dua na masu cecere e kerei kina na Tamada Vakalomalagi me vakaceguya se vakabula e dua na tamata mai na mate; na tamata e cabora na masu vakaoqo e vakayacora tiko ena kaukauwa ni matabete e tiko vua. Na veivuke cava ga eda ciqoma mai vua na Kalou.
veivutuni na yalo rarawa ni ko a cakava e dua na ka mo sa na sega tale ni cakava
vesu[vesuki] me tauri vakaukauwa e dua na matanitu se tamata
vodre na manumanu lalai era dau vuka ka dau laukana

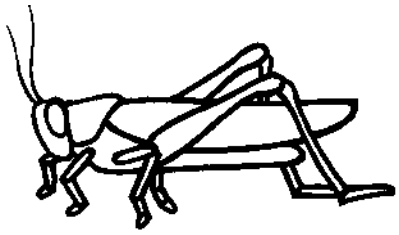

vosa vakatautauvata e dua na italanoa e vakavulici kina e dua na ivakavuvuli se lesoni
vosota kakua ni cudruva e dua sa cakava vei iko e dua na ka ca se veivakamavoataki
vucesa sega ni lomana me cakacaka
vukavuka e dua e tauvi koya na bo mamaca e yagona taucoko
vuku e dua e matai ena veika kece ka kila vakavinaka na tamata, lawa, kei na ivolanikalou; vakakina e dua e tiko na nona ituvatuva
vunau vosa vei ira na ilawalawa tamata me baleta na kosipeli

waini na gunu e caka mai na qerepi
wa vakavotona na wa vakavotona ni dua na kau e dau veivakamavoataki ke tarai
wekamu e dua e tiko tikiva nomu vale; e luve ni Kalou talega

yada e dua na marama sa mate o watina
yalayala tukuna na ka o na cakava
yalo e dua vei ira na luve ni Tamada Vakalomalagi e sega ni vakayago ena lewe kei na sui
Yalododonu e dua na lewe ni Lotu dina i Jisu Karisito

Veivanua me Kilai

(Na naba era kovuti tiko sai koya na wase e tukuna na veika a yaco ena veivanua oqo.)

Mape 1. Na Vanua Tabu ena Gauna ni Veiyalayalati Vou

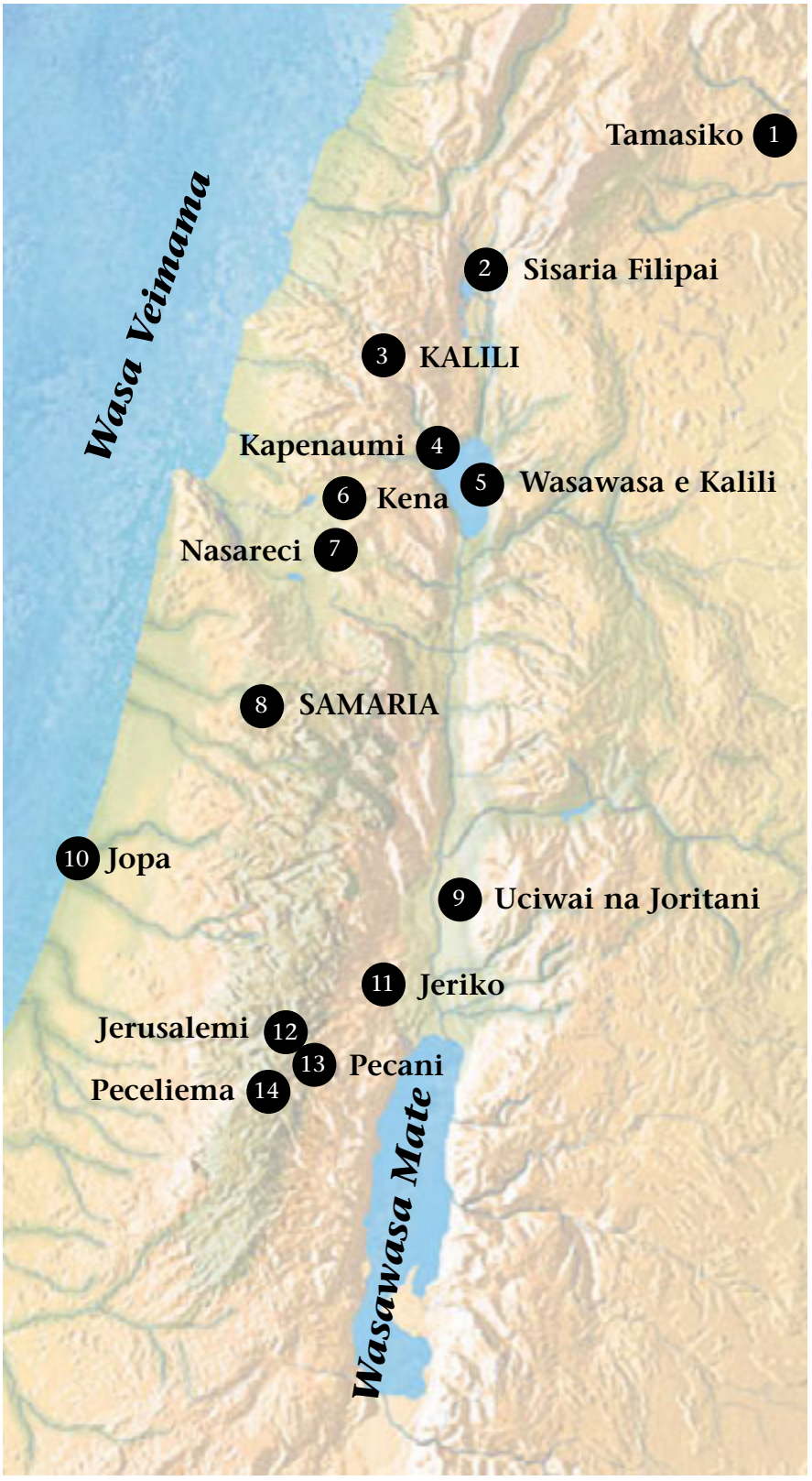

1. **Tamasiko** A lako tiko o Paula ki na koro levu oqo ena gauna a rairai mai vua o Jisu ka tukuna vua me veivutuni. (59)
2. **Sisaria Filipai** Oqo na vanua a vakadinadinataka kina o Jisu na Nona mate kei na Tucaketale, ka vakadinadinataka o Pita ni o Jisu na Luve ni Kalou (32)
3. **Kalili** Eke a vakayagataka kina o Jisu e levu na nona gauna me vakavulica kina na kosipeli ka vakabulai ira na mate. (19–20, 34, 36)
4. **Kapenaumi** E vuqa na cakamana a vakayacora o Jisu ena koro levu oqo. (23–25, 30)
5. **Wasawasa e Kalili** A vakavulica o Jisu na kosipeli ki na lewe vuqa na tamata volekata na vanua oqo. A vakamaravutaka o Jisu na cagi kaukauwa ka taubale e dela ni wai ni Wasawasa e Kalili (18, 21, 29)
6. **Kena** Eke a vukica o Jisu na wai me waini ena dua na soqo ni vakamau. A lako mai eke e dua na tamata me kerea vei Jisu me laki vakabula na luvena tagane e tauvimate. (12, 16)
7. **Nasareci** A tubu cake o Jisu ena koro levu oqo. (2, 4, 9, 17)
8. **Samaria** Ena vanua oqo a vakavulica kina o Jisu e dua na yalewa me baleta na wai ni bula ena dua na ikeli-wai. E vuqa na Jiu era cati ira na kai Samaria. (15, 58)
9. **Uciwai o Joritani** A papitaisotaki Jisu Karisito o Joni na Dauveipapitaiso ena uciwai oqo. (10)
10. **Jopa** Eke a vakabulai Tapaica mai na mate o Pita. (60)
11. **Jeriko** Ena vosa vakatautauvata ni kai Samaria dauloloma, a voleka ni vakamatei eke e dua na tamata ni lako tiko e gaunisala. (35)
12. **Jerusalemi** Ena koro levu oqo eratou a dauveivakavulici kina vakalevu o Jisu kei iratou na Nona iApositolo. Eke na vanua a mate ka tucaketale mai kina o Jisu. (6, 39–40, 44–57, 63) Raica na Mape e rua tale na ikuri ni italanoa e Jerusalemi
13. **Pecani** O Lasarusa, ka a vakabula o Jisu mai na mate, a vakatikotiko eke vata kei rau o Meri kei Marica na ganena. (43)
14. **Peceliema** A sucu eke o Jisu Karisito. (5, 7)

Mape 2. O Jerusalemi ena Gauna i Jisu

1. **Kolikoca** Oqo beka na vanua a mate kina ena kauveilatai o Jisu Karisito. (53)
2. **iBulubulu ena Were** Oqo beka na vanua a laki bulu kina o Jisu Karisito, a tucake tale mai na mate, ka vosa vei Meri na yalewa ni Makitala. (53, 54)
3. **Na iSilisili e Peceseita** Eke a vakabula kina o Jisu e dua na tamata ena Siga ni Vakacecegu. (27)
4. **Valetabu** Oqo na vanua a yalataka kina o Keperieli na agilosi vei Sakaraia ni na dua na luvena tagane, o ya o Joni na Dauveipapitaiso. A veivakavulici o Jisu ena valetabu oqo. A vakatalai ira tani na tamata mai na valetabu era a volitaki manumanu tiko me isorokama. (1, 6, 9, 11, 13, 45, 56)
5. **Were o Kecisemani** Ena were oqo a masu kina o Jisu, vakararawataki ena vuku ni noda ivalavala ca, soli Koya yani o Jutasa Isikarioti, ka a vesu talega kina. (51, 52)
6. **Ulunivanua ni Veiolive** A vakavulica eke o Jisu na veika e baleta na iKarua ni Nona Lesumai. (46)
7. **Vale nei Kaiafa** Oqo beka na vanua era a veilewaitaki Jisu kina o ira na iliuliu ni Jiu, ka ra beitaki Koya ni voroka na lawa. (52)
8. **Taba ni Vale e Cake** E rairai koya na vanua oqo e ratou a Kana Vata ni Lako Sivia kina o Jisu kei iratou na Nona iApositolo. A vakavulica o Jisu vei iratou na Nona iApositolo na veika baleta na sakaramede ni vakarau gole ki na Were o Kecisemani. (49, 50)

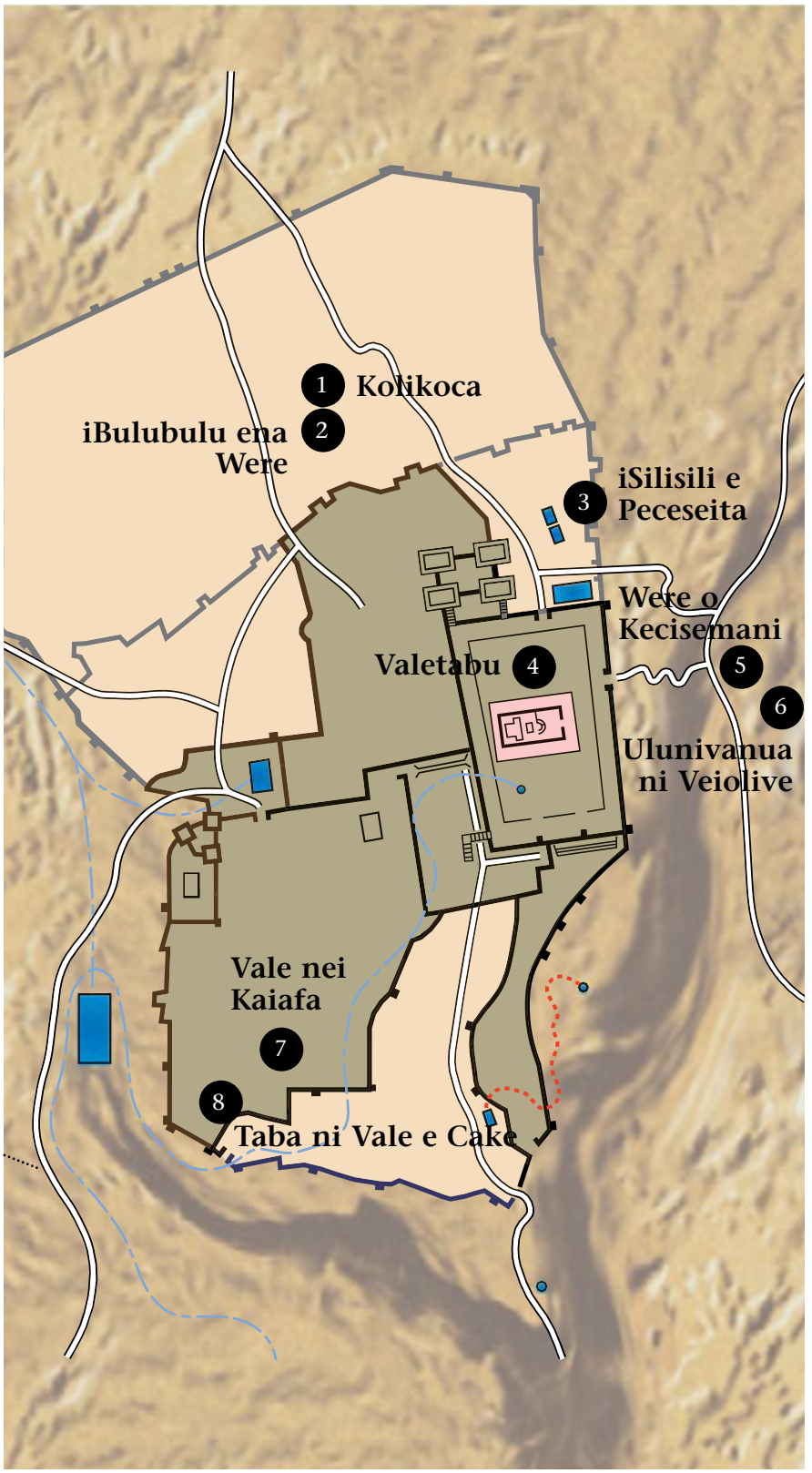

Veivanua Tale Eso me Kilai

Amerika A rairai o Jisu Karisito vei ira na tamata mai Amerika ni oti na Nona Tucaketale ka vakavulica vei ira na kosipeli. A kaciva kina o Koya e tinikarua na tisaipeli me liutaka na Nona Lotu eke. (40)
Ijipita e dua na matanitu ena ceva kei Vanua Tabu. A tukuna e dua na agilosi vei Josefa me kauta na nona matavuvale ki Ijipita me kakua ni vakamatea o Eroti na gonelailai o Jisu. (8)
Lomalagi na vanua e tiko kina na Tamada Vakalomalagi (iVakamacala Taumada)
Roma na koro turaga ni Matanitu o Roma. A vakavulica o Paula na kosipeli ni curu tiko e valeniveivesu mai Roma. (63)
Vanua Tabu na vanua e tiko kina o Jisu ka veivakavulici kina. Era tiko kece ena Vanua Tabu o Jutia, Samaria, kei Kalili. (iVakamacala Taumada)
Vuravura na vuravura eda tiko kina oqo. A bulia o Jisu Karisito na vuravura me baleti keda. (iVakamacala Taumada)

Tamata mera Kilai

Aisea e dua na parofita ni Veiyalayalati Makawa a vola na veika baleti Jisu
Akaripa e dua na tui Roma e vakatulewa tiko mai Isireli. A tukuna o Paula vei Akaripa na veika baleti Jisu Karisito.
Ana e dua na yada ni se gone a raici Jisu ka a vakavulica vei ira na tamata ni ko Jisu sa Luve ni Kalou ka Dauveivueti.
Ananaiasa e dua na tisaipeli i Jisu Karisito e vakaitikotiko mai Tamasiko. A vakalougatataki Paula ka taqomaki koya ena gauna sa mataboko kina o Paula ni raica e dua na raivotu.
Elisapeci na tinai Joni na Dauveipapitaiso
Eroti e dua na tui ca ka a veiliutaki mai Jerusalemi ena gauna a sucu kina o Jisu. A qai vakamatei ira kece na gone lalai mai Peceliema ni vakabauta me na mate talega kina o Jisu.
Farisi nodra iliuliu na Jiu. E lewelevu vei ira era cati Jisu kei ira na Nona tisaipeli.
Ilaisa e dua na parofita ni Veiyalayalati Makawa
iVakabula O Jisu Karisito sa iVakabula. A sotava na rarawa ka mate ena vuku ni noda ivalavala ca. Ena Vukuna ga, sa rawa me vosoti na noda ivalavala ca, kevaka eda na veivutuni, ka da na bula me tawamudu.
Jairo e dua na iliuliu ni Jiu mai Kapenaumi A vakabula o Jisu na luvena goneyalewa mai na mate.
Jemesa e dua vei ira na iApositolo Le Tinikarua. O koya e dua vei rau na daunivakasala i Pita ni sa mate o Jisu.
Jisu Karisito na Luve ni Kalou ka iVakabula kei vuravura. A vakararawataki ka mate ena vuku ni noda ivalavala ca.
Jiu Oqo o ira na Isireli era a tiki ni matanitu o Juta. O Jisu a dua na Jiu.
Joni e dua vei ira na iApositolo Le Tinikarua i Jisu. O koya e dua vei rau na daunivakasala i Pita ni sa mate o Jisu.
Joni na Dauveipapitaiso na parofita a papitaisotaki Jisu. O koya e luvei Sakaraia kei Elisapeci.
Josefa Na wati Meri. A karoni Jisu kei Meri vakavinaka sara o Josefa.

Josefa Simici Ni se cauravou lailai o Josefa Simici, rau a rairai vua na Tamada Vakalomalagi kei Jisu Karisito. Rau a tukuna vua me kakua ni lewena e dua vei ira na lotu ena gauna o ya e vuravura baleta ni ra sa lako tani mai na ka dina. Sa vakalesui mai kina vei Josefa Simici na Lotu i Jisu Karisito ena vuravura oqo.
Jutasa Isikarioti e dua vei ira na iApositolo i Jisu Sa soli Jisu o Jutasa vei ira na tamata ca ena 30 na tiki ni siliva.
Kaiafa na bete levu ni Jiu ka vakaitavi talega ena Nona vakacacani o Jisu ena Nona veilewai
Kai Roma o ira na tamata era lewa tu na vanua a bula voli kina o Jisu ena gauna ni Nona bula
Kai Samaria e dua na kawa tamata era vakaitikotiko ena vanua e tiko kina o Jisu. Era dau sega ni veivinakati na Jiu kei ira na kai Samaria.
Kalou sai koya na Tamada Vakalomalagi se Jisu Karisito
Keperieli na agilosi a rairai vei Meri ka tukuna vua ni na yaco o koya me tinai Jisu. A rairai talega o Keperieli vei Sakaraia ka tukuna vua ni na dua na luvena tagane me ko Joni na Dauveipapitaiso.
Lasarusa e dua na tamata a vakabula o Jisu mai na mate
Mataiasi e dua na tisaipeli i Jisu a kacivi me sosomitaki Jutasa Isikarioti me dua vei ira na iApositolo Le Tinikarua
Meri na tinai Jisu
Meri kei Marica o irau na ganei Lasarusa ka itokani i Jisu
Meri na Yalewa ni Makitala Na itokani i Jisu ka imatai ni tamata me raici Jisu ni sa Tucaketale Mai na Mate
Mesaia e dua tale na yaca i Jisu Karisito
Mosese e dua na parofita ni Veiyalayalati Makawa
Nikotimo e dua vei ira na iliuliu ni Jiu sa vakabauta ni o Jisu na iVakabula. Sa vakavulica o Jisu vei Nikotimo na veika e baleta na papitaiso.
Paula e dua a sega ni dau vinakati ira na tisaipeli i Jisu me yacova ni a rairai mai vua o Jisu ka veisau kina. Sa qai qarava o koya na Kalou ka yaco me dua vei ira na iApositolo. A yacana tu e liu o Saula.
Pita e dua vei ira na iApositolo Le Tinikarua i Jisu ka Peresitedi ni Lotu ni sa mate o Jisu
Ponitio Pailato na kovana ni Roma e Jerusalemi. Era a kailavaka yani na Jiu vei Pailato me vakamatei Jisu e na kauveilatai, ka sa vakadonuya kina o Pailato me vakamatei o Jisu.
Sailasa e dua na daukaulotu ka itokani i Paula
Saimoni e dua na tagane mai Samaria. A tovolea o koya me volia na matabete mai vei rau o Pita kei Joni. Rau a vakavulica vua ni sega ni dua e rawa ni volia na matabete.
Sakaraia na tamai Joni na Dauveipapitaiso
Saula Raica *Paula*
Setani e dua na luvena vakayalo na Tamada Vakalomalagi. A sega ni talairawarawa ki vua na Tamada Vakalomalagi, ka sa biu tani kina mai lomalagi. Sa qai yaco o koya me tevoro. Sa saga o Setani me dau temaki ira na tamata mera cakava na ka cala.
Simioni e dua na turaga ivalavala dodonu ka a raica na gonelailai o Jisu ena valetabu e Jerusalemi
Sitiveni e dua na iliuliu ivalavala dodonu ni Lotu i Jisu Karisito. Era a qai vakamatei koya na Farisi.
Tamada Vakalomalagi na Tamada na yalo eda sa vakayago. Eda sa masu Vua
Tapaica e dua na marama vinaka a vakabula mai na mate o Pita
Yalo Tabu e dua vei iratou na Lewe Tolu Vakalou. E vukei Jisu Karisito kei na Tamada Vakalomalagi. E tiko Vua na kaukauwa me vukei ira na tamata mera kila na ka dina. O koya e yalo ka sega ni vakayago ena lewe kei na sui.

iTaba ni Vanua Tabu

(Na naba era kovuti tiko sa naba ni iwase ni italanoa ni veika a yaco ena vanua o ya se volekata e tabaki tiko.)

Peceliema A sucu o Jisu ena koro oqo. (5, 7)

Valetabu Oqo e dua na ivakaraitaki ni valetabu mai Jerusalemi a vakavulica kina o Jisu na kosipeli ka vakatalai ira tani na tamata era a volitaki manumanu tiko kina me isorokama. (1, 6, 9, 11, 13, 45, 56)

iKabakaba ki na Valetabu Oqo na ikabakaba dina e lako ki na valetabu.

Nasareci A tubu cake o Jisu ena koro oqo. (2, 4, 9, 17)

Jerusalemi E levu na gauna e ratou a veivakavulici ena koro oqo o Jisu kei iratou na Nona tisaipeli. Eke a mate ka tucaketale kina mai na mate o Jisu. (6, 39–40, 44–57, 63)

Uciwai na Joritani A papitaisotaki Jisu Karisito o Joni na Dauveipapitaiso ena uciwai oqo. (10)

Na Lekutu e Juta Ni oti na Nona papitaiso sa lolo ko Jisu Karisito ka sa temaki Koya na tevoro. (11)

Samaria Ena vanua oqo a vakavulica kina o Jisu e dua na yalewa me baleta na wai ni bula. E lewelevu na Jiu era cati ira na kai Samaria. (15, 58)

Kalili kei na Wasawasa e Kalili E vuqa na tamata era vakabauta ni delana oqo a vakayacora kina o Jisu na Vunau ena Ulunivanua. E dakuna na Wasawasa e Kalili. Volekata na vanua oqo a vakavulica o Jisu na kosipeli ki na vuqa na tamata, oka kina o iratou na Nona iApositolo. Sa vakamaravutaka o Jisu e dua na cava kaukauwa ena Wasawasa e Kalili. (18–22, 29, 34, 36)

Kapenaumi Oqo na ivovo ena loma ni korolevu o Kapenaumi. E levu na cakamana a vakayacora o Jisu ena korolevu oqo. (23–25, 30)

Sisaria Filipai Ena vanua oqo a vakadinadinataka kina o Jisu na Nona mate kei na Tucaketale, ka vakadinadinataka o Pita ni ko Jisu na Luve ni Kalou. (32)

Jeriko Ena vosa vakatautauvata ni kai Samaria dauloloma, e dua na tamata a voleka ni vakamatei ni lako tiko ena gaunisala oqo. (35)

Ulunivanua o Tabori Oqo na vanua e nanumi ni a Vakamataliataki kina o Jisu Karisito. (33)

Were o Kecisemani Ena were oqo a masu kina o Jisu Karisito, vakararawataki ena vuku ni noda ivalavala ca, soli Koya yani o Jutasa Isikarioti, ka a vesu kina. (51, 52)

Kolikoca E nanumi ni vanua oqo a mate kina o Jisu Karisito ena kauveilatai. (53)

iBulubulu ena Were E nanumi ni vanua oqo a bulu kina o Jisu Karisito, tucaketale, ka vosa vei Meri na Yalewa ni Makitala. (53, 54)

iTuvatuva ni Gauna ni Veiyalayalati Vou

Ni Bera ni Sucu o Jisu ki na O M. 2	O.M. 11	O.M. 31	A.D. 32
1 Ilisapeci kei Sakaraia 2 Meri kei na Agilosi 3 Sucu o Joni na Dauveipapitaiso 4 O Josefa kei na Agilosi	9 Na Gonetagane o Jisu	10 Na Papitaiso nei Jisu 11 Sa Temaki o Jisu 12 Na Vakamau e Kena 13 O Jisu kei na Nona Vale na Tamana Vakalomalagi 14 Nikotimo 15 Na Yalewa ena iKeli-wai 16 Na Luve ni iLiuliu 17 O Ira era Cudru e Nasareci 18 Digitaki Ira na Nona iApositolo o Jisu 19 Na Vunau ena Ulunivanua 20 Veituberi ena Masu o Jisu 21 Vakarota o Jisu na Cagi kei na Ua 22 Na Tamata Yalo Velavela 23 Na Tamata Ka Sega ni Lako Rawa Tu	24 Sa Vakabulai mai na Mate na Luvei Jairo Yalewa 25 Tara na Bele ni iSulu i Jisu E Dua na Yalewa 26 Veivosoti Vua e Dua na Yalewa o Jisu 27 Vakayacora Tiko na Cakacaka nei Tamana e Vuravura
(O.M. 0–2) 5 Sa Sucu o Jisu Karisito 6 Na Veivakacabori ena Valetabu 7 O Iratou na Tamata Vuku 8 O Eroti Na Tui Ca			

Na naba ni bera e dua na ulutaga e vakatakila na wase ni ivola oqo mo wilika kina na italanoa.

O.M. 33	A.D. 34	iOtioti ni Macawa ni Nona Bula na iVakabula	O.M. 34–70
28 Vakania o Jisu na Lima na Udolu	43 Vakabulai Lasarusa Mai na Mate o Jisu	44 Sa Lako i Jerusalemi na iVakabula	55 Liutaka na Lotu o Iratou na iApositolo
29 Lako e Dela ni Wai o Jisu		45 Na Nona iLavo na Yada	56 Vakabula e Dua na Tamata o Pita
30 Na Madrai ni Bula		46 Na iKarua ni Lesumai	57 Vakamatei Sitiveni O Ira na Tamata Ca
31 Vakabula na Didivara o Jisu		47 Goneyalewa e Lewe Tini	58 O Saimoni kei na Matabete
32 Sa Vakadinadinataki Karisito o Pita		48 Na Taledi	59 Vulica o Saula na Veika Baleti Jisu
33 Sa Rairai mai ena Lagilagi: Na Veivakamataliataki		49 Na iMatai ni Sakaramede	60 Sa Vakabulai Tapaica Mai na Mate o Pita
34 Na Gonetagane Yalo Velavela		50 iVakavuvuli Tale Eso ni Kana Vata	61 O Paula kei Sailasa e Valeniveivesu
35 Na Kai Samaria Dauloloma		51 Vosota na Rarawa o Jisu ena Were o Kecisemani	62 Talairawarawa o Paula ki Vua na Yalo Tabu
36 Tukuna o Jisu e Tolu na Vosa Vakatautauvata		52 Na Veilewai nei Jisu	63 Vakaotia o Paula na Nona Kaulotu
Na Sipi ka a Yali		53 Vakoti ki na Kauveilatai o Jisu	
Na iLavo ka a Yali		54 Sa Tucake Tale mai o Jisu	
Na Gone Cidroi			
37 Na Lewe Tini Tauvi Vukavuka			
38 Na Farisi kei Koya na Daukumuni iVakacavacava			
39 Vakabula e Dua na Mataboko o Jisu			
40 Na iVakatawa Vinaka			
41 Vakalougatataki Ira na Gone o Jisu			
42 Na Cauravou Vutuniyau			

FIJIAN
4 02366 18858 1
36618 858